

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

IZVJEŠTAJ O RADU AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE ZA 2018. GODINU

Podgorica, mart 2019. godine

Sadržaj

I Uvod i osnovne informacije	3
1. Cilj izvještavanja	3
2. O Agenciji	3
2.1. Nadležnosti Agencije	3
2.2. Pravni i institucionalni okvir	4
2.3. Organi Agencije	6
2.4. Unutrašnja organizacija	6
II Mehanizmi sprječavanja korupcije	9
1. Sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera i ograničenja u vršenju javnih funkcija ..	9
2. Kontrola primljenih poklona, donacija i zaključenih sponzorstava	17
3. Provjera prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini	23
4. Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja	33
5. Donošenje i sprovođenje planova integriteta	41
7. Postupanje po prijavama zviždača i zaštita zviždača	54
8. Praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije	64
9. Pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga	68
10. Antikorupcijske kampanje, istraživanja i edukacije	73
III Tužbe na akte Agencije	84
IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja	85
1. Sporazumi o saradnji	85
2. Aktivnosti Agencije u EU integracionom procesu	87
3. Međunarodna saradnja	90
4. Razvoj informacionog sistema Agencije	98
V Finansijski izvještaji	101
1. Izvještaj o izvršenju budžeta ASK za 2018. godinu	101
2. Izvještaj o javnim nabavkama za 2018. godinu	104
VI Nadzorna uloga Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije	107
ZAKLJUČAK	110
ANEXI	112

I Uvod i osnovne informacije

1. Cilj izvještavanja

Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija/ASK) je samostalna i nezavisna državna institucija koja je počela sa radom 1. januara 2016. u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije. Izvještaj o radu za 2018. godinu je treći po redu dokument ove vrste koji Agencija podnosi Savjetu ASK koji ga, nakon usvajanja, podnosi Skupštini Crne Gore.

Sadržaj Izvještaja prikazan je tematski i obuhvata sve sprovedene aktivnosti ovog organa, koje su bile predviđene strateškim ciljevima iz godišnjeg Plana rada Agencije za 2018. godinu. Prilikom izrade Izvještaja, uzete su u obzir preporuke eksperata Savjeta Evrope.

2. O Agenciji

2.1. Nadležnosti Agencije

Članom 78 Zakona o sprječavanju korupcije propisano je da Agencija:

- Utvrđuje postojanje sukoba interesa u vršenju javne funkcije i preduzima mjere za njegovo sprječavanje;
- kontroliše ograničenja u vršenju javne;
- vrši kontrolu primanja poklona, sponzorstava i donacija;
- vrši provjeru podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera;
- daje mišljenje o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i daje preporuke za sprječavanje ugrožavanja javnog interesa i zaštitu zviždača;
- prati donošenje i sprovođenje planova integriteta, daje preporuke sa njihovo unapređivanje i vrši procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta u skladu sa zakonom;
- donosi akte iz nadležnosti Agencije u skladu sa zakonom;
- daje inicijative za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije ili njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- daje mišljenje na nacрте zakona i drugih propisa i opštih akata radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- pokreće i sprovodi postupak za utvrđivanje povrede odredaba ovog i drugih zakona kojima su utvrđene nadležnosti Agencije;
- saraduje sa nadležnim organima, visokoškolskim ustanovama i naučnim organizacijama i drugim subjektima u cilju realizacije aktivnosti u oblasti sprječavanja korupcije;
- vodi evidencije i registre u skladu sa ovim zakonom;
- izdaje prekršajni nalog i pokreće prekršajni i drugi postupak;

- sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti; ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u preventivnoj borbi protiv korupcije; vrši i drage poslove propisane zakonom.

Agencija vrši poslove nadzora nad sprovođenjem propisa kojim se uređuje lobiranje i sprovodi mjere kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, u skladu sa posebnim zakonima (Zakon o lobiranju i Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja).

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Agencija može angažovati domaće i međunarodne stručnjake, odnosno institucije, organizacije i ustanove.

2.2. Pravni i institucionalni okvir

Rad Agencije uređuju tri zakona: Zakon o sprječavanju korupcije, Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Zakon o lobiranju. Navedeni set antikorupcijskih zakona usvojen je u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23, Nacionalnim Akcionim planom za praćenje Strategije za borbu protiv korupcije i ocjenama iz Izveštaja Evropske komisije o napretku Crne Gore. Na taj način je obezbijeđen kvalitetan i sveobuhvatan normativni okvir za preventivno djelovanje u borbi protiv korupcije.

Zakon o sprječavanju korupcije¹ propisuje mjere za sprječavanje sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, zaštitu lica koja prijavljuju ugrožavanje javnog interesa, kao i druga pitanja od značaja za prevenciju i sprječavanje korupcije. Poslove prevencije korupcije, sprječavanja sukoba interesa u vršenju javne funkcije i postupanje po prijavama i zaštita zviždača, kao i druge poslove u skladu sa ovim Zakonom, vrši Agencija kao samostalno i nezavisno tijelo.

Zakon je usklađen sa obavezama i preporukama međunarodnih dokumenata koje je Crna Gora ratifikovala: Konvencijom UN protiv korupcije, Rezolucijom (97) 24 Komiteta ministara Savjeta Evrope o dvadeset vodećih načela za borbu protiv korupcije, Krivično-pravnom konvencijom Savjeta Evrope o korupciji, Građanskopravnom konvencijom Savjeta Evrope o korupciji, Standardima antikorupcijskih tijela EPAC-a (Evropski partneri za borbu protiv korupcije - Crna Gora je član), Ministarskom Deklaracijom o 10 zajedničkih mjera za suzbijanje korupcije u Jugoistočnoj Evropi. Poštovane su i preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), uzete u obzir odredbe iz Kodeksa ponašanja Savjeta Evrope za javne funkcionere, Preporuke Savjeta Evrope (2003) 4 komiteta ministara za zemlje članice koje se odnose na zajednička pravila protiv korupcije prilikom finansiranja političkih subjekata, i dr.

¹ Prema: Zakon o sprječavanju korupcije (Sl. List Crne Gore “, br. 53/2014 od 19.12.2014. godine, stupio na snagu 27.12.2014. godine, a primjenjuje se od 1.1.2016. godine).

Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja² su propisane obaveze, ograničenja i zabrane za organe vlasti, političke subjekte i Agenciju u toku izborne kampanje, odnosno mjesec nakon održavanja izbora. Ovim Zakonom propisano je da Agencija vrši kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, odnosno nadzor nad njegovim sprovođenjem.

Zakonom je uređen način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja u raspolaganju državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja. Takođe, jasno su utvrđena ovlašćenja institucija nadležnih za sprovođenje Zakona, kao i mogućnost pristupa relevantnim informacijama.

Pomenuti Zakon izmijenjen je 29. decembra 2017. godine, a najvažnije izmjene tiču se propisanih rokova za: Otvaranje izbornog žiro računa (potvrđivanje izborne liste ili prije); Zatvaranje izbornog žiro računa (90 dana od objavljivanja konačnih rezultata); Dostavljanje cjenovnika izbornog oglašavanja (10 dana od raspisivanja); Dostavljanje privremenog izvještaja o troškovima (5 dana prije dana održavanja); Unaprijeđene prekršajne norme.

Zakonom o lobiranju³ se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti lobiranja, pravila lobiranja i druga pitanja od značaja za tu djelatnost. Prema odredbama Zakona, lobiranje je djelatnost kojom se vrši uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom i na lokalnom nivou, na organe državne uprave, nezavisna tijela, regulatorna tijela, javne ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa, ili su u većinskom državnom vlasništvu, u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručilaca lobiranja, u skladu sa Zakonom.

Zakonom o lobiranju iz 2011. godine prvi put je normativno uređena djelatnost lobiranja u Crnoj Gori, ali je praktična primjena izostala. Novi Zakon usvojen je 9. decembra 2014. prvenstveno zbog strukturnog usklađivanja pojedinih normi samog Zakona, ali i usaglašavanja sa ostalim pozitivnim propisima, u prvom redu, misli se na Zakon o sprječavanju korupcije, kao i usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama.

Komentari Evropske komisije na tekst predloga Zakona o lobiranju ugrađeni su u tekst Zakona, a prilikom izrade Zakona u obzir su uzeta osnovna načela iz Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije, drugih međunarodnih instrumenata iz te oblasti, kao i uporedna zakonodavna i praktična rješenja evropskih zemalja. Poštovane su preporuke Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO), kao i preporuke Zelene knjige Evropske komisije COM (2006) 194.

² Prema: Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list Crne Gore“, broj 52/14, 76/15, 83/16 i 92/17)

³ Prema: Zakon o lobiranju (Sl. List Crne Gore“.br. 52/2014 od 16.12.2014. godine, stupio na snagu 24.12.2014.)

2.3. Organi Agencije

Direktor Agencije

Članom 92 Zakona o sprječavanju korupcije propisano je da direktor zastupa i predstavlja Agenciju, organizuje i odgovara za rad Agencije, donosi odluke, daje mišljenja i preporuke, preduzima druge mjere iz nadležnosti Agencije i obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Direktora Agencije bira Savjet, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina i može biti izabran najviše dva puta.

Savjet Agencije

Savjet Agencije ima pet članova, koje bira Skupština Crne Gore na predlog radnog tijela nadležnog za poslove antikorupcije, čiji mandat traje četiri godine i mogu biti izabrani najviše dva puta. Savjet radi i odlučuje na sjednicama, koje se održavaju dva puta mjesečno, i koje ne mogu biti održane bez prisustva više od polovine članova, dok se odluke mogu donijeti samo većinom glasova od ukupnog broja članova Savjeta. Odluku o izboru i razrješenju direktora Agencije, Savjet donosi većinom od najmanje četiri glasa.

Čl. 88 Zakona o sprječavanju korupcije je propisano da Savjet donosi poslovnik o radu Savjeta, raspisuje konkurs za izbor direktora Agencije, bira i razrješava direktora Agencije. Takođe, Savjet na predlog direktora Agencije donosi: Statut i akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije; usvaja godišnji plan rada Agencije; usvaja predlog budžeta i završnog računa Agencije; usvaja pravila o radu Agencije i pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta; usvaja godišnji izvještaj o radu Agencije. Shodno istom članu, Savjet daje direktoru Agencije inicijative za unaprjeđenje rada Agencije, vrši provjeru podataka iz izvještaja o prihodima i imovini direktora Agencije, kao i druge poslove utvrđene Statutom Agencije.

Članom 98 Zakona o sprječavanju korupcije predviđeno je da Savjet Agencije podnosi Skupštini Crne Gore godišnji Izvještaj o radu Agencije najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu. U skladu sa članom 77 Zakona o sprječavanju korupcije, sastavni dio godišnjeg Izvještaja o radu Agencije je Izvještaj o sprovođenju i donošenju planova integriteta u organima vlasti.

2.4. Unutrašnja organizacija

Pravni osnov za donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije sadržan je u odredbi člana 88 stav 1 tačka 2 Zakona o sprječavanju korupcije kojom je propisano da Savjet kao organ Agencije donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, na predlog direktora Agencije.

Novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije (usvojen na 79. sjednici Savjeta, održanoj 30.10.2018.) donesen je shodno važećim propisima i utvrđenim

nadležnostima kao i potrebama organizacije u cilju efikasnog i efektivnog funkcionisanja Agencije. Pravilnik je pripremljen u skladu sa novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, imajući u vidu da je čl. 96 ZSK propisano da se na prava, obaveze i odgovornost zaposlenih u Agenciji primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima. Pravilnikom je predviđen isti broj izvršilaca kao i prethodnim (**ukupno 60**) uz sljedeće izmjene:

- **Drugačiji uslove za pojedina radna mjesta** (pomoćnik direktora, načelnici, viši savjetnik III)⁴, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima;

- U **Sektoru za sprječavanje sukoba interesa i kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja**, procijenjeno je da je potrebno jačanje kapaciteta Odsjeka za provjeru prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini. Navedena izmjena je uzrokovana činjenicom da Odsjek konstantno ima veliki obim posla i da je neophodno povećanje njegovih kapaciteta. Isto je prepoznato i kroz Plan realizacije preporuka iz Izvještaja Evropske komisije, zbog čega je pomenutom Odsjeku broj izvršilaca povećan za dva radna mjesta.

- U **Sektoru za prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i primjenu međunarodnih standarda** u cilju efikasnijeg obavljanja poslova izvršeno je organizaciono spajanje Odsjeka za integritet i lobiranje i Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije. Procijenjeno je da su poslovi ova dva odsjeka bliski u implementaciji međunarodnih standarda u dijelu prevencije korupcije i da ne postoji potreba za postojanjem dva odsjeka.

- Izvan organizacionih jedinica ostale su pozicije: Višeg/e savjetnika/ce III, Sekretara Savjeta i Višeg/e namještenika/ce-vozača (pozicija je izdvojena iz Službe za ljudske resurse i pravna pitanja, mjesto nepopunjeno).

Prilikom izrade novog Pravilnika izvršeno je usklađivanje zvanja službenika sa trenutnim radnim iskustvom. Pravilnikom je predviđeno i da u Agenciji može biti angažovan, radi obuke jedan ili više pripravnika sa visokim ili srednjim obrazovanjem.

Za popunjavanje radnih mjesta shodno novom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, predviđena su neophodna budžetska sredstva.

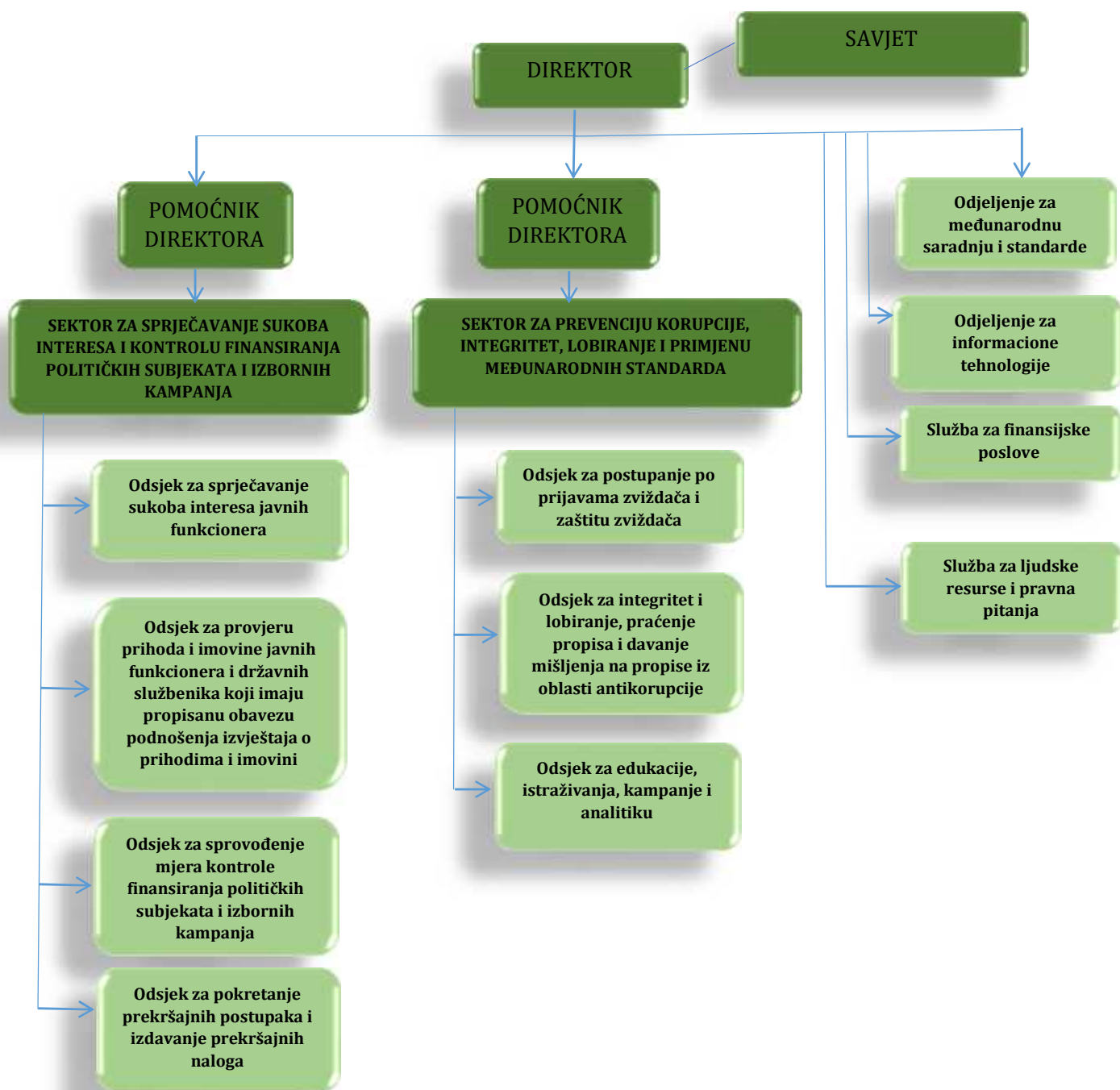
U Sektoru za sprječavanje sukoba interesa i kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja funkcionišu četiri odsjeka sa 20 planiranih radnih mjesta. Trenutno je

⁴ Za **pomoćnika direktora** predviđeno da mora imati VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili osam godina radnog iskustva na istim ili sličnim poslovima u odnosu na poslove radnog mjesta za koje je objavljen konkurs, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano; za **načelnike** predviđeno da moraju imati VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima rukovođenja ili pet godina radnog iskustva na drugim poslovima; za **višeg savjetnika III** predviđeno da mora imati VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje jednu godinu radnog iskustva na poslovima u VII1 ili VI nivou kvalifikacije obrazovanja.

popunjeno 17 radnih mjesta. U Sektoru za prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i primjenu međunarodnih standarda funkcionišu tri odsjeka sa 15 planiranih radnih mjesta. Trenutno je popunjeno 13 radnih mjesta.

U Odjeljenju za međunarodnu saradnju i standarde i Odjeljenju za informacione tehnologije planirana su i popunjena po tri radna mjesta. U Službi za finansijske poslove planirana su četiri radna mjesta koja su i popunjena, dok je u Službi za ljudske resurse i pravna pitanja planirano 11 radnih mjesta i sva radna mjesta su popunjena.

Na kraju 2018. godine, u Agenciji su na radu bila **ukupno 54 zaposlena**.

II Mehanizmi sprječavanja korupcije

1. Sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera i ograničenja u vršenju javnih funkcija

1.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Sukob interesa u vršenju javne funkcije postoji kada privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na njegovu nepristrasnost u vršenju javne funkcije. Javni funkcioner je dužan da svoju funkciju vrši na način da javni interes ne podredi privatnom, kao i da ne izazove sukob interesa u vršenju javne funkcije.

ZSK-om su propisana **ograničenja u vršenju javnih funkcija**:

- primanje naknada u više radnih tijela u istom mjesecu;
- vršenje upravljačkih prava u privatnim privrednim društvima;
- nespojivost funkcija;
- primanje naknada od strane javnih funkcionera u organima upravljanja pravnih lica u kojima država ima vlasničkog udjela;
- primanje naknada od strane javnih funkcionera u organima upravljanja udruženja;
- zabrana zaključenja ugovora o uslugama i poslovnoj saradnji za javnog funkcionera i povezano lice;
- ograničenja po prestanku javne funkcije.

Agencija ima za cilj preventivno djelovanje na planu smanjenje situacija potencijalog i stvarnog sukoba interesa i obezbjeđivanje poštovanja odredbi ZSK koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa i poštovanje ograničenja u vršenju javnih funkcija.

U svrhu ispunjavanja nadležnosti u ovoj oblasti, Agencija:

- **Daje Mišljenje**

Javni funkcioner je dužan da preduzme mjere radi rješavanja sukoba interesa ili poštovanja ograničenja u vršenju javne funkcije, kao i da sumnju o postojanju sukoba interesa i ograničenja prijavi Agenciji, koja o tome daje Mišljenje, **obavezujuće za javnog funkcionera**. Javni funkcioner kome je prestala funkcija može podnijeti zahtjev Agenciji za davanje Mišljenja o postojanju ograničenja po prestanku javne funkcije.

- **Daje izvode iz Službene evidencija o funkcionerima razriješenim sa javne funkcije**

Agencija vodi **Službenu evidenciju javnih funkcionera**, u kojoj se, u skladu sa čl. 42 ZSK, prema kojem javni funkcioner koji je razriješen javne funkcije zbog povrede ZSK ne može

vršiti javnu funkciju i poslove državnog službenika, u periodu od četiri godine od dana razrješenja, evidentiraju i podaci o razrješenjima. U skladu sa tim, organi vlasti, prije postupka izbora/imenovanja, dužni su da zatraže Izvode iz evidencija Agencije.

- **Vodi upravne postupke**

Odsjek za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera pokreće postupke u kojima se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ZSK koje se tiču pomenute oblasti, na zahtjev stranaka⁵ ili po službenoj dužnosti (na osnovu sopstvenih saznanja ili anonimnih zahtjeva).

- **Donosi Odluke/upravne akte**

Po okončanju upravnog postupka, Agencija donosi Odluku da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ZSK koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija. Odluka se dostavlja javnom funkcioneru, podnosiocu zahtjeva, kao i organu vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju i organu nadležnom za izbor/imenovanje/postavljenje javnog funkcionera kada ti organi nijesu podnosioci zahtjeva.

Povrede odredaba utvrđene konačnom, odnosno pravosnažnom Odlukom, smatraju se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, kao i organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, radi:

- ✓ **pokretanja postupka razrješenja,**
- ✓ **suspenzije** ili
- ✓ **izricanja disciplinske mjere,**

o čemu je organ dužan da povratno informiše Agenciju.

Posljedice datih Mišljenja/donesenih Odluka mogu biti i:

- ✓ **zakonska ograničenja u vezi imenovanja javnog funkcionera;**
- ✓ **ostavke na javne funkcije,**
- ✓ **razrješenja sa javne funkcije;**
- ✓ **stavljanje van snage odluke o izboru javnog funkcionera;**
- ✓ **sprječavanje zaključenja ugovora** o dopunskom radu, pružanju usluga, primanju naknada u upravljačkim tijelima i organima;
- ✓ **ograničenja nakon prestanka javne funkcije** (npr. „sistem rotacionih vrata“⁶)...

⁵ Stranka u postupku, u smislu ZSK je: javni funkcioner, sa njim povezana lica, državni organ i organ lokalne uprave i samouprave i drugo pravno i fizičko lice.

⁶ Javni funkcioner ne može, u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije, da zasnuje radni odnos, odnosno uspostavi poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom ili drugom organizacijom koji, na osnovu odluka organa vlasti u kojem je javni funkcioner obavljao funkciju, ostvaruju korist.

- **Podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka i izdaje prekršajne naloge**

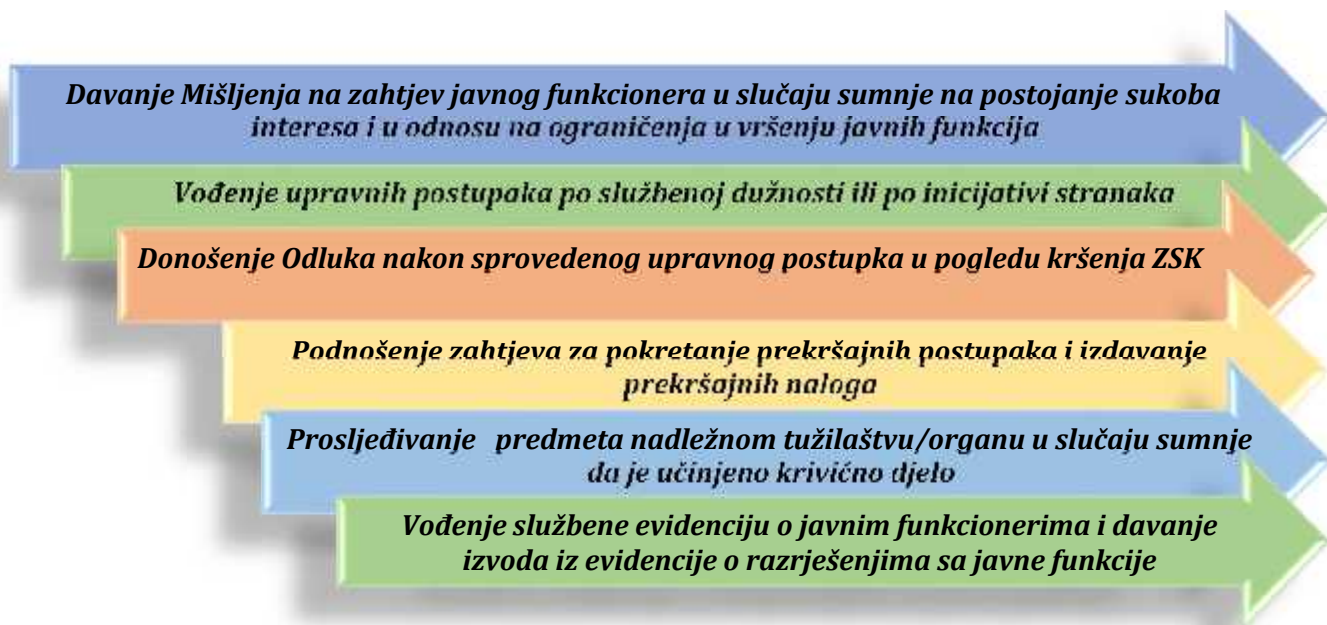
Nakon okončanog upravnog postupka i utvrđenog kršenja odredbi ZSK u dijelu sukoba interesa i ograničenja u vršenju javne funkcije, ***Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga***:

- pokreće prekršajni postupak, podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu za prekršaje;
- ili izdaje prekršajni nalog (*direktno izricanje novčanih kazni*).

- **Prosljeđuje predmete nadležnom tužilaštvu/nadležnom organu**

U slučaju **postojanja osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo** za koje se goni po službenoj dužnosti Agencija zahtjev sa dokazima prikupljenim u vršenju svoje nadležnosti, dostavlja nadležnom državnom tužilaštvu.

Ako Agencija raspolaže podacima koji upućuju na nepravilnosti koje nijesu u njenoj nadležnosti, podatke dostavlja nadležnom organu.

Dijagram 1 – Proces rada Agencije u oblasti sprečavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija

1.2. Rezultati rada

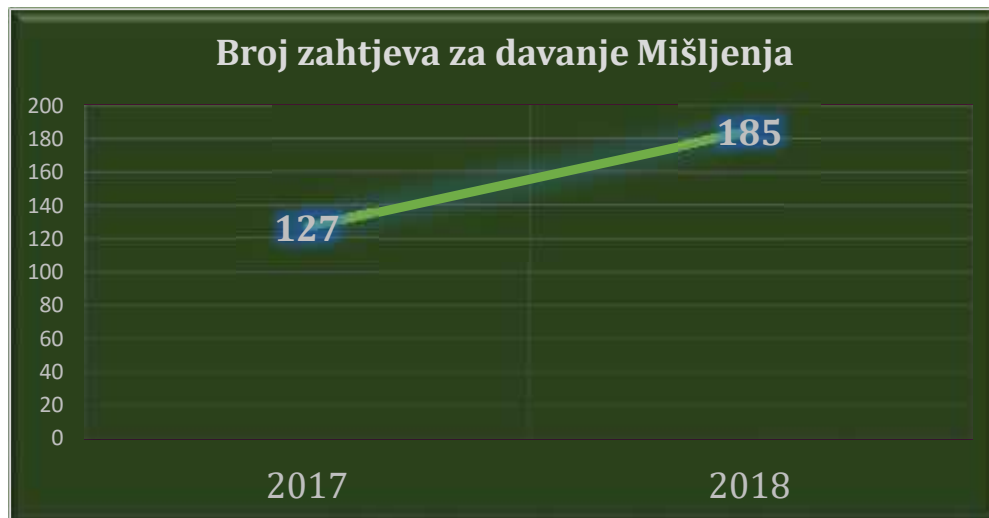
Mišljenja o postojanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije i ograničenja u vršenju javnih funkcija

Agencija je, tokom 2018. godine, **postupajući po svim primljenim zahtjevima** za davanje Mišljenja, **dala 185 Mišljenja** koja su obavezujuća za javne funkcionere. Mišljenja su se

odnosila na: sukob interesa i izuzeće u raspravi i odlučivanju, ograničenja u vršenju funkcija - nespojivost funkcija, članstvo u organima upravljanja, članstvo u radnim tijelima, primanje naknada, kao i na ograničenja po prestanku funkcije, zaključenje ugovora, primanje donacija, status javnih funkcionera.

Broj zahtjeva za davanje Mišljenja, u odnosu na 2017. godinu, **porastao je za oko 45%**.

Procenat poštovanja datih Mišljenja je 100% i nema pokrenutih upravnih postupaka na osnovu datih Mišljenja.

Grafikon 1 – Trend rasta broja zahtjeva za davanje Mišljenja

Izvodi iz evidencija Agencije

Tokom 2018. godine, **20 organa vlasti** je, prije postupka izbora/imenovanja, zahtijevalo Izvode iz evidencije Agencije za **75 lica**, kako bi provjerili da li ima zakonskih smetnji za njihovo imenovanje, odnosno da li su u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bili razriješeni javne funkcije zbog povrede odredbi Zakona, u cilju provjere da li ima smetnji za njihovo imenovanje. **Postupljeno je po svim zahtjevima organa vlasti.**

S tim u vezi, Agencija je **u pet slučajeva konstatovala smetnje za imenovanje na javnu funkciju.**

Ovaj postupak, kao i postupak davanja Mišljenja da li se pojedini kandidati mogu imenovati na neku javnu funkciju, zahtijeva i provjeru ograničenja koja propisuju i drugi propisi.

Upravni postupci

Odsjek za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera je pokrenuo i okončao **71** upravni postupak zbog sukoba interesa i povrede ograničenja (obavljanja nespojivih funkcija, neprenošenje upravljačkih prava), od čega je u **58% predmeta utvrđeno kršenje**.

Odluke Agencije koje se odnose na postojanje sukoba interesa/ograničenja u vršenju javnih funkcija

Po okončanju upravnih postupaka, Agencija je donijela **71 upravni akt**, od čaga **60 Odluka** od kojih je u **68% utvrđeno da su javni funkcioneri prekršili odredbe ZSK** koje se odnose na sukob interesa ili ograničenje u vršenju javnih funkcija.

Predmet Odluke	Broj Odluka donijetih nakon postupaka pokrenutih na inicijativu pravnih i fizičkih lica	Broj Odluka donijete nakon postupaka pokrenutih po službenoj dužnosti	Broj utvrđenih kršenja ZSK	Broj neutvrđenih kršenja ZSK	Procenat utvrđenih kršenja
Sukob interesa	15	3	11	7	61%
Ograničenja u vršenju javnih funkcija	17	25	30	12	71%
UKUPNO	32	28	41	19	68%

Tabela 1 – Odluke ASK koje su se odnosile na sukob interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija i procenat utvrđenih kršenja

Donijeto je i **11 akata**, kojima je Agencija okončala postupak u upravnim stvarima po zahtjevima drugih lica (kao i NN lica), a u kojima je na osnovu provjera i uvidom u dokaze, bez saslušanja stranaka utvrđeno da na osnovu izvedenih dokaza ne postoji povreda Zakona.

Podnijete ostavke na osnovu Mišljenja/Odluka o sukobu interesa/nespojivosti funkcija

Na osnovu datih Mišljenja i donijetih Odluka, tokom 2018, **77** javnih funkcionera je podnijelo **ostavke** sa javne funkcije, što je više u odnosu na prošlu i 2016. godinu.

Grafikon 2 – Broj ostavki javnih funkcionera na osnovu Mišljenja/Odluka Agencije

Tabela ostavki javnih funkcionera na osnovu Mišljenja i Odluka Agencije u 2018. godini, objavljena je na internet stranici ASK.

Zahtjevi/Odluke za razrješenje, suspendovanje ili izricanje disciplinskih mjera

Kao rezultat pomenutih mehanizama, tokom 2018. godine, na osnovu 41 predmeta u kojima je utvrđeno da javni funkcioneri krše odredbe ZSK:

- **pet javnih funkcionera je razriješeno** sa javne funkcije;
- organi vlasti su izrekli **10 opomena sa mjerom upozorenja** kao vrstom disciplinske sankcije;
- **10 javnih funkcionera je podnijelo ostavke u toku ili nakon upravnog postupka;**
- u **četiri predmeta organ nije imao zakonske nadležnosti za postupanje;**
- **12 postupaka pred organima vlasti su u toku** imajući u vidu da je zakonski rok za dostavljanje odgovora/odluke o izrečenoj mjeri 60 dana.

Može se konstatovati visok procenat poštovanja Odluka Agencije. Procenat postupanja na zahtjeve za izricanje disciplinskih mjera, koji su upućeni organima do 1. novembra 2018. godine je **70%**.

U vezi sa postupcima, **13 javnih funkcionera**, protiv kojih je Agencija pokrenula postuke zbog istovremenog obavljanja funkcije i dužnosti u organima upravljanja privrednih društava, **samoinicijativno je podnijelo ostavke na dužnosti u privrednim društvima**, u skladu sa čl. 13 ZSK. Takođe, **u tri predmeta su javni funkcioneri izvršili povraćaj novčanih sredstava** (u ukupnom iznosu od **4. 605,97 €**) za koje je u toku postupka utvrđeno da su isti primljeni suprotno odredbama zakona.

Takođe, samoinicijativno je raskinut i jedan ugovor o pružanju usluga između javnog funkcionera i organa vlasti, za čije zaključenje je Agencija utvrdila da je suprotno zakonu.

Tabela razrješenja javnih funkcionera na osnovu Mišljenja i Odluka Agencije u 2018. godini, objavljena je na internet stranici ASK.

Prekršajni postupci/prekršajni nalozi

Zbog kršenja odredbi ZSK koje se odnose na oblast sprječavanja sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, *Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga* je, tokom 2018. godine, podnio **19 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** nadležnim sudovima za prekršaje. Tokom 2018. godine, **okončano je ukupno 21 postupak** (uključujući i postupke po zahtjevima iz prethodnih godina), od čega su **u 81% izrečene sankcije** (14 novčanih kazni i 3 opomene). Ukupan iznos novčanih kazni izrečenih po ovom osnovu je **4.930€**.

Takođe, na osnovu **predloga za oduzimanje imovinske koristi** koja je stečena izvršenjem prekršaja, sudovi za prekršaje su izrekli 3 mjere oduzimanja imovinske koristi okrivljenima u iznosu **12.540 €**.

Izdato je i **pet prekršajnih naloga**, od kojih su realizovana tri u iznosu od **1.002€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj podnijetih zahtjeva	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni	
Sukob interesa/ ograničenja u vršenju javnih funkcija	2018.	19	7	5	71,4%	1.640€
	<i>postupci po zahtjevima iz 2016. i 2017.</i>	-	14	12	85,7%	3.290€
UKUPNO	19	21	17 (14 novčanih kazni 3 opomene)	81%	4.930€	

Tabela 2 - Ishodi zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka

1.3. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Povećan broj zahtjeva za davanje Mišljenja u cilju izbjegavanja situacija potencijalnog sukoba interesa, te **visok procenat poštovanja Mišljenja i postupanja po Odlukama** Agencije, ukazuju na određeno jačanje svijesti javnih funkcionera i odgovornosti organa vlasti u pogledu poštovanja obaveza propisanih ZSK-om. Podnošenje ostavki, odricanje i povraćaj od novčanih naknada u vezi sa javnom funkcijom, takođe predstavljaju jedan od indikatora povećanja odgovornosti i savjesnog vršenja javnih funkcija.

Imajući u vidu potrebu daljeg jačanja svijesti zaposlenih u državnom i privatnom sektoru, kao i šire javnosti o značaju prevencije sukoba interesa, te mehanizmima za njegovo sprečavanje i sankcionisanje, **Agencija je i tokom 2018. godine sprovedila edukativne aktivnosti u saradnji sa drugim državnim organima** (Uprava za javne nabavke, Uprava za kadrove, Uprava policije, Poreska uprava, Uprava carina i Uprava za inspekcijske poslove). Organizovanje edukativnih radionica realizovaće se i tokom 2019. godine, u saradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima.

2. Kontrola primljenih poklona, donacija i zaključenih sponzorstava

2.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Poklon – stvar, pravo ili usluga stečena, odnosno izvršena bez naknade i svaka druga korist koja se daje javnom funkcioneru ili povezanom licu sa javnim funkcionerom, u vezi sa vršenjem javne funkcije.

Protokolarni poklon - poklon predstavnika druge države ili međunarodne organizacije koji se daje prilikom posjete, gostovanja ili u drugim prilikama. Protokolarni pokloni, bez obzira na njihovu vrijednost, postaju svojina države, odnosno opštine.

Prigodni poklon - poklon u vrijednosti do 50€. Ako javni funkcioner u toku jedne godine primi više prigodnih poklona od istog poklonodavca, ukupna vrijednost tih poklona ne smije preći iznos od 50€, a ako u tom vremenu primi prigodne poklone od više poklonodavaca, vrijednost tih poklona ne smije preći iznos od 100€.

Sponzorstvo - ustupanje određenih materijalnih ili nematerijalnih dobara, pokretne ili nepokretne imovine ili drugih usluga organima vlasti u zamjenu za usmeno ili pismeno pominjanje ili oglašavanja logotipa sponzora ili logotipa proizvoda sponzora ili druge usluge, u skladu sa zakonom.

Donacija - ustupanje bez naknade ili besteretno ustupanje određenih materijalnih i nematerijalnih dobara, pokretne ili nepokretne imovine organima vlasti.

Primanje poklona, sponzorstava i donacija u državnim organima i drugim organima vlasti nosi sa sobom rizik od korupcije, te ZSK predviđa regulacije i u ovom dijelu. Konkretno, primanje poklona, sponzorstava i donacija može se negativno odraziti na zakonske regulative, odnosno ugroziti nezavisnost i nepristrasnost rada javnih funkcionera, državnih službenika i organa vlasti kojima su omogućeni pomenuti benefiti. Stoga, ZSK predviđa obavezu Agencije, kao centralnog antikorupcijskog tijela, da vodi, redovno ažurira i objavljuje na sajtu ASK-a katalog o svim primljenim poklonima, sponzorstvima i donacijama u državnim organima, a u cilju obezbjeđivanja što većeg stepena transparentnosti, integriteta i povjerenja u rad organa vlasti.

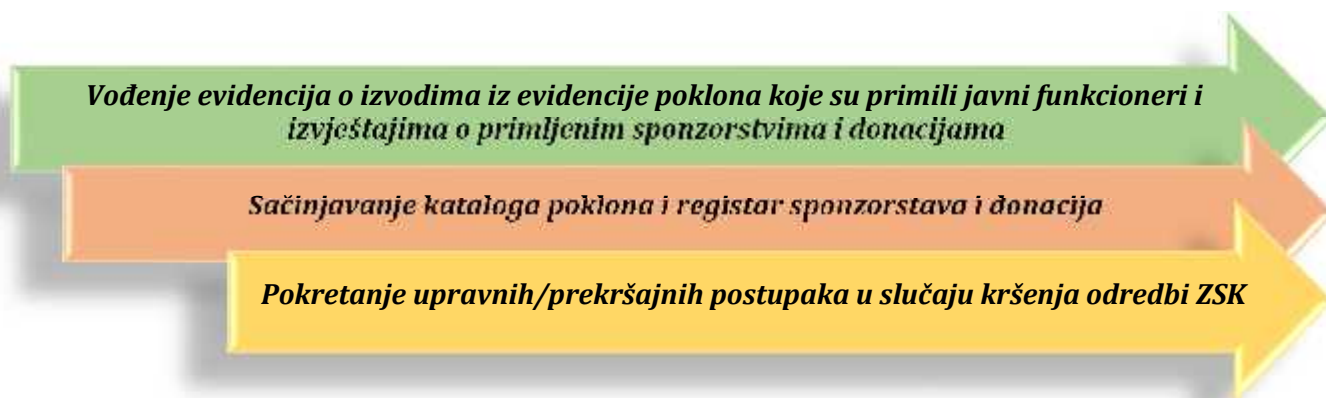
U cilju ispunjavanja svoje nadležnosti na planu kontrole primanja poklona, sponzorstava i donacija, Agencija:

- **Vodi evidencije o izvodima iz evidencije poklona** koje su primili javni funkcioneri i **izvještajima o primljenim sponzorstvima i donacijama** (sa kopijom dokumentacije) koje joj, u skladu sa obavezama propisanim ZSK-om, dostavljaju organi vlasti (do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu);
- **Sačinjava katalog poklona i registar sponzorstava i donacija** (objavljuje ih na internet stranici Agencije);

- **Pokreće upravne/prekršajne postupke**

Na osnovu saznanja da je javni funkcioner primio poklon suprotno zakonu, Agencija sprovodi postupak u skladu sa ZSK. U slučaju kad Agencija utvrdi da je javni funkcioner nezakonito primao poklon, javni funkcioner je dužan da poklon, odnosno ekvivalentnu novčanu vrijednost poklona preda na raspolaganje organu vlasti u kojem vrši funkciju, koji postaje državna imovina, odnosno imovina opštine.

Ukoliko Agencija, na osnovu izvještaja ili na osnovu sopstvenog saznanja, utvrdi da su primljena sponzorstva i donacije uticali ili mogli uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti, o tome daje mišljenje i obavještava nadležni organ vlasti radi preduzimanja mjera iz okvira svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom. Organ vlasti je dužan da stavi van snage odluke donijete pod uticajem primljenog sponzorstva odnosno donacije, u skladu sa zakonom i o tome obavijesti Agenciju.

Dijagram 2 - Proces rada Agencije u oblasti kontrole primljenih poklona, sponzorstava i donacija

2.2. Rezultati rada

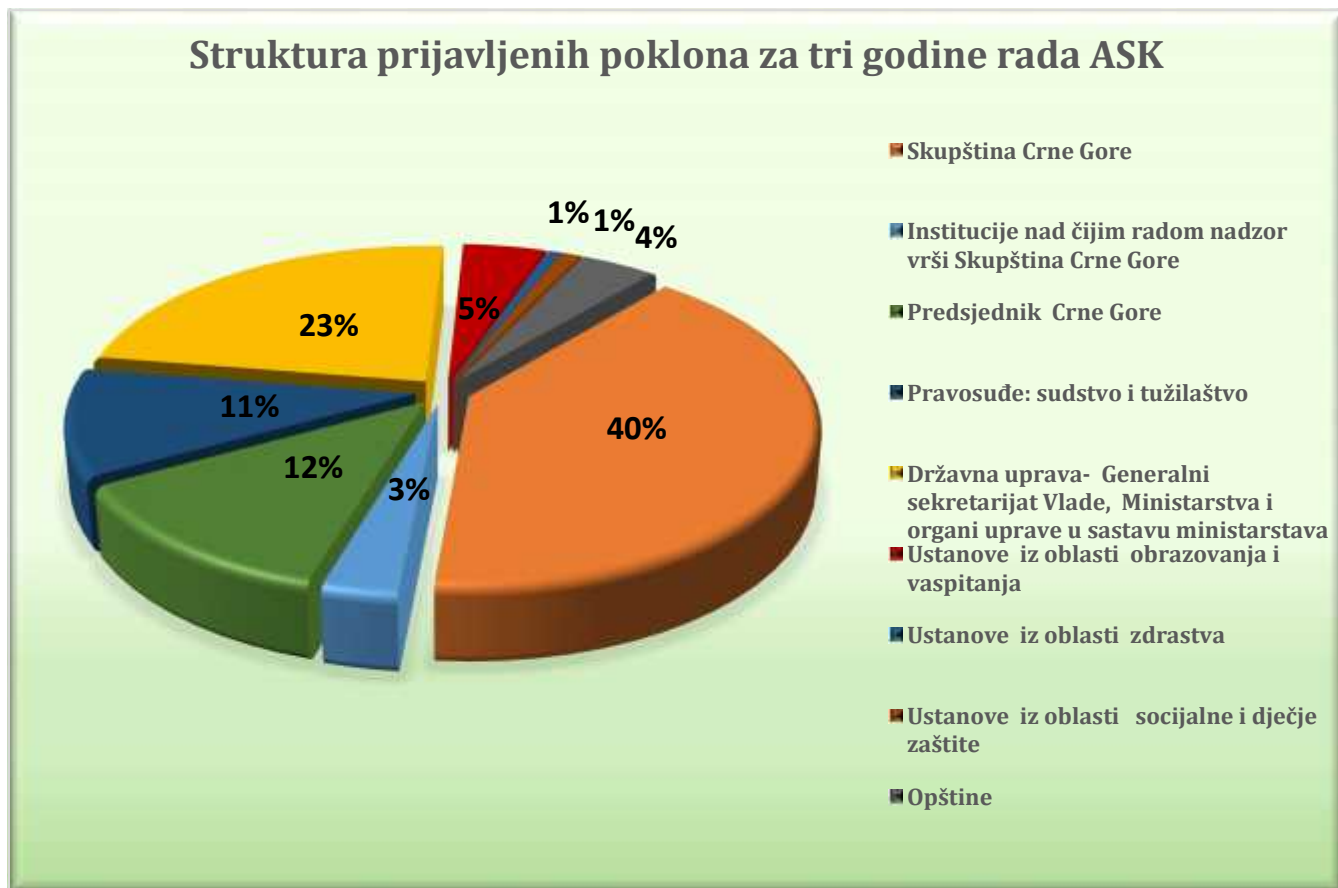
Pokloni

Kada je riječ o kontroli nezakonitog primanja poklona, **organi zakonodavne, sudske i izvršne vlasti, kao i drugi obveznici zakona su, u toku 2018. godine, u skladu sa zakonskim odredbama, dostavili Izvode iz evidencije poklona**, u kojima je prijavljeno da su javni funkcioneri primili ukupno **127 poklona** (četiri prigodna i 123 protokolarna, nije bilo poklona koji se ne mogu odbiti).

Agencija je, u zakonskom roku, uputila **šest zahtjeva organima vlasti za dopunu Izvoda**. Prilikom kontrole prijema poklona od strane organa vlasti **nijesu utvrđene nepravilnosti**.

Takođe, 30 organa vlasti, iako nijesu imali zakonsku obavezu, dostavilo je Izvještaj da nijesu primili poklone.

Svi prijavljeni podaci (nakon 31. marta 2018. godine) o primljenim poklonima za 2018. godinu, obrađeni su i dostupni na sajtu Agencije u aplikaciji javni registri - katalog poklona, u skladu sa čl. 22 ZSK (<http://www.antikorupcija.me/me/registri/>).

Grafikon 3 - Struktura prijavljenih poklona za tri godine rada ASK

Donacije i sponzorstva

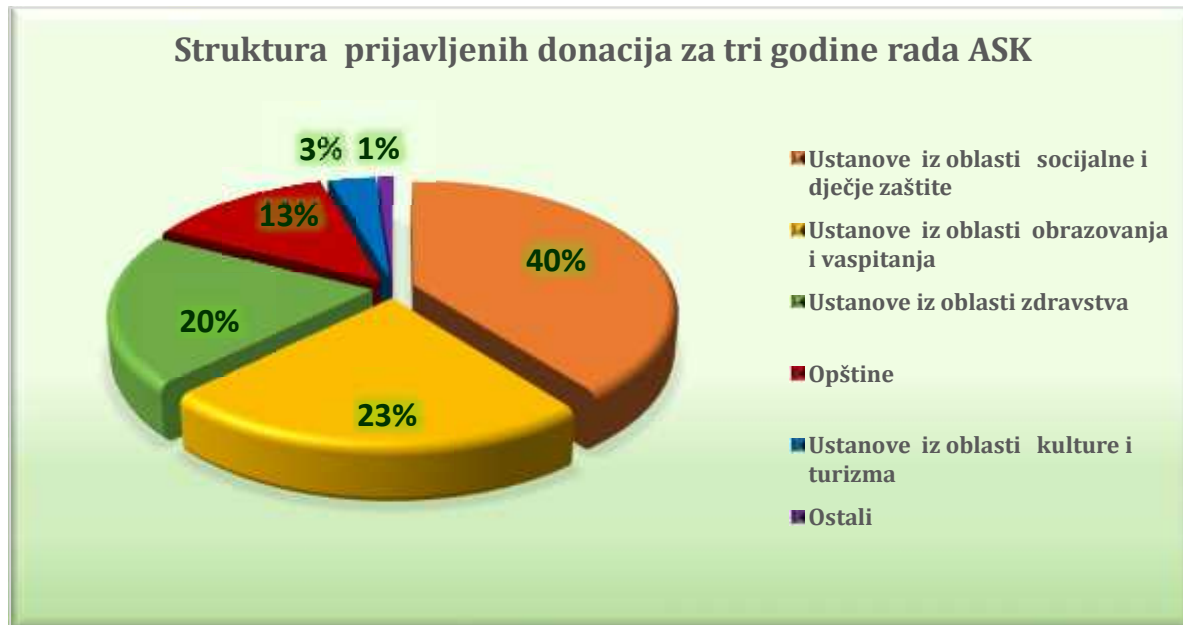
Javni funkcioner ne smije zaključivati ugovor o sponzorstvu u svoje ime, ali ni zaključivati ugovor o sponzorstvu niti primati donacije u ime organa vlasti u kojem vrši javnu funkciju, koji utiču ili bi mogli uticati na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost rada organa vlasti. Ukoliko javni funkcioner, suprotno odredbama ZSK, zaključi ugovor o sponzorstvu, na zaključen ugovor se primjenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na ništavnost ugovora.

U vezi sprovođenja zakonskih nadležnosti koje se odnose na ograničenja primanja donacija i sponzorstava, **72 organa vlasti dostavila su Izvještaj o primljenim donacijama**, u kojima se navodi da su javni funkcioneri primili ukupno **537 donacija**, dok je **30 organa vlasti dostavilo Izvještaj da nijesu primali donacije i sponzorstva**.

Takođe, osam organa vlasti dostavilo je Izvještaj o primljenim **sponzorstvima**, u kojima se navodi da su organi vlasti primili ukupno **41 sponzorstvo**.

Agencija je u zakonskom roku uputila **devet zahtjeva organima vlasti za dopunu Izvještaja** u vezi sa primljenim sponzorstvima, odnosno donacijama.

Nakon isteka roka, izvršena je provjera kod **sedam organa vlasti koji nijesu dostavili Izveštaj o primljenim donacijama i sponzorstvima i dobila povratnu informaciju da isti nijesu primali donacije, sponzorstva u toku 2017. godine.** Tom prilikom, utvrđeno je da **nije bilo nepravilnosti** od strane organa vlasti.

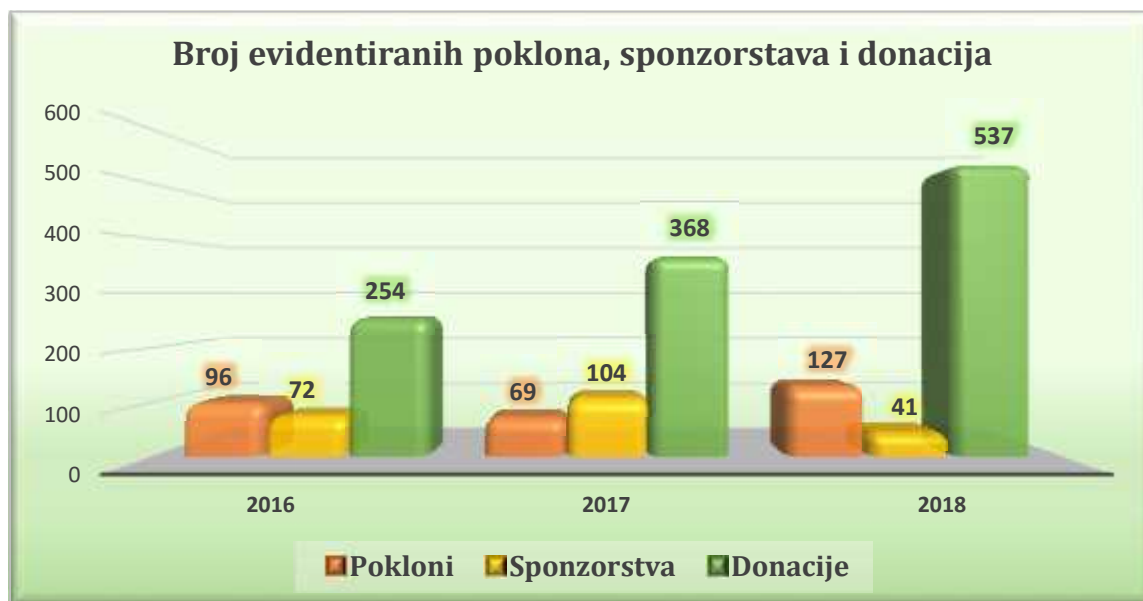

Grafikon 4 - Struktura primljenih donacije od početka rada Agencije

Grafikon 5 – Struktura primljenih sponzorstava od početka rada Agencije

Svi prijavljeni podaci (nakon 31. marta 2018. godine) o primljenim donacijama i sponzorstvima za 2018. godinu, obrađeni su i dostupni na sajtu Agencije u aplikaciji javni registri - katalog sponzorstava i donacija, u skladu sa čl. 22 ZSK (<http://www.antikorupcija.me/me/registri/>).

Grafikon 6 – Broj evidentiranih poklona sponzorstava i donacija na godišnjem nivou

Upravni/prekršajni postupci

Izvršena je kontrola tačnosti i potpunosti primljenih Izvještaja/Izvoda i prateće dokumentacije. U toku postupka provjere **nije bilo utvrđenih nepravilnosti**, pa **nije bilo elemenata za pokretanje postupaka pred Agencijom**.

2.3. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Procjenom zakonskih odredbi koje regulišu poklone, sponzorstva i donacije utvrđeno je da nema posebnih problema u razumjevanju i sprovođenju postupka po odredbama ZSK o kontroli primljenih poklona, donacija i sponzorstava u smislu zabrana javnim funkcionerima kod primanja poklona ili zaključivanja ugovora u vezi sponzorstava i donacija.

Otvorena pitanja se više odnose na razumjevanje, odnosno **tumačenje donacija i sponzorstava kod zakonskih obveznika**, posebno u dijelu šta je konkretno obuhvaćeno zakonskim definicijama o značenju izraza donacija i sponzorstava u nadležnosti Agencije. Iz tog razloga, pojedini zakonski obveznici šalju Agenciji čak i podatke o sredstvima čije uplaćivanje određuju imperativne norme, kao što je npr. obaveza osumnjičenih u krivičnom postupku.

Takođe, među otvorenim pitanjima je i **tumačenje sredstava od igara na sreću**, kao i **nepovratnih sredstava od strane Evropske unije** (sredstva IPA Fonda i drugih stranih partnera, koja su kao sastavni dio budžeta namjenjena finansiranju državnih i lokalnih projekta).

Tokom 2018. godine, **registrovan je određeni rasta broja prijavljenih poklona, a posebno donacija**, što ukazuje na izvjesno **jačanje svijesti javnih funkcionera o ovoj zakonskoj obavezi**.

Ipak, **još uvijek nizak procenat organa na lokalnom nivou** (ustanove u oblasti: kulture, turizma, obrazovanja, zdravstva i dječje i socijalne zaštite) koji dostavljaju izvještaje, u odnosu na ukupan broj organa, Agencija je prepoznala kao **izazov**. S tim u vezi, krajem 2018. godine, **u cilju bolje informisanosti** o zakonskoj obavezi dostavljanja izvještaja o primljenim poklonima, sponzorstvima i donacijama, **izrađen je flajer** sa osnovnim informacijama, koji je dostavljen svim relevantnim institucijama i objavljen u dnevnoj štampi.

U narednom periodu, **Agencija će nastaviti sa edukativnim i savjetodavnim angažmanima u ovoj oblasti**, u cilju bolje informisanosti svih organa i institucija koje su dužne da primjenjuju i poštuju odredbe ZSK.

3. Provjera prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

3.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Izvještaj o prihodima i imovini - Javni funkcioneri i određene kategorije državnih službenika⁷ dužni su da Agenciji dostavljaju Izvještaje o prihodima i imovini koji sadrže i podatke o prihodima i imovini bračnog, vanbračnog supružnika i djece ukoliko ista žive u zajedničkom domaćinstvu. Dostavlja se u elektronskoj i štampanoj formi⁸.

Administrativno-tehnička provjera Izvještaja – bazična provjera Izvještaja, kojom se provjerava da li je podnosilac popunio obavezna polja u obrascu Izvještaja i vrši kontrola istovjetnosti elektronske i štampane verzije Izvještaja. Preduslov za ostale vrste provjera je validnost Izvještaja, a koji se utvrđuje administrativnom provjerom.

Provjera tačnosti i potpunosti podataka u dostavljenim Izvještajima – druga faza provjere, koja se realizuje u saradnji sa institucijama koje raspolažu podacima o imovini i prihodima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva: *Poreskom upravom* (podaci o ostvarenim oporezovanim prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata), *Upravom za nekretnine* (podaci o imaćima prava vlasništva nad nepokretnostima), *Ministarstvom unutrašnjih poslova* (podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju: motorna vozila, oružje), *Komisijom za hartije od vrijednosti Crne Gore* (podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima i drugim pravnim licima), kao i poslovnim bankama (u slučaju date saglasnosti za pristup računima od strane obveznika).

Potpuna provjera Izvještaja - treća vrsta provjere, koja se, shodno Godišnjem planu provjere vršena do kraja godine. Potpunom provjerom je obuhvaćen manji broj obveznika podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini (2018. godine - 20 javnih funkcionera) sa najvišim nivoom vulnerabilnosti oblasti/subjekata na korupciju i vulnerabilnosti funkcije/položaja na korupciju koju javnu funkcioner vrši. Ovaj postupak se ne temelji isključivo na posljednjem Izvještaju o prihodima i imovini predviđene kategorije javnih funkcionera, već se vrši provjera svih prethodno dostavljenih Izvještaja uporednom analizom navedenih podataka, polazeći od procjene rizika u pogledu broja i vrste javnih funkcionera.

Kontrolom Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja propisanu posebnim zakonima, vrši se provjera podataka iz Izvještaja obveznika Zakona ali i njihovih bračnih, vanbračnih supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

Jedan od ključnih ciljeva u ovom dijelu je transparentnost, koja se obezbjeđuje dvostruko:

- ✓ Javni funkcioneri i državni službenici: obavezani su zakonom da uredno prijavljuju prihode i imovinu u Izvještajima, a koji se objavljuju na internet stranici Agencije;

⁷ Kategorija državnih službenika kojima je to propisano posebnim propisima u sledećim organima: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Uprava carina, Poreska uprava i Uprava za inspekcijske poslove.

⁸ Shodno ZSK, izvještaji se dostavljaju elektronskim putem, na obrascima i u skladu sa posebnim uputstvima dostupnim na internet stranici Agencije (<http://www.antikorupcija.me/me/korisnicki-servisi/>), kao i u štampanoj formi na adresu Agencije.

- ✓ Dostupnost Izvještaja o prihodima i imovini na internet stranici ASK daje mogućnost javnom mnjenju da podnosi ASK prijave na osnovu sopstvenih saznanja zbog eventualnih kršenja zakonskih odredbi.

Shodno tome, u Tabeli 3 su prikazane vrste izvještaja koje su javni funkcioneri i zakonom određene kategorije državnih službenika dužni da dostave Agenciji.

	Izvještaj o prihodima i imovini	Podaci koji se prijavljuju	Iznos	Rok/vrijeme podnošenja
I	Po stupanju na funkciju	Prihodi i imovina (sa stanjem na dan izbora, imenovanja, odnosno postavljenja)	Svi iznosi	U roku od 30 dana od dana stupanja
II	Redovni godišnji	Prihodi i imovina za period 1. januar do 31. decembar prethodne godine	Svi iznosi	Od 1. januara do 31. marta tekuće godine
III	U slučaju uvećanja prihoda/ imovine	Prihodi i imovina	Samo preko 5.000 €	U roku od 30 dana od dana nastanka promjene
IV	Po prestanku funkcije	Prihodi i imovina	Svi iznosi	U roku od 30 dana od dana prestanka
V	Godišnji po prestanku 1)	Prihodi i imovina (sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja)	Svi iznosi	Jednu godinu po prestanku funkcije
VI	Godišnji po prestanku 2)	Prihodi i imovina (sa stanjem na dan podnošenja Izvještaja)	Svi iznosi	Dvije godine po prestanku funkcije

Tabela 3 - Kategorije izvještaja o prihodima i imovini

U cilju ispunjavanja zakonske nadležnosti u ovoj oblasti, Agencija:

- **Donosi Godišnji plan provjera** izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera koji obuhvata:
 - ✓ Predviđeni broj **administrativno-tehničkih provjera** podataka iz Izvještaja;
 - ✓ Predviđeni broj **provjera tačnosti i potpunosti** podataka iz Izvještaja;
 - ✓ Predviđeni broj **potpunih provjera** Izvještaja.
- **Prima Izvještaje** i, u skladu sa Godišnjim planom provjere, **vrši pomenute tri vrste provjera**
- **Pokreće upravne postupke/podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka, izdaje prekršajne naloge**

Na osnovu saznanja (sopstvenog ili po zahtjevu pravnog ili fizičkog lica) da postoji postupanje suprotno zakonu, Agencija vodi postupak protiv javnog funkcionera, u skladu sa ZSK i shodno pravilima upravnog postupka, i to:

- ✓ Postupak u vezi sa dostavljanjem izvještaja o prihodima i imovini, u skladu sa zakonom propisanim rokovima;
- ✓ Postupak u vezi provjere tačnosti i potpunosti prijavljenih podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva;
- ✓ Postupak u vezi provjere osnova sticanja imovine javnog funkcionera i bračnog i vanbračnog supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

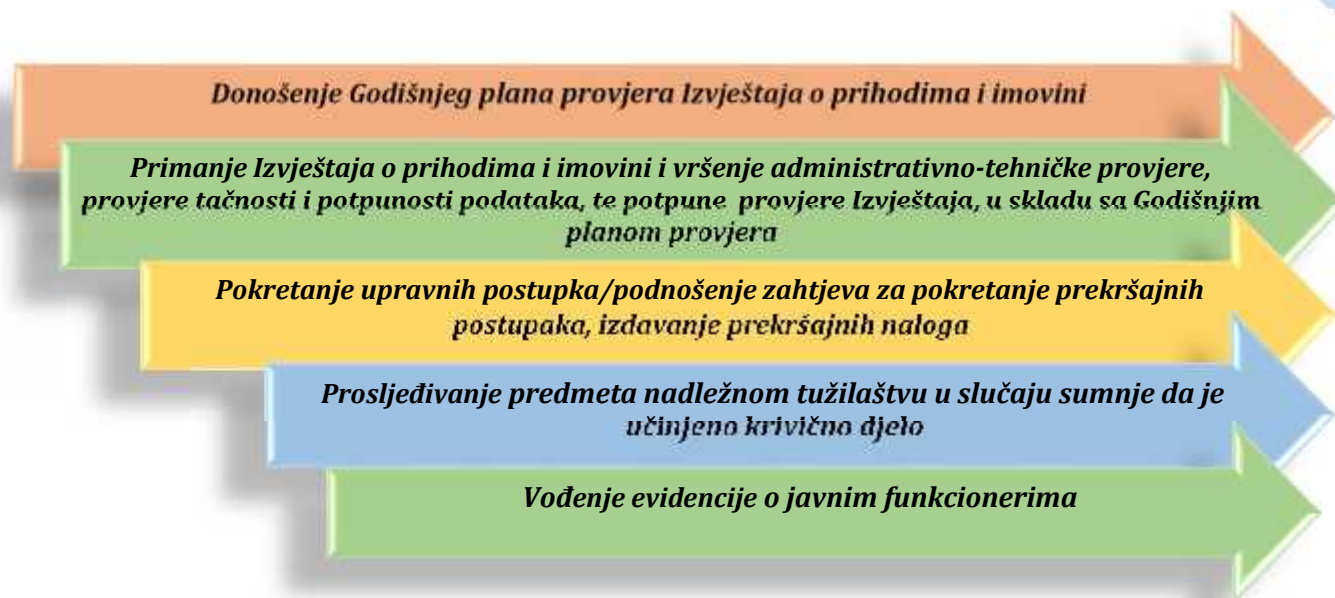
- **Prosljeđuje predmete nadležnom tužilaštvu**

U slučaju postojanja osnova sumnje da je učinjeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti Agencija zahtjeva sa dokazima prikupljenim u vršenju svoje nadležnosti, dostavlja nadležnom državnom tužilaštvu.

- **Vodi evidenciju javnih funkcionera**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz 2018. godine, proširene su nadležnosti *Odsjeka za provjeru imovine i prihoda javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisani obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini* uvođenjem **ažuriranja evidencije javnih funkcionera i državnih službenika** koji imaju obavezu podnošenja izvještaja. Rad Odsjeka u ovom domenu, između ostalog, obuhvata:

- ✓ **vođenje evidencije o licima koja obavljaju javnu funkciju i licima kojima je prestala javna funkcija u periodu dvije godine po prestanku funkcije;**
- ✓ **obradu podataka o stupanju, razrešenju ili prelasku na drugu javnu funkciju javnog funkcionera** koji su dostavljeni od strane organa vlasti u kojem javni funkcioner vrši ili je vršio javnu funkciju, organa nadležnog za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, drugog državnog organa ili organa opštine, drugog pravnog ili fizičkog lica;
- ✓ **upoređivanje podataka iz izvještaja o prihodima i imovini sa postojećim podacima**, ažuriranje elektronskog registra javnih funkcionera i izvještaja na osnovu prikupljenih informacija od strane javnih funkcionera putem obavještenja ili na osnovu uvida u službene listove;
- ✓ **upućivanje zahtjeva za dostavljanje podataka o javnim funkcionerima organanima vlast.**

Dijagram 3 – Proces rada Agencije u oblasti provjere prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja Izveštaja o prihodima i imovini

3.2. Rezultati rada

Revidirani godišnji plan provjere izvještaja o prihodima i imovini

Agencija je, u 2018. godini, vršila kontrolu Izveštaja u skladu sa Revidiranim godišnjim planom provjere javnih funkcinera i državnih službenika, koji je donijet u skladu sa preporukama eksperata Savjeta Evrope (posredstvom Horizontalnog programa EU i SE za Zapadni Balkan i Tursku – Projekat borbe protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori⁹) i zasniva se na unaprijeđenoj metodologiji postupaka provjere izvještaja o prihodima i imovini.

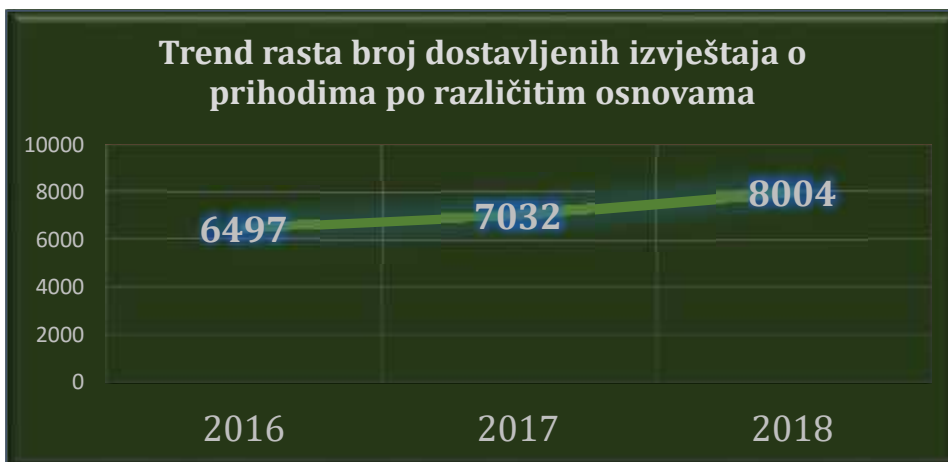
Shodno tome, prije početka samog procesa kontrole Izveštaja, u informacionom sistemu Agencije je razvijena i stavljena u upotrebu “**kontrola izvještaja slučajnim odabirom**”. Riječ je o matematičkom algoritmu koji obezbjeđuje da se softverski, bez učešća zaposlenih, metodom slučajnog izbora izvrši odabir funkcionera čiji će se Izveštaji kontrolisati. Uvođenjem ovakvog načina provjere **potpuno se isključuje mogućnost subjektivnog i pristrasnog odabira obveznika zakona čiji bi Izveštaji podlegli kontroli.**

Dostavljeni Izveštaji o prihodima i imovini i izvršene provjere u skladu sa Revidiranim godišnjim planom provjere

Agenciji je u 2018. godine dostavljeno ukupno **8.004** Izveštaja o prihodima i imovini **po različitim osnovama podnošenja**, a koji su nakon izvršene administrativne provjere objavljeni na zvaničnoj internet stranici Agencije.

⁹ Detaljnije o ovom programu u poglavlju IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja.

Tokom 2018. godine, registrovan je rast ukupnog broja dostavljenih izvještaja za **23% u odnosu na 2016. godinu** i **14% u odnosu na 2017. godinu**.

Grafikon 7- Trend rasta broja dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovama

Od ukupnog broja dostavljenih izvještaja po raznim osnovama, državni i lokalni funkcioneri dostavili su 82,5% izvještaja (6602), dok su 17,5 % izvještaja dostavili državni službenici koji imaju zakonsku obavezu njihovog dostavljanja (1402).

Grafikon 8 - Struktura svih pristiglih i administrativno provjerenih Izvještaja tokom 2018. godine

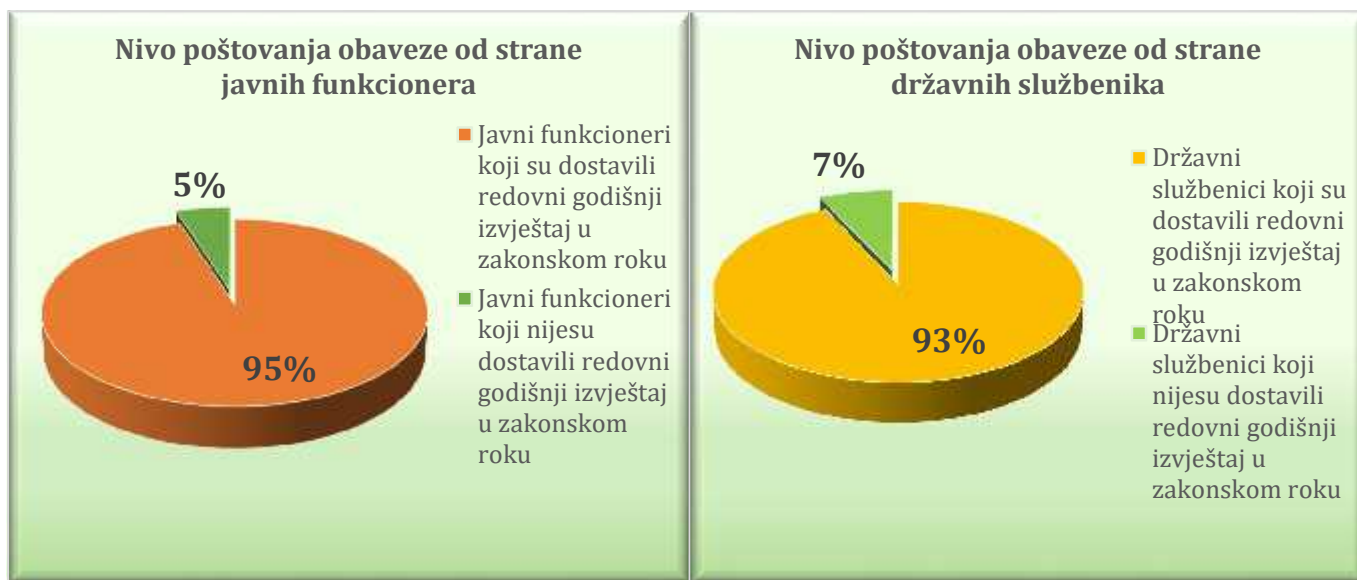
Agencija je, u 2018. godini, **u potpunosti realizovala Revidirani godišnji plan provjere**.

Vrsta provjere	Broj planiranih provjera	Broj izvršenih provjera	Procenat obrađenih izvještaja
Administrativno-tehnička provjera	Svi pristigli izvještaji	8.004	100%
Provjera potpunosti i tačnosti	836	854	102% ¹⁰
Potpuna provjera	20	20	100%

Tabela 4 - Procenat realizacije Revidiranog godišnjeg plana provjere

Redovni godišnji izvještaj o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika za 2017. godinu

Od ukupno evidentiranih 5.769 javnih funkcionera i državnih službenika sa obavezom podnošenja redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini, njih **94,5%** je Agenciji dostavilo izvještaj za 2017. godinu **u zakonskom roku**.

Grafikon 9 – Nivo poštovanja obaveze dostavljanja redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini od strane javnih funkcionera/državnih službenika

Protiv obveznika koji nisu u roku podnijeli pomenutu kategoriju izvještaja, na zahtjev Agencije su pokrenuti prekršajni postupci (detaljnije u odjeljku Prekršajni postupci).

¹⁰ U ovoj fazi provjere, premašen je predviđeni broj provjera.

Provjera Izvještaja kojima se prijavljuje uvećanje prihoda i imovine veće od 5.000 €

U 2018. godini Agenciji je dostavljeno **410** Izvještaja o prihodima i imovini usljed uvećanja imovine preko 5.000€, čime je **zabilježen značajan rast** broja dostavljenih izvještaja po ovom osnovu - **39,5% u odnosu na 2017. godinu**, odnosno **111% u odnosu na 2016. godinu**.

Svi Izvještaji o prihodima i imovini usljed uvećanja imovine preko 5.000€ su administrativno provjereni nakon čega su objavljeni na zvaničnoj internet stranici Agencije.

Grafikon 10 – Trend rasta broja dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini usljed uvećanja preko 5.000€

Zakonom je propisano da je, ukoliko Agencija u postupku provjere utvrdi da su imovina i prihodi javnog funkcionera i sa njim povezanih lica veći u odnosu na realne prihode, javni funkcioner dužan da, na zahtjev Agencije, u roku od 30 dana, dostavi detaljne podatke o osnovima sticanja imovine i prihoda.

S tim u vezi, pokrenuto je **30 upravnih postupaka**, dok ih je u 2017. godini bilo 25 (detaljnije u odjeljku Upravni postupci).

Saglasnost za pristup računima bankarskih institucija¹¹

Kada je u pitanju pristup računima kod poslovnih banaka i drugih finansijskih institucija, u toku 2018. godine, saglasnost za pristup računima dalo je ukupno **60%** javnih funkcionera, te **68,5%** državnih službenika.

Agencija je, pisanim Zahtjevom tražila od poslovnih banaka u Crnoj Gori dobijanje podataka o bankovnim računima, tj. novčanim i kreditnim zaduženjima, prilikom odlivima/odlivima novčanih sredstava na računima, koje javni funkcioneri posjeduju kod banaka. Odgovori od poslovnih banaka su bili relevantni kao dokaz u postupku utvrđivanja tačnih i potpunih podataka u

¹¹ Prilikom predavanja Izvještaja o prihodima i imovini, javni funkcioner može dati saglasnost Agenciji za pristup podacima o svim računima bankarskih i drugih finansijskih institucija, koja se koristi isključivo u svrhu provjere podataka iz izvještaja. Saglasnost se odnosi na vrijeme dok traju obaveze javnog funkcionera i državnog službenika, u skladu sa Zakonom, te se podaci uzimaju samo za vremenski period obavljanja funkcije.

izvještajima, kao i u postupku u vezi osnova sticanja imovine i prihoda.

Upravni postupci

Odsjek za provjeru prihoda i imovine javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju propisanu obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini je, u 2018. godini, **pokrenuo 125 upravnih postupaka**, od čega je **98 okončano**, od kojih je u **51% utvrđeno kršenje ZSK**.

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj pokrenutih u.postupaka	Broj okončanih u.postupaka	Broj utvrđenih kršenja	Procenat utvrđenih kršenja
Nedostavljanje izvještaja u zakonskom roku	52	47	34	72,3%
Nedostavljanje tačnih i potpunih podataka	43	23	16	69,6%
Provjera osnova sticanja i izvora sredstava/imovine preko 5.000€	30	28	-	0%
UKUPNO	125	98	50	51%

Tabela 5 – Ishod upravnih postupaka

Preostali upravni postupci (27) pokrenuti su u posljednjem kvartalu 2018. godine, te će se okončati tokom 2019. godine. Najveći broj tih postupaka je pokrenut u vezi provjere tačnosti i potpunosti prijavljenih podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva, nakon okončanih provjera Izvještaja o prihodima i imovini koja je vršena shodno godišnjem planu provjere.

Prekršajni postupci/prekršajni nalozi

Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga je, tokom 2018. godine, zbog kršenja odredbi ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini, podnio **368** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu za prekršaje. Tokom 2018. godine, **okončana je ukupno 347 postupaka** (uključujući i postupke pokrenute po zahtjevima iz prethodnih godina), od čega je u **76,5% izrečene sankcije** (199 novčane kazne i 72 opomena). Ukupan iznos novčanih kazni je **50.650€**.

Takođe, izdato je **17 prekršajnih naloga**, od kojih je **realizovano 6** u iznosu od **2000 €**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj podnijetih zahtjeva	Broj okončanih postupaka (i po zahtjevima iz 2016. i 2017.)	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni
Nedostavljanje redovnog godišnjeg Izvještaja	317	231	173	75%	29.805€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po stupanju na javnu funkciju	15	3	3	100%	390€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po prestanku funkciju	12	3	3	100%	320€
Nedostavljanje izvještaja u zakonskom roku (okončani postupci po zahtjevima iz 2016. i 2017.)	-	84	63	75%	14.040€
Neprijavljivanje tačnih i potpunih podataka	24	6	6	100%	980€
Neprijavljivanje tačnih i potpunih podataka (okončani postupci po zahtjevima iz 2016. 2017.)	-	27	23	85,2%	5.115€
UKUPNO	368	354	271 (199 n.k. 72 opomene)	76,5%	50.650€

Tabela 6 - Ishodi zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja odredbi ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

3.3. Ostale aktivnosti

Međuinstitucionalna saradnja

U septembru 2018. godine, zaključen je **Sporazum o elektronskom ustupanju podataka** između **Agencije i Centralne banke Crne Gore (CBCG)**, u cilju omogućavanja Agenciji da vrši provjeru podataka o dugovima javnih funkcionera kojima raspolaže CBCG¹².

¹² Detaljnije u odjeljku Sporazumi o saradnji, str. 88.

Regionalna saradnja

U cilju unapređenja provjere Izveštaja o prihodima i imovini, predstavnici Agencije učestvovali su u prvoj rundi pregovora o zaključivanju *Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka*, održanoj u oktobru 2018. godine, u Beču, na Internacionalnoj antikorupcijskoj akademiji, u organizaciji Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI), a pod pokroviteljstvom Austrijske agencije za razvoj. U fokusu pregovora bili su način razmjene podataka na međunarodnom nivou u svrhu administrativnih provjera izvještaja o imovini, određivanje kontakt tačaka za prijem i slanje zahtjeva za dostavljanje podataka i drugim pitanjima od značaja za prevenciju i suzbijanje korupcije na regionalnom nivou.¹³

3.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

U toku 2018. godine, **nastavljen je trend visokog procenta dostavljenih Izveštaja o prihodima i imovini** u odnosu na broj obveznika.

Od početka rada Agencije, registrovan je **trend rasta u pogledu dostavljanja izvještaja**, što ukazuje na sve savjesniji i odgovorniji pristup javnih funkcionera i određene grupe državnih službenika u ispunjavanju ove zakonske obaveze.

U cilju efikasne primjene zakonskih odredbi koje se odnose na Izveštaje o prihodima i imovini, Agencija planira da u svoj rad **uvrsti i obuke za obveznike podnošenja izvještaja**, u cilju bližeg upoznavanja sa zakonskim obavezama i uklanjanja potencijalnih nejasnoća, posebno u kontekstu samog procesa podnošenja izvještaja.

Proširenje nadležnosti u dijelu vođenja evidencija javnih funkcionera predstavlja **poseban izazov u radu Odsjeka za provjeru prihodima i imovine javnih funkcionera i državnih službenika**, s obzirom da je riječ o kategoriji obveznika koja je podložna izmjenama, te službenici Odsjeka ulažu dodatne napore u cilju efikasnog ažuriranja podataka pribavljajući ih iz više izvora.

S tim u vezi, nadležni Odsjek je, u izvještajnom period, ostvarivao intenzivnu saradnju sa Odjeljenjem za informacione tehnologije u cilju osposobljavanja novih funkcionalnosti u oblasti vođenja evidencije obveznika ZSK, kao i unapređenja funkcionalnosti u oblasti izvještavanja o prihodima i imovini putem obrasca.

Shodno navedenim aktivnostima, a u saradnji sa pomenutim Odjeljenjem, organizovano je više internih obuka, radi unapređenja rada putem Elektronske baze podataka ASK.

Takođe, nadležni Odsjek je tokom redovnih provjera koje su vršene u skladu sa Revidiranim planom provjere za 2018. godinu, evidentirao određene nepravilnosti iz domena rada *Odsjeka za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera*, kojem je takve predmete, po službenoj dužnosti, uputio na dalji rad. Kao **ishod preventivnog rada i saradnje dva odsjeka, donijeto je devet Odluka sa utvrđenim kršenjima**.

¹³ Detaljnije u poglavlju IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja.

4. Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja

4.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Politički subjekti - političke partije, koalicije, grupe birača i kandidati za izbor Predsjednika Crne Gore.

Izborna kampanja - skup aktivnosti političkog subjekta od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSiIK) je pravni okvir kojim se reguliše način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata u svrhu ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

U cilju ispunjavanja nadležnosti u ovoj oblasti, Agencija:

- **Vrši kontrolu finansiranja redovnog rada političkih subjekata**

U cilju punog sprovođenja Zakona i kontrole redovnog rada političkih subjekata, Agencija redovno vrši kontrolu finansiranja redovnog rada političkih subjekata od strane Ministarstva finansija, Skupštine i lokalnih samouprava. Takođe, Agencija vrši nadzor nad poštovanjem obaveze dostavljanja Odluka o visini članarine i obavezu dostavljanja Godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja. Kontinuirano se vrši i kontrola ograničenja za davaoce priloga, i visinu datih priloga na godišnjem nivou, kao i kontrolu izvještaja.

- **Sprovodi kontrolu i nadzor u toku izborne kampanje**

U cilju sprovođenja kontrole i nadzora u toku izborne kampanje, Agencija je dužna da redovno prikuplja podatke o svim aktivnostima obveznika zakona, koja se odnose na prikupljena i utrošena sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje, kao i upotrebu javnih resursa. Politički subjekat je dužan da na zahtjev, i u roku koji odredi Agencija, dostavi podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti. Način vršenja kontrole i nadzora tokom izborne kampanje bliže se uređuje Pravilnikom koji donosi Agencija. U slučaju da Agencija tokom sprovođenja kontrole ili nadzora pribavi podatke koji upućuju na nepravilnosti ili kršenja zakona, dužna je da, u roku od 15 dana od dana uočene nepravilnosti ili kršenja zakona, podnese prijavu ili inicijativu nadležnom organu.

Izvještaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje i izvršenoj kontroli finansiranja izborne kampanje političkih subjekata, Agencija izrađuje i objavljuje na svojoj internet stranici, 60 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

- **Izriče mjere upozorenja/podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka**

Agencija izriče mjeru upozorenja političkom subjektu ako u postupku kontrole utvrdi nedostatke koji se mogu otkloniti. Ako politički subjekat ne postupi po mjeri upozorenja, do isteka roka koji je u odluci određen, ili se radi o kršenju ovog zakona čiji se nedostaci ne mogu otkloniti, Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Agencija može donijeti **odluku o privremenoj obustavi prenosa budžetskih sredstava** političkom subjektu do donošenja pravosnažne odluke u prekršajnom postupku, takođe može izreći mjeru djelimičnog ili potpunog gubitka prava na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje u slučaju kada sredstva za finansiranje izborne kampanje ne koristi u skladu sa zakonom.

Redovan rad		Izborna kampanja	
Organi vlasti	Politički subjekti	Organi vlasti	Politički subjekti
Odluka o visini budžetskih sredstava	Odluka o visini članarine	Analitičke kartice	Obavještenje o otvaranju posebnog žiro računa
	Završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj	Putni nalozi (korišćenje službenih automobila - sedmodnevni izvještaj)	Obavještenje o određivanju odgovornog lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja
		Socijalna davanja (petnaestodnevni izvještaj)	Petnaestodnevni Izvještaj o priložima pravnih i fizičkih lica
		Budžetski rashodi (petnaestodnevni izvještaj)	Privremeni izvještaj o troškovima izborne kampanje
		Odluke o zapošljavanju sa pratećom dokumentacijom	Izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava
			Obavještenje o zatvaranju posebnog žiro računa
			Izvještaj o prihodima i imovini (predsjednički kandidati)

Tabela 7 – Kategorije izvještaja/dokumenata koje obveznici Zakona dostavljaju Agenciji – u redovnom radu i izbornoj kampanji

4.2. Rezultati rada

Izveštaji i obavještenja političkih subjekata o redovnom radu

Članom 37 ZFPSiIK, politički subjekti su dužni da završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj podnesu Agenciji, Državnoj revizorskoj instituciji i Poreskoj upravi, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, dok je zakonski rok za dostavljanje Odluke o visini članarine bio 31. januar.

Kada je u pitanju broj izvještaja političkih subjekata o redovnom radu, Agenciji je, u 2018. godini, dostavljeno ukupno **94 izvještaja/obavještenja**.

Kategorije dostavljenih izvještaja/obavještenja	Broj dostavljenih izvještaja	Broj evidentiranih obveznika	Procenat poštovanja obaveze
Godišnji konsolidovani izvještaj za 2017.	51	57	89,5%
Odluke o visini članarine za 2018.	Dostavljeni u roku	36	69,2%
	Naknadno dostavljeni	4	
Odluke o izmjeni i dopini odluke o visini članarine	1	-	-
Odluke o visini članarine za 2019.	2	-	-

Tabela 8 – Broj dostavljenih izvještaja/obavještenja i procenat poštovanja zakonske obaveze od strane političkih subjekata

Agencija je primila ukupno tri prigovora od strane političkih subjekata za redovan rad političkih subjekata i postupala po svim podnijetim prigovorima.

Izveštaji političkih subjekata u toku izborne kampanje

Agenciji je, tokom 2018. godine, dostavljeno ukupno **320** izvještaja političkih subjekata u toku izbornih kampanja i to:

- ✓ za izbore za odbornike u Skupštinama opština (SO) Ulcinj i Berane;¹⁴
- ✓ za izbore za Predsjednika Crne Gore;¹⁵
- ✓ izbore za odbornike u SO Plužine, Rožaje, Bar, Šavnik, Bijelo Polje, Plav, Kolašin, Danilovgrad, Žabljak, Pljevlja, Glavnom gradu Podgorica i Gradskoj opštini Glubovci.¹⁶
- ✓ za izbore za odbornike u SO Tuzi (dva izvještaja dostavljeni u decembru 2018.)¹⁷.

¹⁴ Izvori održani 4. februara 2018. godine.

¹⁵ Izvori održani 15. aprila 2018. godine.

¹⁶ Izvori održani 27. maja 2018. godine.

¹⁷ Izvori su raspisani 29. novembra 2018. godine, a održani 3. marta 2019.

Kategorija dostavljenih izvještaja političkih subjekata u toku izbornih kampanja	Broj dostavljenih izvještaja	Broj evidentiranih obveznika	Procenat poštovanja obaveze
Privremeni izvještaji o troškovima izborne kampanje	52	57	91,2%
Izvještaji o troškovima izborne kampanje	70	75	93,3%
Izvještaji o prihodima i imovini predsjedničkih kandidata	6	7	85,7%
Petnaestodnevni izvještaj o priložima pravnih i fizičkih lica	192	-	-
UKUPNO	320		

Tabela 9 – Broj dostavljenih izvještaja tokom izborne kampanje i procenat poštovanja zakonske obaveze od strane političkih subjekata

Svi dostavljeni izvještaji su **objavljeni na internet stranici Agencije**.

Izvještaji organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje

Što se tiče izvještaja organa vlasti i pravnih lica, tokom izvještajnog perioda, Agenciji je dostavljeno je **33.887** izvještaja organa vlasti, uključujući izborne kampanju za izbor odbornika u SO Berane i Ulcinj, Predsjednika Crne Gore, odbornika u SO Plužine, Rožaje, Bar, Šavnik, Bijelo Polje, Plav, Kolašin, Danilovgrad, Žabljak, Pljevlja, Glavnom gradu Podgorica, Gradskoj opštini Golubovci i SO Tuzi.

Kategorija dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj dostavljenih izvještaja
Putni nalozi organa vlasti	27.452
Analitičke kartice budžetskih potrošačkih jedinica	2.416
Petnaestodnevni izvještaj o socijalnim i jednokratnim davanjima i potrošnji budžetske rezerve	718
Zapošljavanja u toku kampanje	3.301
UKUPNO	33.887

Tabela 10 – Broj dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje

Kontrola dostavljenih izvještaja

Agencija je redovno sprovodila kontrolu dostavljenih izvještaja u cilju ujednačenog i kvalitetnog izvještavanja. Takođe, analizirani su i kontrolisani dostavljeni izvještaji i primjena Zakona, posebno kad je u pitanju zapošljavanje, budžetska potrošnja i socijalna davanja u izbornoj kampanji; finansiranje redovnog rada političkih subjekata, odnosno dostavljenih godišnjih izvještaja političkih subjekata.

Tokom 2018. godinu izvršena je kontrola svih dostavljenih izvještaja (ukupno **34.301**).

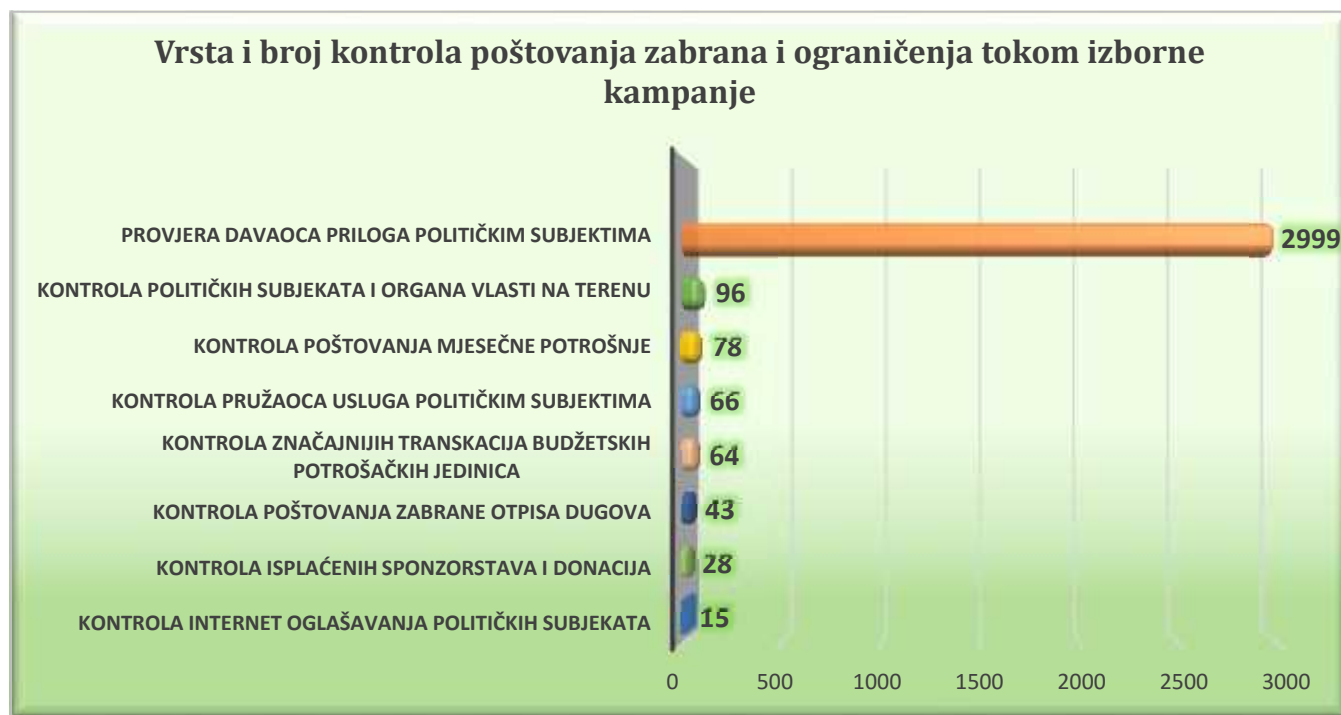
Kontrola poštovanja zabrana i ograničenja u toku izborne kampanje

Agencija je, u skladu sa izmjenama ZFPSiIK (decembar 2017. godine), usvojila “**Pravilnik o načinu vršenja kontrole primjene odredaba članova 24 do 34 Zakona**” (kojima su definisane zabrane i ograničenja). S timu vezi, usvojeni su planovi kontrola i izrađeni izvještaji o sprovođenju plana kontrole za izbore:

- ✓ odbornika u SO Ulcinj i Berane;
- ✓ Predsjednika Crne Gore;
- ✓ odbornike u SO Plužine, Rožaje, Bar, Šavnik, Bijelo Polje, Plav, Kolašin, Danilovgrad, Žabljak, Pljevlja, Glavnom gradu Podgorica i Gradskoj opštini Golubovci.

U izvještajnom periodu, oformljena je **Radna grupa** za praćenje izborne kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore i izbore za odbornike u lokalnim skupštinama u cilju unapređenja efikasnosti kontrole finansiranja izborne kampanje i nadzora nad primjenom zakona. Shodno navedenom, angažovano je 14 službenika Agencije.

Kada je riječ o broju kontrola poštovanja zabrana i ograničenja u izbornim kampanjama, tokom 2018. godine izvršeno je **3.389 kontrola**.

Grafikon 11 – Vrsta i broj izvršenih kontrola poštovanja zabrana i ograničenja u izbornim kampanjama

Inače, Agencija je izradila **Analizu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja u periodu 2016 – 2018. godine**, koja je prezentovana u Pragu, na seminaru „Angažovanje zainteresovanih strana u političkom finansiranju“ (link: [http://www.antikorupcija.me/media/documents/Analiza finansiranja politi%C4%8Dkih subjekata i izbornih kampanja u periodu 2016 2018..pdf](http://www.antikorupcija.me/media/documents/Analiza_finansiranja_politi%C4%8Dkih_subjekata_i_izbornih_kampanja_u_periodu_2016_2018..pdf)).

Prekršajni postupci

U dijelu koji se odnosi na podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja odredbi ZFPSiK, **Agencija se susreće sa zakonskim ograničenjima**, koja **onemogućavaju da se protiv svih političkih subjekata koji krše Zakon**, pokrene prekršajni postupak, jer neki od njih (koalicije i grupe birača) nijesu registrovani, nijesu pravno ili fizičko lice i kao takvi ne mogu biti prekršajno odgovorni.

Naime, tokom 2018. godine, utvrđeno je **69 nepravilnosti od strane političkih subjekata**, ali je, usljed pomenutih zakonskih ograničenja, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka mogao biti podniet samo protiv njih **28**.

Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga je, tokom 2018. godine, zbog kršenja odredbi pomenutog Zakona, podnio **30 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** nadležnim sudovima za prekršaje, od čega je **okončano 15 postupaka**, od kojih su u **80% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **14.370€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj podnijetih zahtjeva	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat kažnjivosti	Iznos novčanih kazni
Nedonošenja odluke o visini članarine za tekuću godinu u zakonskom roku	11	5	3	60%	2.980 €
Finansiranje političkog subjekta od strane lica koja su pravosnažno osuđivana za zloupotrebu službenog položaja	3	2	2	100%	560 €
Neotvaranje i nezatvaranje posebnog izbornog žiro računa	4	2	1	50%	630 €
Nedostavljane odluke o zapošljavanju u toku izborne kampanje od strane organa vlasti	2	1	1	100%	400 €
Nedostavljanje završnog računa i redovnog godišnjeg konsolidovanog finansijskog u zakonskom roku	5	2	2	100%	7.820 €

Nepredavanje Izvještaja o prihodima i imovini od strane predsjedničkog kandidata	1	-	-	-	-
Nedostavljanje petnaestodnevno Izvještaja o priložima pravnih i fizičkih lica u toku izborne kampanje	4	3	3	100%	1.980 €
UKUPNO	30	15	12 (11 novčanih kazni i 1 opomena)	80%	14.370€

Tabela 11 – Ishodi zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka podnesenih tokom 2018. godine zbog kršenja odredbi ZFPSiIK

Tokom izvještajnog perioda, **okončana je i 36 postupaka po zahtjevima iz 2016. i 2017. godine**, od čega su u **16 predmeta izrečene sankcije** (11 novčanih kazni i 5 opomena), a ukupan iznos novčanih kazni je iznosio **20.850€**.

Ustupljeni predmeti nadležnom tužilaštvu

U 2018. godini nije bilo predmeta ustupljenih Tužilaštvu.

4.3. Ostale aktivnosti

U izvještajnom periodu, Agencija je:

- ✓ dala **123 mišljenja i tumačenja** na zahtjev organa vlasti ili političkih subjekata;
- ✓ inicirala **izmijenjene tri podzakonska akta** i **uradila nove** u skladu sa izmjenama ZFPSiIK iz decembra 2017. godine.
- ✓ u cilju sprovođenja efikasnije provjere i kontrole posebno osjetljivih oblasti u izbornim kampanjama, usvojila **Plan kontrole i nadzora** za svaku kampanju pojedinačno;
- ✓ izradila **Model upravljanja rizicima** za izbor predsjednika i odbornika, dok je za izbore odbornika u SO Tuzi izrađen i usvojen **Revidirani Model upravljanja rizicima u toku izborne kampanje**. O ispunjavanju aktivnosti predviđenih planom i procjeni rizika redovno su izvještavani Savjet Agencije i javnost;
- ✓ izradila i pustila u produkciju elektronski **“Privremeni Izvještaj o troškovima izborne kampanje”**, kao i novi obrazac **“Izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava”**.
- ✓ Objavila **Presjek prenosa sredstava iz javnih izvora za redovan rad političkih subjekata** u prvih šest mjeseci 2018. godine.

Edukacije

Tokom 2018. godine, službenici Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja su:

- ✓ prisustvovali **radionici "Internet oglašavanje i politički subjekti"**, u cilju što efikasnije primjene nadležnosti Agencije u pogledu kontrole finansiranja političkih subjekata na društvenim mrežama;
- ✓ prisustvovali **okruglom sto "Upotreba javnih resursa u izbornim procesima: dobra praksa i izazovi"**, radionica na temu **"Finansijsko izvještavanje političkih subjekata o prikupljenim i utrošenim sredstvima u toku izborne kampanje"**, u okviru projekta Savjeta Evrope i EU za borbu protiv ekonomskog kriminala, a u cilju razvoja neophodnih Smjernica o kontroli upotrebe državnih resursa u toku izbornih procesa.

4.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Proaktivnim pristupom Agencije, obezbijedeno je **poštovanje ZFPSiIK u izbornim kampanjama održanim u 2018. godini**, odnosno transparentnost upotrebe javnih resursa u izornoj kampanji.

Vršene su kontrole finansiranja političkih subjekata u izbornim kampanjama kroz praćenje aktivnosti i troškova kampanje, te kontrole izvještaja političkih subjekata u izornoj kampanji.

Pored pomenutih zakonskih ograničenja koja se odnose na pokretanje prekršajnih postupaka, Agencija je, kroz primjenu Zakona u proteklom periodu, **prepoznala i niz drugih nepreciznosti i nedostataka pravnog okvira u ovoj oblasti**. S tim u vezi, ASK je skupštinskom Odboru za dalju reformu izbornog i drugog zakonodavstva **dostavila niz preporuka za dalje neophodno unapređenje zakonodavnog okvira**¹⁸.

Kapaciteti koji se odnose na razvoj informacionog sistema (za podršku praćenju i analizi upotrebe javnih resursa u izornoj kampanji i finansiranju redovnog rada i izbornih kampanja političkih subjekata), kao i **postupanje Agencije na planu kontrole finansiranja, značajno su ojačani**. Ipak, **nijesu dovoljno afirmisani** u domaćoj javnosti i kod međunarodnih organizacija i srodnih institucija u ovoj oblasti.

U cilju daljeg jačanja kadrovskih kapaciteta Agencije na planu kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, prepoznaje se **potreba za nastavkom obuka službenika nadležnog Odsjeka u oblasti kontrole finansiranja i finansijske forenzike**.

¹⁸ Preporukama se, između ostalog ukazuje da je neophodno: sve političke subjekte definisati kao pravna lica (odnosno da moraju biti registrovani i imati svoj PIB, sjedište i odgovorno lice); usaglasiti rok od kojeg teče izborna kampanja; regulisati Zakonom status sopstvenih sredstava u toku izborne kampanje; izmijeniti i unaprijediti obrazac godišnjeg izvještaja; obezbijediti srazmjernost sankcija.

5. Donošenje i sprovođenje planova integriteta

5.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Integritet - zakonito, nezavisno, nepristrasno, odgovorno i transparentno vršenje poslova kojim javni funkcioneri i drugi zaposleni u organu vlasti čuvaju svoj ugled i ugled organa vlasti, obezbjeđuju povjerenje građana u vršenje javnih funkcija i rad organa vlasti i otklanjaju sumnju u mogućnost nastanka i razvoja korupcije.

Plan integriteta - interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičnog ponašanja u okviru organa vlasti kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta, a koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, nezakonitog lobiranja i sukoba interesa, kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

Menadžer integriteta – lica odgovorna za izradu i sprovođenje planova integriteta u organima vlasti. Menadžera integriteta rješenjem određuje starješina, odnosno odgovorno lice u organu vlasti. Za menadžera integriteta određuje se neko od već zaposlenih službenika ko raspolaže dovoljnim iskustvom u pogledu funkcionisanja organa. Menadžer integriteta je odgovoran starješini organa vlasti za stalno praćenje i periodične kontrole rizika i ažuriranje mjera plana integriteta. Zaposleni u organu vlasti dužni su da menadžeru integriteta, na njegov zahtjev, dostave potrebne podatke i informacije od značaja za izradu i sprovođenje plana integriteta.

Planovi integriteta predstavljaju jedan od ključnih mehanizama u sprječavanju korupcije, čijim se donošenjem objedinjuju preventivne antikorupcijske mjere sadržane u zakonima, podzakonskim aktima i etičkim kodeksima, a sve u cilju otkljanjaja mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđivanja povjerenja građana u rad organa vlasti.

U cilju ispunjavanja svoje nadležnosti u ovoj oblasti, Agencija:

- **Vodi evidencije o menadžerima integriteta** u organima vlasti

Priprema plana integriteta podrazumijeva obavezu starješine organa vlasti da odredi **menadžera integriteta i članove radne grupe**, te je organ vlasti u dužan da Agenciji dostavi **rješenje o određivanju menadžera integriteta**.

- **Prikuplja planove integriteta**

Organi vlasti su dužni da Agenciji dostave **odluku o donošenju plana integriteta i usvojeni plan integriteta**, u roku od 15 dana od dana donošenja.

Organi vlasti su dužni da plan integriteta izrade na osnovu **Pravila za izradu i sprovođenje plana integriteta** (koja donosi Agencija) i učine ga dostupnim javnosti objavljivanjem na svojoj internet stranici ili na drugi odgovarajući način.

- **Prikuplja izvještaje o sprovođenju plana integriteta**

Organi vlasti su u obavezi da Agenciji do 15. aprila tekuće godine dostave **izvještaj o sprovođenju plana integriteta** za prethodnu godinu.

- **Daje preporuke organima vlasti za unapređenje planova integriteta**

Plan integriteta se može mijenjati u zavisnosti od potreba, razvoja i interesa organa vlasti, a organ svake druge godine procjenjuje efikasnost i efektivnost plana integriteta u skladu sa Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta.

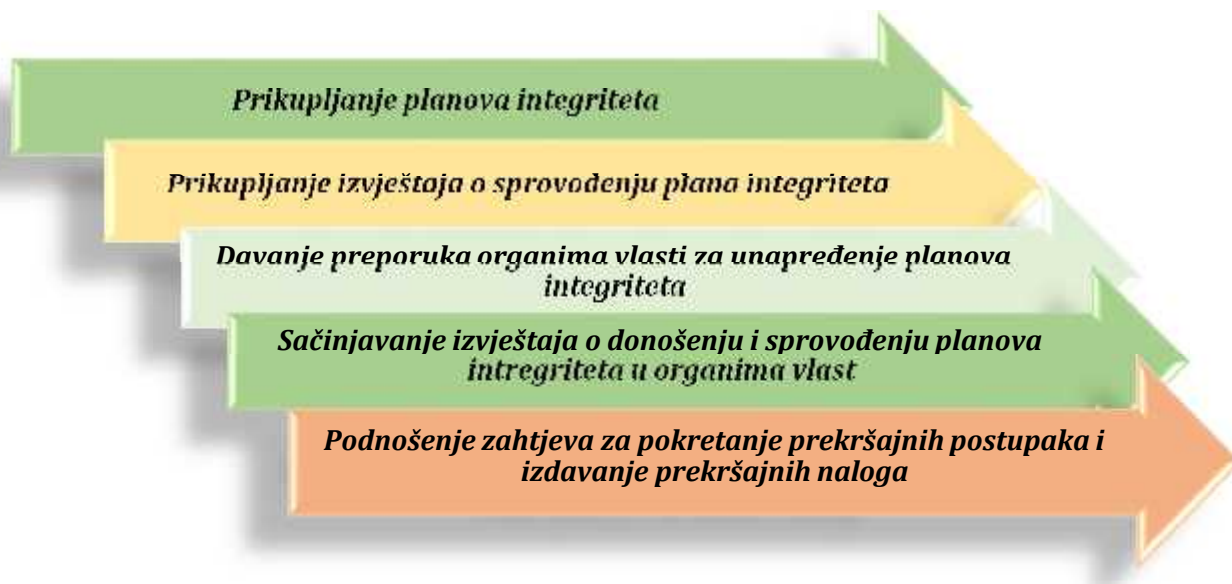
Na osnovu dostavljenih planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, Agencija organima vlasti može dati preporuke za unapređenje planova integriteta.

- **Sačinjava Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u organima vlasti**

Na osnovu planova integriteta, izvještaja o njihovom sprovođenju i datih preporuka, Agencija sačinjava Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u organima vlasti, koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja o radu Agencije.

- **Podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka**

Ukoliko organ vlasti ne usvoji plan integriteta ili izvještaj o sprovođenju plana integriteta, Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Dijagram 4 - Proces rada Agencije u oblasti donošenja i sprovođenja planova integriteta

5.2. Rezultati rada

Imenovanje menadžera integriteta

Odsjek za integritet i lobiranje, praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije redovno ažurira listu odgovornih lica za izradu i sprovođenje plana integriteta (menadžera integriteta). Prema evidenciji Agencije, tokom 2018. godine, **14 organa je po prvi put donijelo rješenje o određivanju menadžera integriteta.**

Takođe, ukupno **126 organa vlasti** je tokom godine informisalo Agenciju da je **imenovano novo lice za menadžera integriteta.**

Ukupan broj organa vlasti koji su odredili menadžera integriteta od 1. januara 2016. godine je **694**, čime je **97,6% organa vlasti ispunilo zakonsku obavezu imenovanja menadžera integriteta** (od ukupno 711 organa).

Agencija je, u trećem kvartalu 2018. godine, dostavila dopise na adrese novoformiranih organa vlasti i organa koji su prethodne godine obavijestili Agenciju da, usljed nedostatka kadrovskih kapaciteta, nijesu u mogućnosti da ispune odredbe Pravila za izradu i sprovođenje plana integriteta koje se odnose na određivanje menadžera integriteta i formiranje radne grupe. Agencija je dopisima podsjetila ove organe da su u obavezi da usvoje plan integriteta nakon popunjavanja radnih mjesta i obezbjeđivanja neophodnih uslova za rad, i zatražila povratnu informaciju o tome da li su se u tim organima u međuvremenu stekli uslovi za ispunjavanje zakonske obaveze izrade i donošenja plana integriteta. Agenciju je određeni broj organa obavijestio da se još uvijek nijesu stekli uslovi za izradu plana integriteta, dok je drugi dio organa pristupio izradi plana integriteta.

Planovi integriteta

Agencija je izradila **aplikaciju za planove integriteta** i dopisom je u julu 2018. godine obavijestila sve organe da je elektronsku verziju planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju ubuduće potrebno podnositi **isključivo putem aplikacije**¹⁹.

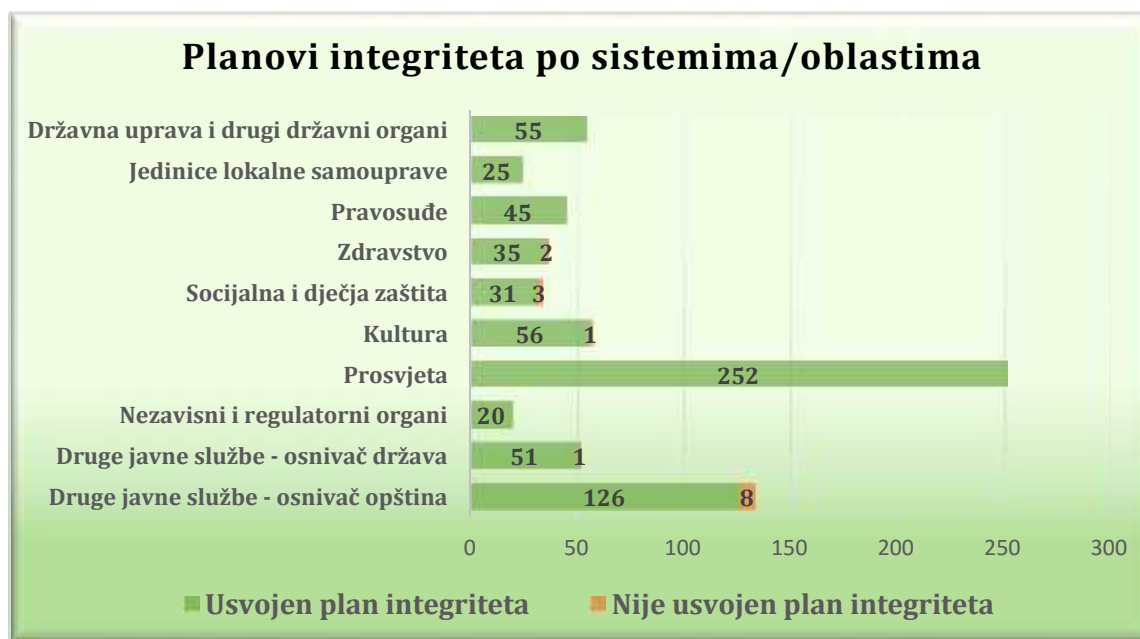
Tokom 2018. godine, **12 organa vlasti je prvi put usvojilo i Agenciji dostavilo plan integriteta** u štampanoj i elektronskoj formi.

Od 1. januara 2016. godine, Agenciji je **dostavljeno ukupno 688 planova integriteta**, kojima je **obuhvaćeno 696 organa** (osam organa obuhvaćeno planovima integriteta drugih organa vlasti), od ukupno 711 organa, čime je **98% organa vlasti ispunilo zakonsku obavezu** usvajanja planova integriteta.

¹⁹ Organima vlasti je u avgustu 2018. godine omogućeno korišćenje aplikacije (dobili su pristupne podatke za aplikaciju, kao i korisničko uputstvo za unos postojećih odnosno revidiranih planova integriteta u aplikaciju). Većina organa vlasti je 2018. godine vršila ažuriranje planova integriteta, odnosno pripremila nove planove integriteta za naredni dvogodišnji period. Nove planove integriteta organi vlasti su dostavljali u štampanoj formi, po ustaljenoj proceduri, kao i u elektronskoj formi korišćenjem aplikacije.

Grafikon 12 – Nivo ispunjenosti obaveze usvajanja planova integriteta od strane organa vlasti

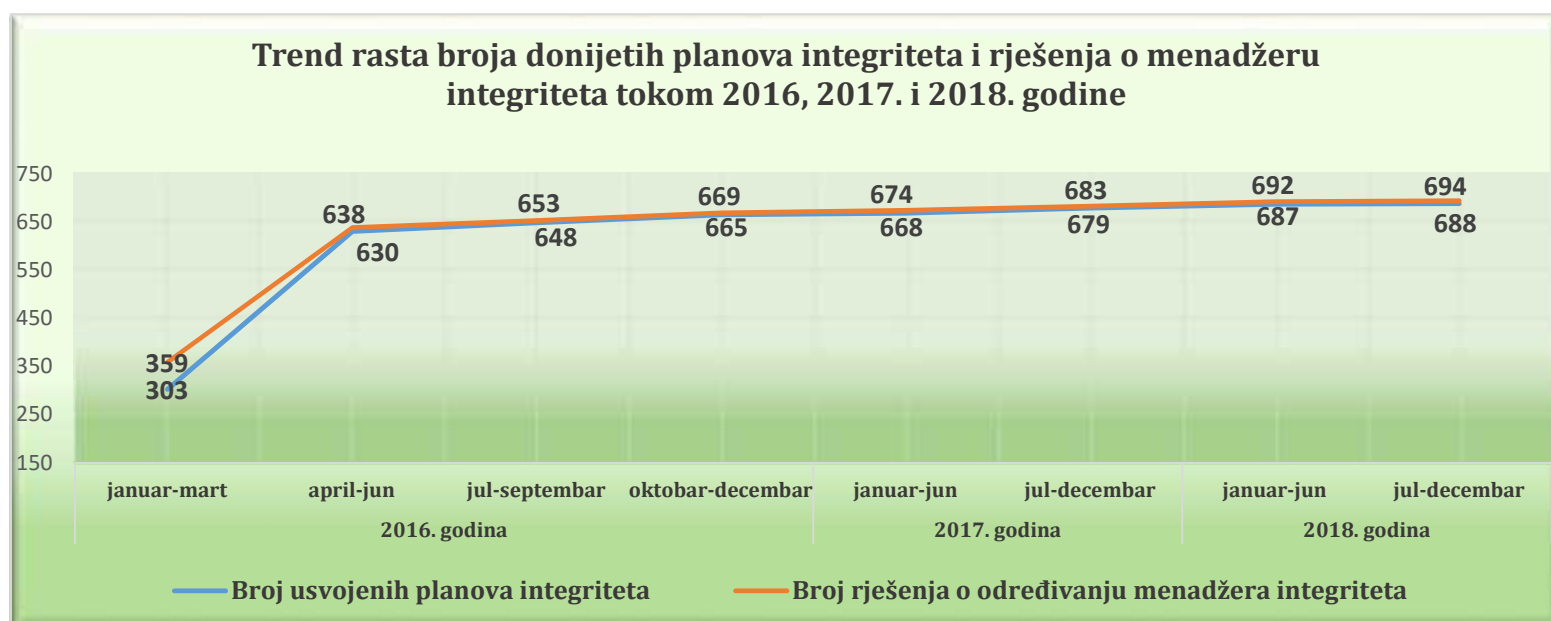
Grafikon 13 – Planovi integriteta po sistemima/oblastima

Imajući u vidu da su svi organi vlasti bili u obavezi da 2018. godine procijene efikasnost i efektivnost plana integriteta, te da na osnovu te procjene donesu plan integriteta za naredni dvogodišnji period, službenici Agencije su izradili **Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta**²⁰ i dostavili ga svim organima vlasti koji su plan integriteta usvojili 2016. Agenciji je do kraja 2018. godine dostavljeno **566 popunjenih upitnika**.

²⁰ Upitnik sadrži pitanja koja se odnose na kvalitet planova integriteta i pitanja koja se odnose na efikasnost plana integriteta, odnosno uticaj mjera na rad institucije u prethodnom dvogodišnjem periodu. Izrađeno je više verzija upitnika: Opšti upitnik (168 pitanja); Zdravstvo (168 + dodatna 33 pitanja); Prosvjeta (168 + dodatnih 12 pitanja); Lokalna samouprava (168 + dodatnih 20 pitanja).

Tokom 2018. godine, ukupno **601 organ ažurirao je plan integriteta** nakon procjene efikasnosti i efektivnosti prethodnog plana integriteta, usvojenog 2016. godine, odnosno **donio novi plan integriteta** za naredni dvogodišnji period.

Određeni broj organa je obavijestio Agenciju da iz opravdanih razloga nije bio u mogućnosti da usvoji novi plan integriteta do kraja 2018. godine, već da će to učiniti početkom 2019. godine. Takođe, određeni broj organa državne uprave će novi plan integriteta donijeti 2019. godine, zbog reorganizacije državne uprave predviđene Predlogom Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave, koji je Vlada Crne Gore donijela na sjednici održanoj u decembru 2018. godine.

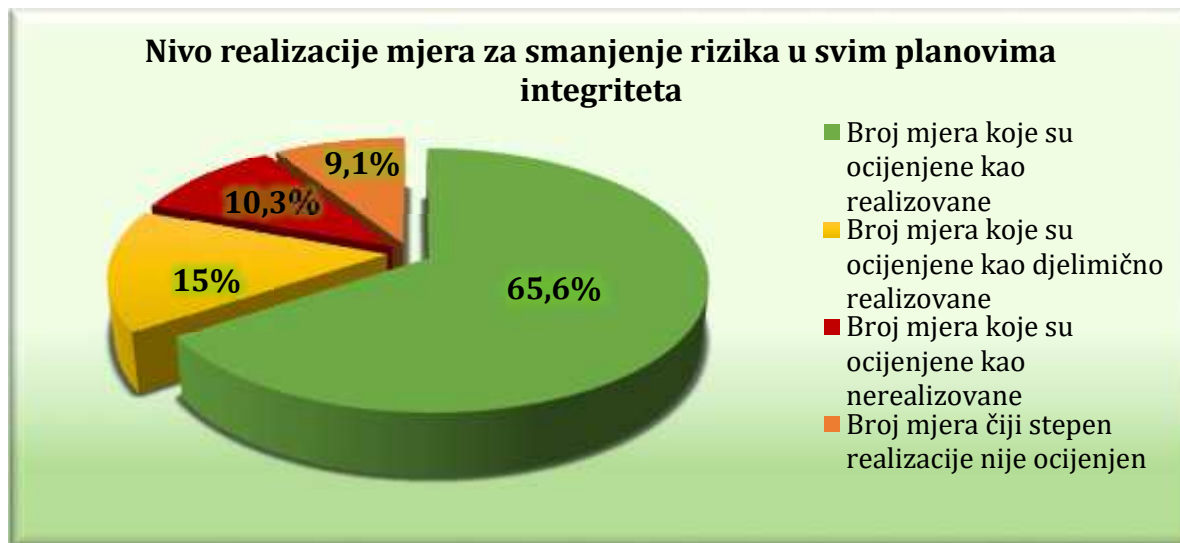

Grafikon 14 – Trend rasta broja donijetih planova integriteta i rješenja o menadžeru integriteta od početka rada Agencije

Izveštaji o sprovođenju plana integriteta

Agenciji su, u skladu sa zakonskom rokom, dostavljena ukupno **674 izvještaja o sprovođenju plana integriteta u 2017. godini.**

U okviru tih izvještaja, organi su naveli informacije o stepenu realizacije mjera za smanjenje rizika, kao i promjeni intenziteta identifikovanih rizika u odnosu na prvu procjenu rizika. Organi vlasti su bili u obavezi da izvijeste o realizaciji ukupno **24.927 mjera za savladavanje rizika.**

Grafikon 15 - Nivo realizacije mjera za smanjenje rizika u svim planovima integriteta

Preporuke za unapređenje planova integriteta/izvještaja o sprovođenju planova integriteta

Službenici nadležnog Odsjeka su analizirali dostavljene planove integriteta i izvještaje o njihovom sprovođenju, i na osnovu njih sačinjavali konkretne preporuke za unapređenje planova integriteta. Organima vlasti dostavljene su preporuke u cilju uklanjanja kako formalno-tehničkih tako i suštinskih nedostataka u planu integriteta i uvođenja što efikasnijih mjera za podizanje integriteta u instituciji, kao i pružanja podrške organima vlasti, a posebno menadžerima integriteta i članovima radne grupe u procesu ažuriranja plana integriteta.

U cilju izrade pojedinačnih preporuka za unapređenje plana integriteta, 2018. godine **analizirano je 436 planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju.**

Date su **pojedinačne preporuke za unapređenje 436 planova integriteta**²¹.

Prilikom prikupljanja planova integriteta koje su organi vlasti usvojili 2018. godine, Agencija je cijenila da li su organi i **u kojoj mjeri ispunili preporuke za unapređenje plana.** U toku 2018. godine, **unaprijeđeno je 360 planova integriteta na osnovu preporuka ASK.**

²¹ Dostavljene su preporuke za unapređenje planova integriteta za: 45 organa državne uprave, 161 osnovnu školu, 18 predškolskih ustanova, 6 domova učenika i studenata, 14 muzičkih škola, Univerziteta CG, Policijske akademije, 7 drugih prosvjetnih institucija, 17 nezavisnih i regulatornih tijela, 34 komunalno-stambena preduzeća, 12 lokalnih javnih emitera, 5 parking servisa, 12 sportsko-rekreativnih centara, 19 turističkih organizacija, 16 preduzeća u čijoj su nadležnosti vodovod i kanalizacija, 25 javnih preduzeća čiji je osnivač i većinski vlasnik država, 27 sudskih organa, 17 tužilačkih organa, 1 organa iz oblasti kulture, a date su i preporuke na osam planova integriteta koji su u formi nacрта dostavljeni Agenciji na sugestije i komentare.

Grafikon 16 – Nivo ispunjenosti preporuka za unapređenje planova integriteta od strane organa vlasti

Službenici Agencije su 2018. godine dali i **61 preporuku za unapređenje izvještaja o sprovođenju plana integriteta**. Preporuke su date na izvještaje koji su dostavljeni u štampanoj ili elektronskoj formi, kao i na dostavljene radne verzije izvještaja.

Takođe, dio preporuka za unapređenje plana integriteta, odnosi se na unapređenje izvještaja o sprovođenju planova integriteta.

Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta

Službenici Agencije su izradili **Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u organima vlasti u 2018. godini**, koji sadrži detaljnu analizu planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, vršenu po sistemima i podsistemima organa vlasti, sa preporukama za dalje unapređenje planova integriteta. Preporuke su date na nivou sistema i podsistema u koje su svrstani organi vlasti.

Pomenuti Izvještaj obuhvata sve planove integriteta koji su dostavljeni Agenciji tokom 2016. i 2017. godine, kao i analizu informacija iz svih izvještaja o sprovođenju plana integriteta koji su dostavljeni Agenciji tokom 2018. godine. Izvještaj sadrži i procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta usvojenih 2016. godine, koja je izvršena analizom svih popunjenih upitnika.

Prekršajni postupci

U izvještajnom periodu, nije bilo podnijetih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

5.3. Ostale aktivnosti

Pružanje podrške organima vlasti u izradi i sprovođenju planova integriteta

Službenici nadležnog Odsjeka su 2018. godine vodili intenzivnu komunikaciju sa organima vlasti, pružali im podršku i davali komentare, sugestije i preporuke u vezi sa planovima integriteta i izvještajima o njihovom sprovođenju, a naročito u drugoj polovini godine u vezi sa korišćenjem aplikacije za planove integriteta.

Tokom 2018. godine, službenici Odsjeka su obavili **1.742 konsultacije sa organima vlasti** povodom tumačenja Pravila za izradu i sprovođenje plana integriteta i odgovarajućih odredbi ZSK, kao i povodom korišćenja informacionog sistema za planove integriteta, što je značajno veći broj u odnosu na prethodne dvije godine²². Održana su **34 radna sastanka**, u cilju efikasnijeg sprovođenja zakonske obaveze izrade plana integriteta, odnosno njegovog unosa u aplikaciju.

Kada je riječ o edukaciji predstavnika organa vlasti, organizovano je ukupno **11 obuka/seminara** za različite ciljne grupe i to za:

- ✓ **službenike lokalnih organa** u Tivtu, Podgorici i Bijelom Polju - četiri obuke na temu „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje planova integriteta“, koje su organizovale Uprava za kadrove (UZK) i Zajednica opština Crne Gore;
- ✓ **za državne službenike i službenike iz lokalnih samouprava, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je osnivač država ili lokalna samouprava** – četiri obuke na temu „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje mjera iz planova integriteta u crnogorskim institucijama“, u saradnji sa Upravom za kadrove;
- ✓ **službenike Ministarstva odbrane CG** – jedna obuka na temu „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje planova integriteta“, u saradnji sa Upravom za kadrove;
- ✓ **predstavnike Vrhovnog državnog tužilaštva** – radionica za unapređenje plana integriteta VDT-a, organizovana u okviru projekta „Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku“, koji finansiraju EU i SE;
- ✓ **predstavnike državnih institucija** (Univerzitet CG, Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja), **državnih i privatnih fakulteta, studentskih organizacija, ustanova koje se bave obrazovnom politikom i istraživačkim radom, naučne radnike** – seminar na temu „Integritet u visokom obrazovanju – Izazov za univerzitetske administracije“, organizovan u okviru programa „Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku“.

Takođe, Agencija je, na osnovu dosadašnjeg iskustva i saradnje sa zdravstvenim institucijama u procesu izrade i sprovođenja plana integriteta, odabrala **dvije zdravstvene institucije** kojima je, posredstvom Regionalnog vijeća za saradnju (RCC), obezbijedena **ekspertska pomoć u procesu revidiranja plana integriteta**. Naime, na osnovu nacрта novih planova integriteta, eksperti RCC-a sačinili su preporuke za unapređenje planova

²² Tokom 2016. godine obavljeno je 510 konsultacija, a tokom 2017. godine 252.

integriteta te dvije institucije, koje su **dostavljene i ostalim zdravstvenim institucijama**, kako bi ih razmotrile prilikom izrade svog plana za naredni dvogodišnji period.

5.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Kao i u prethodnoj godini, zabilježen je **visok stepen realizacije aktivnosti predviđenih Planom rada Agencije za 2018. godinu**, imajući u vidu da je 688 planova integriteta dostavljeno Agenciji i da su svi organi koji su 2016. i 2017. g. usvojili plan integriteta donijeli 2018. godine izvještaj o njegovom sprovođenju.

Agencija je intenzivno saradivala sa organima vlasti, pa je u ovoj godini zabilježen značajan porast broja konsultacija i radnih sastanaka na temu izrade planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, u odnosu na prethodni period. Osim toga, nastavljena je praksa održavanja obuka za menadžere integriteta, davanja preporuka za unapređenje planova integriteta i izvještaja o sprovođenju plana integriteta.

Agencija je izradila **Upitnik za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta** koji sadrži pitanja koja se odnose na kvalitet i efikasnost plana integriteta, odnosno uticaj mjera na rad institucije u prethodne dvije godine. Na osnovu procjene efikasnosti i efektivnosti, preporuka Agencije, kao i dosadašnjeg iskustva u sprovođenju plana integriteta, većina organa je 2018. godine usvojila nove planove za naredni dvogodišnji period.

Tokom avgusta 2018, pokrenuta je **aplikacija za planove integriteta**, kada su svi organi organi vlasti dobili pristupne podatke i korisničko uputstvo, u cilju podnošenja plana integriteta i izvještaja o njegovom sprovođenju u elektronskoj verziji putem aplikacije.

Imajući u vidu da su organi vlasti koji su planove integriteta usvojili 2016. godine, bili u obavezi da izvrše procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta, kao i da podnose planove integriteta putem elektronske aplikacije, zahtjevi organa prema Agenciji bili su sveobuhvatni i kontinuirani, kako bi na kvalitetan i efikasan način ispunili zakonske obaveze.

Posebne izazove u radu predstavljali su veliki broj obveznika, kanali komunikacije između Agencije i organa vlasti, česte izmjene imenovanih menadžera integriteta i sastava radnih grupa za sprovođenje plana integriteta i izvještavanje o istom.

U narednom periodu poseban akcenat treba staviti na analizu revidiranih planova integriteta za naredni dvogodišnji period, urađenih na osnovu procjene efikasnosti i efektivnosti planova integriteta, kao i preporuka Agencije za unapređenje planova integriteta. Agencija će **nastaviti da prati sprovođenje i izvještavanje o realizaciji mjera za smanjenje odnosno otklanjanje rizika od korupcije**, kao i da **daje preporuke za unapređenje planova integriteta**.

6. Kontrola djelatnosti lobiranja

6.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Lobiranje - djelatnost kojom se vrši uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou, organe državne uprave, nezavisna tijela, regulatorna tijela, javne ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, odnosno djelatnosti od javnog interesa ili su u većinskom državnom vlasništvu u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata, iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručioca lobiranja, u skladu sa zakonom.

Lobista - fizičko lice koje ima odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja izdato u skladu sa Zakonom o lobiranju.

Pravno lice koje obavlja djelatnost lobiranja - privredno društvo, odnosno nevladina organizacija koji ispunjavaju zakonom propisane uslove za obavljanje djelatnosti lobiranja.

Lobirano lice - izabrano, imenovano i postavljeno lice u organu vlasti, lice na čiji izbor, imenovanje ili postavljenje organ vlasti daje saglasnost i drugo lice u organu vlasti koje učestvuje u postupku pripreme i donošenja propisa, odnosno drugog opšteg akta ili može uticati na sadržaj propisa, odnosno drugog opšteg akta.

Oblast lobiranja regulisana je Zakonom o lobiranju kojim se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti lobiranja, pravila lobiranja i druga pitanja od značaja za lobiranje, a sve u cilju zakonskog onemogućavanja netransparentnog uticaja na proces donošenja odluka od javnog interesa.

Shodno Zakonu o lobiranju, Agencija:

- **Vodi registar lobista**

Registar lobista je javan, objavljuje se na internet stranici Agencije i sadrži podatke o lobistima, pravnim licima koja obavljaju djelatnost lobiranja i naručiocima lobiranja. Na ovaj način obezbjeđuje se puna transparentnost, kako bi javnost bila u potpunosti upoznata sa lobističkim aktivnostima ali i da bi se potencijalnim naručiocima lobiranja pružile potrebne informacije u izboru lobiste kao ugovorne strane.

- **Objavljuje javne pozive za polaganje ispita** za obavljanje djelatnosti lobiranja i organizuje ispite;
- **Izdaje sertifikate o položenom ispitu za obavljanje djelatnosti lobiranja;**
- **Izdaje odobrenje za obavljanje djelatnosti lobiranja;**
- **Vrši upis fizičkog lica u registar lobista i donosi rješenje o upisu pravnog lica u registar lobista, donosi rješenja o brisanju iz registra itd.**

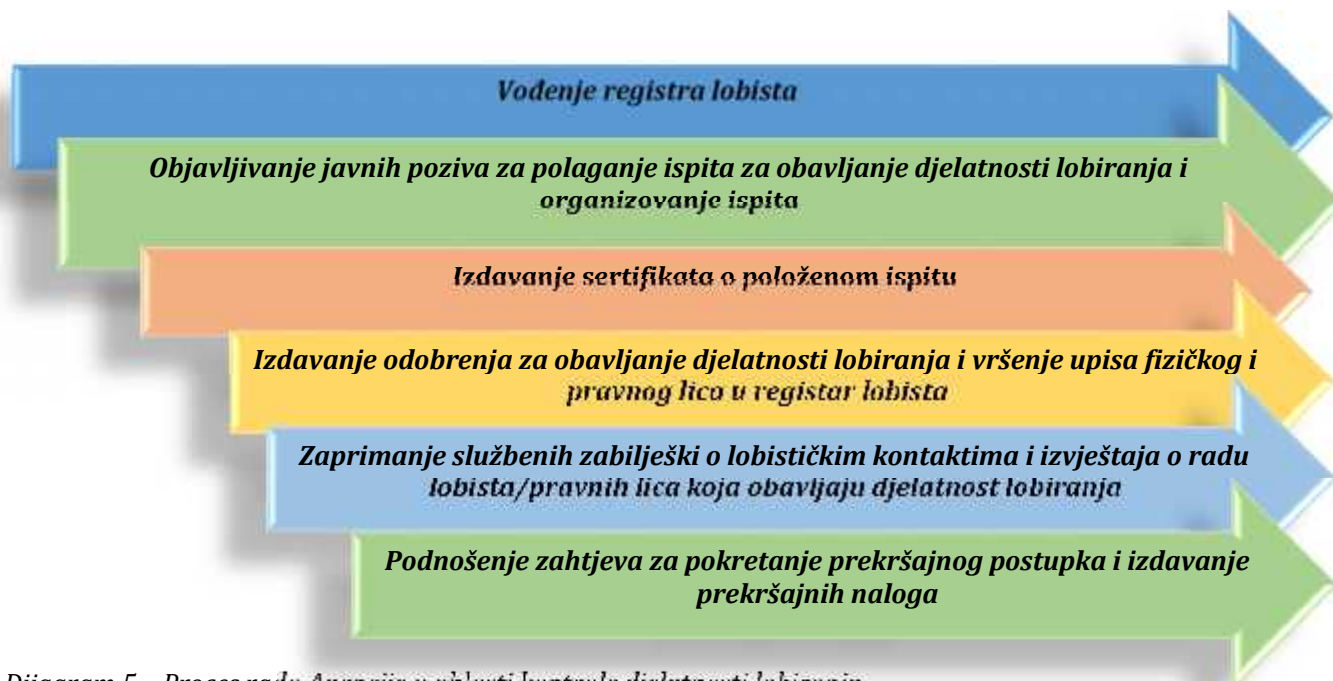
- **Zaprima službene zabilješke o lobističkim kontaktima i izvještaje o radu lobista/pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja**

U cilju jačanja transparentnosti u samom procesu lobiranja, **lobirano lice** ima obavezu da Agenciji podnese službenu zabilješku o lobističkom kontaktu (u roku od pet dana od dana kad je ostvarilo kontakt sa lobistom).

Takođe, obaveza lobiste odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost lobiranja je i da Agenciji dostave pisani izvještaj o radu, najkasnije do 31. januara tekuće za prethodnu godinu, koji će sadržati detaljne podatke o lobističkim aktivnostima.

- **Podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdaje prekršajni nalog**

Lobirano lice ima i obavezu da obavijesti Agenciju i dostavi podatke o fizičkom i pravnom licu koje se bavi **nedozvoljenim lobiranjem**, odnosno lobisti i pravnom licu koje obavlja djelatnost lobiranja suprotno zakonu, a na osnovu kojih u daljem postupku Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili izdaje prekršajni nalog.

Dijagram 5 – Proces rada Agencije u oblasti kontrole djelatnosti lobiranja

6.2. Rezultati rada

Javni poziv za obavljanje poslova lobiranja

Na internet stranici Agencije je 2018. godine objavljeno **šest javnih poziva** za prijavljivanje kandidata za polaganje ispita. Na stranici su, uz pozive, postavljeni i potrebni obrasci za prijavu kandidata.

Tokom 2018. godine, **organizovana su četiri ispita** za obavljanje poslova lobiranja.

Od početka sprovođenja Zakona o lobiranju, objavljen je **21 javni poziv**, a organizovano je **sedam ispita**.

[Izdavanje sertifikata za obavljanje djelatnosti lobiranja, nakon položenog ispita](#)

Ukupno **sedam kandidata je 2018. godine položilo ispit** za obavljanje poslova lobiranja i dobilo sertifikat o položenom ispitu.

Od početka sprovođenja Zakona o lobiranju, ispit je položilo 14 osoba.

Tokom 2018. godine, **pet fizičkih lica je podnijelo zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja, i jedno pravno lice je podnijelo prijavu za upis u registar lobista**. Svi zahtjevi su odobreni, pa su sva lica upisana u registar lobista.

U registar lobista je od početka sprovođenja Zakona o lobiranju upisano šest fizičkih lica i jedno pravno lice.

Registar lobista je javan i objavljen je na internet stranici Agencije.

Agencija vodi i redovno ažurira evidenciju o polaganju ispita za obavljanje poslova lobiranja, kao i evidenciju o izdatim legitimacijama lobista.

Agenciji je ove godine dostavljen **jedan izvještaj o radu lobiste za 2017. godinu**.

[Prekršajni postupci](#)

Nije bilo podnijetih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u vezi oblasti lobiranja.

6.3. Ostale aktivnosti

[Sastanci sa lobistima](#)

Službenici nadležnog Odsjeka su, 2018. godine, održali sastanak sa prvom lobistkinjom u Crnoj Gori, **Jelenom Pavićević**, koja je Agenciju upoznala sa aktivnostima koje je preduzela u oblasti lobiranja, a na sastanku je diskutovano i o zakonskom okviru i daljem razvoju djelatnosti lobiranja u Crnoj Gori.

[Edukacije](#)

Predstavnik Agencije održao je u Upravi za kadrove Crne Gore predavanje na temu **“Primjena Zakona o lobiranju i lobiranje u EU”**, za službenike u državnoj upravi. Cilj obuke bio je informisanje predstavnika organa državne uprave o institutu lobiranja, odnosno

ko, kako i pod kojim uslovima se može baviti profesionalnim lobiranjem, te koje su obaveze i odgovornosti jednog takvog lica. Akcenat je stavljen i na razgraničavanje dozvoljenog od nedozvoljenog lobiranja, postupanje po prijavama lobiranih lica, kao i obaveze organa vlasti u odnosu na Zakon o lobiranju.

Agencija je, u saradnji sa Nacionalnom agencijom za borbu protiv korupcije Republike Italije (ANAC), u junu 2018, organizovala radionicu na temu „**Podizanje nivoa svijesti o Zakonu o lobiranju i njegovoj primjeni**” u okviru IPA 2014 tvining projekta „Podrška implementaciji mjera integriteta”. Radionici su prisustvovali predstavnici ministarstava, lokalne samouprave, Unije poslodavaca i Privredne komore.

Cilj radionice bio je da se predstavnicima institucija približi važnost primjene instituta lobiranja, kako se postaje lobista, uslovi i dužnosti lobista i lobiranih lica, te najbolje prakse u oblasti lobiranja na međunarodnom planu. Takođe, tom prilikom prisutnima je predstavljena i brošura na temu lobiranja koju je Agencija pripremila u saradnji sa italijanskim ekspertima.

6.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Podatak da je **u 2018. godine porastao broj registrovanih lobista** (pet fizičkih i jedno pravno lice) u odnosu na prethodne godinu ukazuje na povećanje zainteresovanosti građana za obavljanje poslova lobiranja.

Imajući u vidu ukupan broj registrovanih lobista (šest fizičkih lica i jedno pravno lice) i podatak da je prvi lobista registrovan u novembru 2017. godine potrebno je **nastaviti sa informativnom kampanjom u cilju podizanja javne svijesti o institutu lobiranja**, uložiti i obavezama lobista, ali i lobiranih lica u organima vlasti, kroz sprovođenje informativnih kampanja, kako na centralnom tako i lokalnom nivou.

7. Postupanje po prijavama zviždača i zaštita zviždača

7.1. Svrha i opis

ANTIKORUPCIJSKI POJMOVNIK

Zviždač - fizičko i pravno lice koje podnosi prijavu o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Ugrožavanje javnog interesa - svaka povreda propisa, etičkih pravila ili mogućnost nastanka takve povrede koja je izazvala, izaziva ili prijete da izazove opasnost po život, zdravlje i bezbjednost ljudi i životne sredine, povredu ljudskih prava ili materijalnu i nematerijalnu štetu po državu ili pravno i fizičko lice, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.

Prijavljivanje sumnje u ugrožavanje javnog interesa i zaštita zviždača predstavlja snažan mehanizam prevencije korupcije koji doprinosi sveukupnom jačanju integriteta u radu kako javnog tako i privatnog sektora. Efikasnim postupanjem po prijavama ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, zaštitom identiteta lica koja podnose prijave, kao i pravovremenim reagovanjem zakonskih obveznika, sprečava se nastanak posljedica koje mogu uzrokovati povredu ljudskih prava i materijalnu i nematerijalnu štetu po pojedinca, odnosno državu. Stoga, blagovremeno otkrivanje nezakonitih radnji i stvaranje klime u kojoj će se zviždači osjećati zaštićeno i motivisano da prijavi korupciju predstavlja jedan od ključnih zadataka u sprečavanju korupcije.

U cilju ispunjavanja zakonske nadležnosti u ovoj oblasti, Agencija:

- Zaprima **prijave o ugrožavanju javnog interesa** koje upućuje na postojanje korupcije;
- **Sprovodi postupak po prijavi zviždača ili po službenoj dužnosti** na osnovu sopstvenih saznanja

Agencija sprovodi postupak utvrđivanja činjenica i okolnosti po službenoj dužnosti i to na način što pribavlja podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje od strane organa vlasti, privrednih društava, drugih pravnih i fizičkih lica, koji su dužni da u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno da stave na uvid traženu dokumentaciju.

Ukoliko ovlašćeni službenik ocijeni da je to potrebno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su od značaja za odlučivanje može, po službenoj dužnosti, sprovesti ispitni postupak.

- **Sačinjava Mišljenje** o postojanju ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije

Kada Agencija utvrdi da je došlo do ugrožavanja javnog interesa, **Mišljenje sadrži i preporuku** o tome šta treba preduzeti da bi se ugrožavanje spriječilo, rok za postupanje po preporuci i obavještanje Agencije o tome.

Institucije kojima je dostavljeno Mišljenje sa preporukom, dužne su da postupe po njoj u predviđenom roku i o tome obavijeste Agenciju dostavljanjem **Izveštaja o preduzetim radnjama**.

U slučaju da institucija kojoj Agencija dostavlja preporuku ne postupi po njoj u predviđenom roku ili ne obavijesti Agenciju, Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad radom te institucije, podnosi poseban izvještaj Skupštini i obavještava javnost.

- **Podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka i izdaje prekršajne naloge**

Ukoliko organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik **ne dostavi izvještaj** o preduzetim radnjama u cilju izvršenja preporuke koja je data u mišljenju, Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Novčane kazne predviđene su za prekršaj pravnog lica u iznosu od 1.000€ do 20.000€ i za odgovorno lice u pravnom licu u rasponu od 500€ do 6.000€.

- **Dostavlja predmete nadležnom tužilaštvu/nadležnim organima**

Ukoliko Agencija u postupku provjere istinitosti navoda o ugrožavanju javnog interesa posumnja da je učinjeno krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, prijavu sa prikupljenim dokazima bez odlaganja dostavlja nadležnom državnom tužilaštvu.

Ako Agencija raspolaže podacima koji upućuju na nepravilnosti koje nijesu u njenoj nadležnosti, podatke dostavlja nadležnom organu.

Organi kojima su predmeti dostavljeni, dužni su da o ishodima postupaka povratno informišu Agenciju.

- **Obezbeđuje zaštitu zviždača**

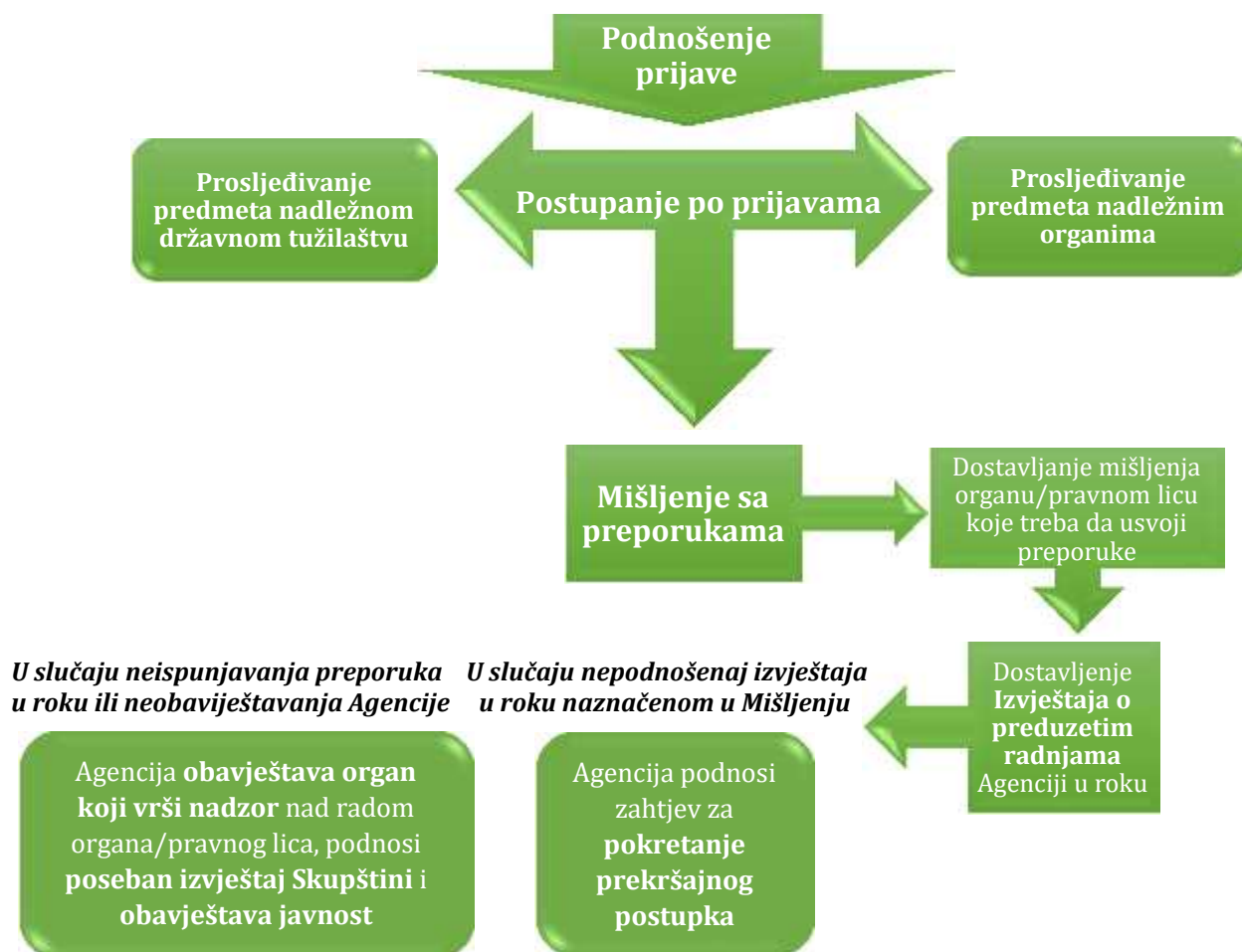
Agencija štiti zviždača²³ koji ima opravdane razloge da sumnja u ugrožavanje javnog

²³ Zviždač ima pravo na zaštitu ukoliko mu je nanijeta šteta, odnosno postoji mogućnost nastanka štete iz razloga što je podnio prijavu o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a naročito ako mu je ugrožen život, zdravlje i imovina; ako mu je prestao radni odnos ili ukinuto ili promijenjeno radno mjesto ili promijenjen opis poslova i uslovi radnog mjesta na kojem je radio; ako je prekinuta njegova poslovna saradnja raskidom ugovora o djelu ili ugovora o poslovnoj saradnji; ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak i izrečena disciplinska mjera; ako mu je zabranjen pristup određenim podacima neophodnim za obavljanje radnih dužnosti; ako su mu uskraćena sredstva rada koje je koristio ili mu je spriječeno njegovo napredovanje i stručno usavršavanje.

interesa koje upućuje na postojanje korupcije i koji tu sumnju prijavi u dobroj namjeri, a koji je Agenciji blagovremeno podnio **zahtjev za zaštitu zviždača** (u pisanoj formi ili usmeno na zapisnik)

Ukoliko su svi zakonski uslovi zadovoljeni, Agencija:

- ✓ **sprovodi postupak provjere istinitosti navoda iz zahtjeva** (na isti način kao i u postupku provjere istinitosti navoda iz prijave);
- ✓ utvrđuje da li je nastala šteta, odnosno da li postoji mogućnost nastanka štete po zviždača i o tome **sačinjava mišljenje**;
- ✓ **dostavlja mišljenje** organu vlasti, privrednom društvu, preduzetniku ili drugom pravnom ili fizičkom licu zbog čijih radnji zviždač trpi štetu, odnosno zbog kojih postoji mogućnost nastanka štete (u roku od 15 dana od dana sačinjavanja mišljenja), o čemu obavještava i podnosioca zahtjeva za zaštitu;
- ✓ u slučaju da je utvrđeno da je zbog podnošenja prijave zviždaču nanijeta šteta, odnosno da postoji mogućnost nastanka štete za zviždača, **mišljenje sadrži i preporuku** o tome šta treba preduzeti da bi se nastala šteta otklonila, odnosno spriječila, kao i rok za otklanjanje štetnih posljedica, odnosno spriječavanje mogućnosti nastanka štete.
- ✓ Ukoliko organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ne dostavi **izvještaj o preduzetim radnjama** u cilju izvršenja preporuke koja je data u mišljenju, Agencija takođe podnosi **zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka** pred nadležnim sudom, dok u slučaju nepostupanja po datoj preporuci Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom, obavještava javnost i podnosi poseban izvještaj Skupštini.

Dijagram 6 – Proces rada po prijavi zviždača iz nadležnosti Agencije

7.2. Rezultati rada

Prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije

U 2018. godini podnijeto je **110 prijava zviždača**, što je za čak **96% više** u odnosu na **2016.** godinu, te **59%** u odnosi na **2017.** godinu.

Agencija je takođe nastavila rad u odnosu na **25 postupaka** po prijavama koje je započela u 2017. godini.

Grafikon 17 – Trend rasta broja prijava zviždača

Od ukupnog broja prijava zviždača tokom 2018. godine, 43% (47) je podnijelo anonimno, dok je od strane pravnih lica dostavljeno pet prijava.

Grafikon 18 – Procenat prijava zviždača po oblastima prijavljivanja

Agencija je, u izvještajnom periodu, pokrenula i **13 postupaka po službenoj dužnosti** (ex officio) na osnovu sopstvenih saznanja, zbog sumnje u postojanje ugrožavanja javnog interesa (dok je postupke za **devet** slučajeva, koji su započeti u 2017. godini, nastavila u 2018. godini).

[Postupci po prijavama zviždača/po službenoj dužnosti \(ex officio\)/po zahtjevima za zaštitu](#)

U izvještajnom periodu, u radu pred Agencijom bilo je ukupno **114 postupaka** (uključujući postupke započete 2017. godine).

Okončani postupci/preporuke/postupanje po preporukama

Agencija je, u izvještajnom periodu, **okončala 78 postupaka** (uključujući i one pokrenute 2017. godine), od kojih je **u 23% (18) utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa**.

Vežano za postupke pokrenute **po prijavama zviždača**, u **pet predmeta** je utvrđeno ugrožavanje javnog interesa i to:

- ✓ U jednoj opštini;
- ✓ jednom privrednom društvu čiji je osnivač opština,
- ✓ tri javne ustanove (dvije iz sistema prosvjete, jedna iz zdravstvenog sistema).

U postupcima pokrenutim **po službenoj dužnosti** (ex officio), Agencija je **u 13 slučajeva utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa**, vežano za:

- ✓ oglašavanja slobodnih radnih mjesta u trajanju od jednog dana ili u danima vikenda;
- ✓ postupke u vezi radnih odnosa (zasnivanje i prestanak radnog odnosa).

S tim u vezi, **Agencija je dala ukupno 101 preporuku** zakonskim obveznicima za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika, od kojih je **realizovano 87,2%**.

Zakonski obveznici koji nijesu postupili po datim preporukama ili su djelimično postupili su:

1. Opština Plav;
2. OŠ „Dušan Bojović” Nikšić;
3. Dnevni centar „Sirena” Ulcinj;
4. Dom zdravlja Plav.

Postupci	Broj okončanih postupaka	Utvrđeno ugrožavanje javnog interesa	Broj datih preporuka	Broj realizovanih preporuka	Procenat postupanja po preporukama
Po prijavama zviždača (uključujući predmete započete 2017)	59	5	14	11	78,6%
Ex officio (uključujući predmete započete 2017)	18	13	87	77	88,5%
Po zahtjevu za zaštitu (uključujući predmete započete 2017)	1	-	-	-	-
UKUPNO	78	18	101	88	87,2%

Tabela 12 – Ishodi postupaka okončanih 2018. godine

U 2018. godini realizovano je i 10 preporuka u odnosu na okončane postupke po prijavama zviždača iz prethodne godine. U ovom periodu realizovano je još 263 preporuke u odnosu na postupke koje je ASK pokrenula po službenoj dužnosti u 2017. godini (čija realizacija je dospjela 2018.).

U svim slučajevima gdje zakonski obveznici nijesu postupili po datim preporukama, ASK je, shodno zakonskoj obavezi, obavijestila nadzorni organ, dok je u slučaju nedostavljanja izvještaja pokrenula prekršajne postupke (detaljnije u odjeljku Prekršajni postupci).

Postupci ustupljeni nadležnim tužilaštvima/nadležnim organima

U izvještajnom periodu, Agencija je **nadležnim tužilaštvima** ustupila **devet prijava**, u odnosu na koje je dostavljena povratna informacija da je **pet odbačeno**, dok su **ostali postupci u toku**.

U toku su postupci za još četiri prijave iz 2017. i za dvije prijave iz 2016. godine.

Od ukupnog broja podnijetih prijava od strane zviždača tokom 2018. godine, **33% (36) je proslijeđeno drugim nadležnim institucijama**.

Nadležne institucije kojima su ustupljeni predmeti	Broj proslijeđenih prijava zviždača	Ishod		
		Nisu utvrđene nepravilnosti	Utvrđene nepravilnosti	U toku
Nadležna ministarstva	9	4	4	1
Uprava policije	6	4	0	2
Uprava za inspekcijske poslove	8	5	0	3
Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	3	1	1	1
Ostali	10	2	0	8
UKUPNO	36	16	5	15

Tabela 13 – Predmeti ustupljeni nadležnim organima

Još tri postupka pred drugim nadležnim organima iz 2017. godine je u toku.

Nadležni organi su i **jednu prijavu su proslijedili nadležnom tužilaštvu** koja je **u fazi izviđaja**.

Zaštita zviždača

Tokom izvještajnog perioda, podnijet je **jedan zahtjev za zaštitu zviždača**.

Donijeto je jedno mišljenje u postupku po zahtjevu za zaštitu zviždača iz 2017. godine, u kojem nije bilo preporuka za otklanjanje, odnosno sprječavanje nastanka štete po zviždača.

Prekršajni postupci

Zbog nepostupanja po preporukama i mišljenjima Agencije koje upućuju na postojanje korupcije i ugrožavanje javnog interesa, odnosno zbog nedostavljanja Izvještaja o preduzetim radnjama a u vezi izvršenja preporuka Agencije, nadležnim sudovima za prekršaje je podnijeto **19 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka**, od kojih je okončano 16 predmeta, od čega je u **94%** izrečena sankcija (10 novčanih kazni i pet opomena), u ukupnom iznosu od **9.700€**.

Lica za prijem i postupanje po prijavama zviždača

U skladu sa ZSK, organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik je dužan da imenuje lice za prijem i postupanje po prijavama zviždača, koje će provjeravati istinitost navoda iz iste i predlagati mjere starješini organa odnosno odgovornom licu u pravnom licu ili kod preduzetnika, te o ishodu preduzetih mjera obavijestiti zviždača u roku od 45 dana od dana podnošenja prijave.

U izvještajnom periodu, zakonski obveznici su odredili **12 lica** za prijem i postupanje po prijavama zviždača, dok ih je **ukupno 879**.

7.3. Ostale aktivnosti

Edukacije

U cilju unapređenja rada Odsjeka za postupanje po prijavama i zaštitu zviždača realizovane su kontinuirane edukacije službenika u okviru IPA projekta o međunarodnim standardima i principima koji se odnose na institut zviždača i slučajeve dobre prakse EU u ovoj oblasti.

Takođe, načelnica Odsjeka je kao panelista učestvovala na Regionalnoj konferenciji o iskustvima i praksi u oblasti zaštite zviždača u Tirani u okviru projekta Evropske unije/ Savjeta Evrope o ekonomskom kriminalu na Kosovu (PECK II) i konferenciji koju je organizovala Kancelarija OEBS-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) a koja se odnosila na procjenu stanja u vezi sa braniteljima i braniocima ljudskih prava u CG.

Kada je riječ o edukaciji predstavnika organa vlasti u pogledu zaštite zviždača, održan je veliki broj obuka o ovoj tematici za različite ciljne grupe i to:

- ✓ **za državne i policijske službenike** - obuka na temu "Procedure i standardi za zaštitu zviždača" u okviru Horizontalnog mehanizma SE;
- ✓ **za zaposlene i lice koje je određeno da postupa po prijavama u Zavodu za transfuziju krvi CG** - obuka o postupanju po prijavama zviždača;
- ✓ **za službenike lokalnih organa južne regije** - obuka na temu "Postupanje po prijavama zviždača i zaštita zviždača", u organizaciji UZK;
- ✓ **za zaposlene Ministarstva odbrane Crne Gore** - radionica na temu „Borba protiv

- korupcije“ koju je organizovala Uprava za kadrove CG;
- ✓ **za predstavnike privatnog sektora** - obuka u okviru IPA projekta, u saradnji sa Privrednom komorom CG;
 - ✓ **za lica koja su u javnim preduzećima čiji je osnivač/većinski vlasnik država određena da postupaju po prijavama zviždača**, u okviru dvije radionice u sklopu projekta sa **Centra za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO)**.
 - ✓ **u cilju razmjene dobrih praksi italijanskog i crnogorskog zakonodavstva i upoznavanja predstavnika tužilaštava CG i Italije** sa postojećim regulacijama u ovom domenu održan je okrugli sto na temu „Unapređenje primjene zakonskih odredbi o zaštiti zviždača“ u okviru IPA 2014 tvining projekta „Podrška implementaciji mjera integriteta“.

Međuinstitucionalna saradnja

U cilju unapređenja međuinstitucionalne saradnje, u okviru IPA projekta, tokom 2018. godine, održani su i brojni radni sastanci službenika Odsjeka za postupanje po prijavama i zaštitu zviždača sa predstavnicima državnih organa.

Dijagram 7- Institucije sa kojima su predstavnici Odsjeka za postupanje po prijavama i zaštitu zviždača održali radne sastanke

Takođe, u okviru IPA projekta izrađena je **Brošura o zviždačima**, u namjeri da posluži kao vodič licima koja su određena za postupanje po prijavama.

Sastanci sa predstavnicima međunarodnih partnerima

Predstavnici Agencije su održali radni sastanak sa predstavnicima **Kancelarije OEBS-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR)** a tom prilikom prezentovane su nadležnosti Agencije sa posebnim akcentom na prijave zviždača, zaštitu zviždača, konkretno postupak po prijavama i zahtjevima za zaštitu, učinkovitost datih mišljenja, sudsku i krivičnopravnu zaštitu kao i sankcije.

Takođe, službenici Agencije su učestvovali i na radnom sastanku koji je inicirao **Mark Worth**, izvršni direktor **Evropskog centra za zaštitu zviždača** na temu trenutnog stanju u CG kada je u pitanju zaštita zviždača, pojedini aktuelni slučajevi, saradnja sa NVO, postignuti rezultati i sl.

7.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Povećan broj prijava za 59% u odnosu na prethodnu godinu, može govoriti o **porastu povjerenja u Agenciju i povećan stepen svjesnosti građana o značaju prijavljivanja** svih oblika nezakonitih radnji koje upućuju na postojanje korupcije. Takođe, pokretanje postupaka **po službenoj dužnosti**, koji se odnose na oglašavanja slobodnih radnih mjesta u trajanju od jednog dana u javnim preduzećima, javnim ustanovama i drugim pravnim licima čiji je većinski vlasnik ili osnivač država, i date preporuke, imalo je za posljedicu osjetno smanjenje ovakve prakse i **u znatnoj mjeri je dovelo do otklanjanja korupcijskih rizika u postupcima zapošljavanja.**

Pružanje adekvatne zaštite zviždača i dalje ostaje **jedan od izazova**. U tom smislu, neophodno je, osim aktivnosti koje na ovom polju preduzima Agencija, i dalje **podsticati aktivno uključivanje svih državnih organa**, njihovog menadžmenta i zaposlenih kako bi se u potpunosti obezbijedila djelotvorna zaštita zviždača.

U odnosu na postupke koji su pokrenuti po službenoj dužnosti, nadležni Odsjek će uraditi i objaviti **Analizu stanja** na osnovu koje će se, upoređujući podatke i stanje iz 2017. godine sa podacima iz 2018. godine, jasno vidjeti efekti datih preporuka iz prethodnog perioda.

Agencija će **nastaviti da sprovodi edukativne radionice** za lica koja su u institucijama javnog i privatnog sektora određena da postupaju po prijavama, i to kroz zajedničke aktivnosti sa domaćim i međunarodnim partnerima.

8. Praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

8.1. Svrha i opis

Jasni i precizni propisi koji ne otvaraju mogućnost za koruptivno i neetičko postupanje kao i normativna usklađenost sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv korupcije, preduslov su za uspostavljanje sistema koji će garantovati pravnu sigurnost u praksi. Sa druge strane, primjena važećih zakona pružiće podatke o njihovoj eventualnoj neusklađenosti sa antikorupcijskim standardima i omogućiti iniciranje njihove izmjene.

Uzroci rizika od korupcije u samim zakonskim normama mogu biti različiti. Najčešći su nejasne, neprecizne i nerazumljive norme koje otvaraju mogućnost za različita diskreciona tumačenja.

Osnovni zadatak Agencije u tom segment je **monitoring važećih propisa i nacрта zakona i podzakonskih akata koji sadrže odredbe koje mogu dovesti do koruptivnog rizika**, u najširem smislu riječi. Navedeni rizik ne podrazumijeva samo rizike od korupcije u najužem smislu, već i narušavanje etičnosti, transparentnosti, štete po javni interes itd, ukratko sve ono što može otvoriti mogućnost za neki od oblika koruptivnog ponašanja.

U cilju ispunjavanja svoje zakonske nadležnosti, Agencija:

- **daje inicijativu** za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata, radi otklanjanja mogućih rizika za nastanak korupcije ili njihovog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- **daje mišljenje na nacрте zakona i drugih propisa i opštih akata** radi usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti antikorupcije;
- po sopstvenoj inicijativi ili na zahtjev organa vlasti, privrednog društva, pravnog lica, preduzetnika ili fizičkog lica, **daje mišljenje radi unapređenja prevencije korupcije**, smanjenja rizika od korupcije i jačanja etike i integriteta **u organima vlasti i drugim pravnim licima**, koje sadrži analizu rizika od korupcije, mjere za otklanjanje rizika od korupcije i sprječavanje korupcije.

Agencija je, 2018. godine, značajno unaprijedila rad u ovom segmentu, jer je, uz ekspertsku podršku Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI)²⁴, izradila nacionalnu **Metodologiju o procjeni podložnosti zakonskih propisa korupciji, dostupna na sajtu Agencije** (http://www.antikorupcija.me/media/documents/Metodologija_za_procjenu_rizika_od_korupcije_u_propisima_CG.pdf).

Metodologija je dostavljena ministarstvima kao predlagačima zakona, lokalnim samoupravama koje takođe donose opšte normativne akte, kao i Ustavnom sudu, Skupštini Crne Gore i Sekretarijatu za zakonodavstvo.

²⁴ Detaljnije u poglavlju IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja.

8.2. Rezultati rada

Sačinjavanje mišljenja za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata

U izvještajnom period, donijeto je **Mišljenje na Predlog zakona o akademskom integritetu**, koje je dostavljeno predlagaču zakona, Vladi, Skupštini Crne Gore i Savjetu Agencije.

Davanje mišljenja na nacрте zakona i druge propise i opšte akte

Tokom 2018. godine, donijeto je **Mišljenje na Nacrt Zakona o javnim nabavkama i Nacrt Zakona o državnoj upravi**, koje dostavljeno predlagaču zakona, Vladi, Skupštini Crne Gore i Savjetu Agencije.

Praćenje sprovođenja preporuka koje ASK daje donosiocima normativnih akata kroz Mišljenja o rizicima od korupcije u zakonskim i drugim normativnim aktima

Agencija redovno prati ispunjenost preporuka koje kroz svoja mišljenja daje nadležnim institucijama u vezi procjene propisa na rizike od korupcije.

Na sjednici Savjeta Agencije, 27. jula 2018. godine, usvojena je **Informacija o datim mišljenjima ASK o procjeni podložnosti zakona i drugih propisa na rizike od korupcije**. U okviru navedene Informacije, dat je tabelarni prikaz i obrazloženje usvojenosti preporuka ASK od strane nadlenih državnih organa.

8.3. Ostale aktivnosti

Edukacije i međuinstitucionalna saradnja

U cilju unapređenja rada Agencije u ovoj oblasti, realizovane su obuke za službenike Odsjeka za integritet i lobiranje, praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikoruptione. S tim u vezi, predstavnik Odsjeka je prisustvovao radionici posvećenoj iznalaženju informacionog modela koji bi podržao rad institucija koje se bave analizom rizika na institucionalnom i zakonskom nivou. Radionica je održana u Moldaviji, u organizaciji RAI.

Kada je riječ o edukaciji predstavnika organa vlasti, održane su dvije obuke za jedinice lokalne samouprave i resorna ministarstva na temu „Procjena rizika od korupcije u zakonskim propisima - Metodologija i praktični primjeri“, koja se realizovala u sklopu Regionalnog programa RAI²⁵.

²⁵ Detaljnije o ovom programu u poglavlju IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja.

U okviru međuinstitucionalne saradnje, predstavnik Odsjeka je učestvovao u Radnoj grupi za izradu Etičkog kodeksa zaposlenih u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

Saradnja sa međunarodnim partnerima

Tokom 2018. godine, predstavnici Odsjeka su, o okviru različitih međunarodnih projekata, održali više sastanaka, prisustvovali konferencijama i redovno izvještavali za različite organizacije na temu prevencija korupcije, a sve u cilju unapređenju rada Agencije.

Predstavnici Odsjeka su prisustvivali:

- ✓ sastanku posvećenom izradi Strategije razvoja RESPA 2019-2024 (načelnica Odsjeka je član radne grupe RESPA za etiku i integritet), na kojem je ukazano na potrebe Agencije za ekspertskom pomoći od strane RESPA;
- ✓ Konferenciji British Council-a koja se odnosila na završetak projekta jačanja kapaciteta crnogorske administracije, finansiranog od strane Ambasade Ujedinjenog Kraljevstva;

U okviru IPA projekta, predstavnici Odsjeka su, uz podršku eksperata angazovanih na projektu, **analizirali normativni okvir** za oblast javnih nabavki, privatizacije, koncesija i javno-privatnog partnerstva, oblasti zdravstva i obrazovanja, na osnovu čijeg izvještaja je Odsjek sačinio **nacrte mišljenja na zakone iz tih oblasti**. Takođe, održana je i misija posvećena analizi normativnog i institucionalnog okvira za oblast prosvjete, čiji će izvještaj poslužiti za analize koje se sprovode u Sektoru za prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i primjenu međunarodnih standarda.

U okviru istog projekta održani su radni sastanci sa međunarodnim ekspertima i predstavnicima Uprava za javne nabavke, u cilju implementacije Memoranduma o saradnji, i sa predstavnicima Skupštine, na kome je ukazana potreba za potpisivanje memoranduma o saradnji sa ovom institucijom (očekuje se u 2019. godini).

Kroz navedeni projekat održana je i ekspertiska misija za zakonski okvir u oblasti lobiranja, dok se nastavak misije očekuje krajem januara 2019. godine.

Načelnica Odsjeka koja je član radne grupe RESPA za etiku i integritet, u okviru redovnog izvještavanja dostavila je podatke o ispunjenosti preporuka iz studija koje je uradila ova institucija, a odnose se na sukob interesa, provjeru imovine javnih funkcionera i zloupotrebu informacionih tehnologija u koruptivne svrhe.

Saradnja sa srodnim regionalnim institucijama

Načelnica Odsjeka je, u svojstvu predavača, učestvovala na UNDP radionici o nadležnosti analize propisa na rizike od korupcije **za potrebe Agencije za borbu protiv korupcije Kosova**. Radionica je podržana i od strane RAI.

Takođe, kroz EU projekat “Jačanje nacionalnih institucija u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala” za potrebe institucija Republike Sjeverne Makedonije, načelnica Odsjeka je, u svojstvu predavača, učestvovala na dvodnevnoj radionici. Tom prilikom, predstavila je istorijat antikorupcijskog institucionalnog okvira u Crnoj Gori, zahtjeve međunarodnih partnera za stvaranje centralizovanog antikorupcijskog tijela, nadležnosti Agencije i najvažnije rezultate rada i odgovarala na brojna pitanja predstavnika makedonskih institucija koji planiraju sličnu centralizaciju preventivnih nadležnosti u jednom tijelu.

8.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Agencija će **nastaviti sa izradom mišljenja na zakonske tekstove, prvenstveno one koje su predviđene Programom rada Vlade za 2019. godinu**, a posebna pažnja će biti posvećena aktivnostima vezanim za **ocjenu sprovođenja preporuka iz datih mišljenja**, koje je predlagač mogao da inkorporira u zakonske tekstove.

U cilju podizanja svijesti o rizicima korupcije u zakonskoj normi, u predstojećem periodu **planirane su obuke za državne i lokalne službenike na navedenu temu**, kroz redovne Programe Uprave za kadrove i kroz Program Centra za obrazovanje odraslih.

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti **jačanju međuinstitucionalne saradnje** sa predlagačima zakona, nevladinim organizacijama i ostalim domaćim i međunarodnim partnerima koji mogu stručno podržati i pomoći navedenu aktivnost Agencije. Ovo naročito ako se ima u vidu pažnja koju navedena mišljenja izazivaju kod stručne i opšte javnosti.

9. Pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga

9.1. Svrha i opis

Kako bi se pooštrila kaznena politika u pogledu nepoštavanja odredbi antikorupcijskih zakona, Agencija je, **realizujući preporuku Evropske komisije**, u julu 2018. godine, počela sa **direktnim izdavanjem prekršajnih naloga** (direktno izricanje novčanih kazni) u skladu sa zakonskim ovlaštenjima.

Agencija je preuzela sve potrebne radnje za uvođenje ovog instrumenta, izradila analizu izdavanja prekršajnog naloga za kršenje zakona iz svoje nadležnosti i obezbijedila povezivanje sa Registrom novčanih kazni i prekršajne evidencije Ministarstva pravde.

U cilju kažnjavanja kršenja odredbi tri atikorupcijska zakona iz nadležnosti Agencije, **Odsjek za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga**:

- priprema zahtjeve za pokretanje prekršajnih postupaka;
- evidentira, prikuplja i utvrđuje činjenice i okolnosti potrebnih za pokretanje prekršajnog postupka;
- izdaje prekršajne naloge u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i unosi ih u centralnu evidenciju;
- zastupa pred organima za prekršaje;
- postupa po zahtjevima organa za prekršaje;
- izjavljuje pravne lijekove;
- vrši druge radnje na planu blagovremenog postupanja u vezi sprovođenja prekršajnog postupka.

Dijagram 8 – Proces rada Agencije u dijelu podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdavanje prekršajnih naloga zbog kršenja odredbi antikorupcijskih zakona

9.2. Rezultati rada²⁶

Prekršajni postupci

Agencija je, tokom 2018. godine, zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, podnijela ukupno **436 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** nadležnim sudovima za prekršaje. Tokom izvještajnog perioda, **okončana su ukupno 442 postupka** (uključujući i one po zahtjevima iz 2016. i 2017. godine), od čega je **izrečena 331 sankcija** (245 novčanih kazni i 86 opomena). Ukupan iznos novčanih kazni je **100.400€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj okončanih postupaka (i po zahtjevima iz 2016. i 2017.)	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni
Kršenje odredbi ZSK	406	391	303 (223 n.k. 80 opomena)	65.180€
Kršenje odredbi ZFPSiIK	30	51	28 (22 n.k. 6 opomena)	35.220€
Zakon o lobiranju	-	-	-	-
UKUPNO	436	442	331 (245 n.k. 86 opomena)	100.400€

Tabela 14 – Ishodi zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog kršenja antikorupcijskih zakona

Na osnovu **predloga za oduzimanje imovinske koristi** koja je stečena izvršenjem prekršaja, sudovi za prekršaje su izrekli tri mjere oduzimanja imovinske koristi okrivljenima u iznosu **12.540 €**.

²⁶ S obzirom da su, u ovom Izvještaju, podaci o prekršajnim postupcima prikazivani kroz sva poglavlja koja obuhvataju mehanizme spečavanja korupcije, u ovom dijelu prikazuju se samo zbirni rezultati.

Grafikon 19 – Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka na godišnjem nivou

Prekršajni nalozi

Od jula mjeseca do kraja 2018. godine, Agencija je izdala **21 prekršajni nalog** po različitim osnovima (zbog nepredavanje Izveštaja o prihodima i imovini, nespojivosti funkcija, neprijavlivanja tačnih i potpunih podataka), od kojih je **devet realizovano** tj. naplaćeno u iznosu od **3.002 €**.

Žalbe i ročišta

Protiv rješenja Sudova za prekršaje, Agencija je izjavila **26 žalbi** Višem sudu za prekršaje, od kojih je **usvojeno 11**, dok su ostali postupci u toku.

Zastupnici Agencije iz Odsjeka za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga su, zastupajući predmete iz oblasti rada Agencije, tokom 2018. godini, pristupili na **440 ročišta** pred nadležnim sudovima za prekršaje²⁷.

9.3. Ostale aktivnosti

Međuinstitucionalna saradnja

Na inicijativu Višeg suda za prekršaje, 2018. godine, formirano je Koordinaciono tijelo koje, osim članova pomenutog suda, čine i predstavnici svih podnosilaca prekršajnih zahtjeva: ASK, Uprave policije, Uprave carina, Uprave za inspeksijske poslove i Uprave za imovinu.

Tijelo je formirano u cilju unapređenja međuinstitucionalne saradnje, kroz ukazivanje na probleme sa kojima se svaka institucija susreće kada je u pitanju prekršajna praksa, od

²⁷ Pred Sudom za prekršaje Podgorica, Sudom za prekršaje Budva, pred odjeljenjima ovih sudova u Danilovgradu, Nikšiću, Cetinju, Ulcinju, Baru, Kotoru, Herceg Novom, Beranama i Rožajama.

tehničkih problema do zakonskih mimoilaženja, kao i davanje prijedloga za prevazilaženje smetnji u radu.

Edukacije

U cilju jačanja kadrovskih kapaciteta, predstavnici Odsjeka za pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga su, između ostalog, učestvovali na obuci na temu "Sprječavanje sukoba interesa", koju je finansijski podržala Ambasada SAD-a u Podgorici, a ekspertsku podršku je pružila Međunarodna akademija za borbu protiv korupcije u Beču (IACA).

Takođe, prisustvovali su i obuci na temu "Primjena pravila o sukobu interesa u Crnoj Gori" i "Unapređenje izvještavanja Agencije za sprječavanje korupcije" u okviru projekta "Borba protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori" koju je organizovala Kancelarija Savjeta Evrope za unapređenje izvještavanja o radu Agencije i obuka Centra za obuku u sudstvu i tužilaštvu na temu "Savjetovanje sudija za prekršaje".

9.4. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Procenat pokrenutih prekršajnih postupaka i izrečenih sankcija tokom 2018. godine je na istom nivou kao 2017. godine.²⁸ U tom smislu, prepoznata je **potreba za intenziviranjem edukativnih aktivnosti** u cilju podizanja nivoa svijesti obveznika antikorupcijskih zakona u pogledu ispunjavanja propisanih obaveza.

Agencija će, u skladu sa preporukom Evropske komisije, nastaviti sa izdavanjem prekršajnih naloga. U cilju procjene ishoda primjene njihovog izdavanja, u predstojećem periodu **planirana je izrada analiza efikasnosti prekršajnih naloga u odnosu na prekršajne zahtjeve.**

Tokom 2018. godine, nadležni Odsjek se susretao sa određenim **izazovima prilikom podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** nadležnim sudovima za prekršaje, posebno usljed činjenice da Agencija u nekim slučajevima **ne raspolaze potpunim ličnim podacima javnih funkcionera**, naročito novoizabranih, a koji su u smislu čl. 154 Zakona o prekršajima neophodni da bi sudovi za prekršaje postupili po zahtjevima. U tim situacijama, Agencija je bila prinuđena da se obraća Ministarstvu unutrašnjih poslova radi dostave ličnih podataka, što dodatno usporava rad²⁹ zbog čega se **desi da nastupi zastarjelost pokretanja prekršaja**, odnosno da istekne rok od 60 dana za podnošenje zahtjeva.

Takođe, jedan od izazova su i **česta odlaganja ročišta zbog nemogućnosti uručivanja poziva okrivljenima** tj. javnim funkcionerima, zbog nedostavljanja preciznih adresa u

²⁸ Podaci iz 2016. godine nijesu relevantni za poređenje s obzirom da je te godine održano veliki broj izbornih procesa.

²⁹ Nedostavljanje ličnih podataka na vrijeme, dodatni zahtjev za bližim podacima jer postoji više lica sa istim imenom i prezimenom ili neodgovaranje na zahtjeve Agencije.

svojim Izveštajima, što onemogućava efikasno završavanje postupaka i iziskuje dodatne troškove i za sud i za Agenciju.

U dijelu koji se odnosi na podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka zbog **kršenja odredbi ZFPSiIK**, Agencija se susreće sa **zakonskim ograničenjima**, koja **onemogućavaju da se protiv svih političkih subjekata koji krše Zakon, pokrene prekršajni postupak**, jer neki od njih (koalicije i grupe birača) nijesu registrovani, nijesu pravno ili fizičko lice i kao takvi ne mogu biti prekršajno odgovorni.

10. Antikorupcijske kampanje, istraživanja i edukacije

10.1. Svrha i opis

Agencija sprovodi edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti, kao što su antikorupcijske i informativne kampanje usmjerene na podizanje nivoa javne svijesti o korupciji, te dalje jačanje znanja o nadležnostima ovog organa i obavezama obveznika primjene antikorupcijskih zakona iz nadležnosti Agencije.

10.2. Rezultati rada

Informativna i antikorupcijska kampanja

Agencija je tokom 2018. godine nastavila da sprovodi **intenzivnu informativnu i antikorupcijsku kampanju**. Informativna kampanja je imala za cilj **dalje jačanje poznavanja nadležnosti Agencije od strane građana i obveznika zakona**, dok je cilj antikorupcijske kampanje bio **jačanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije i ohrabrivanje građana da korupciju prijave nadležnim organima**.

U okviru kampanja tokom 2018. Agencija je sprovela sljedeće aktivnosti:

✓ Flajeri

Agencija je pripremila **četiri vrste flajera na različite antikorupcijske teme** iz nadležnosti ovog organa koji su štampani u ukupno **80.000 primjeraka**.

Flajer: **Zabrane i ograničenja u primanju poklona, sponzorstava i donacija tokom vršenja javne funkcije** – u dnevnoj štampi insertovano 6.000 kom;

Flajer: **Prijavljivanje prihoda i imovine javnih funkcionera** - u dnevnoj štampi insertovano 4.500 kom;

Flajer: **Prijavljivanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju** - u dnevnoj štampi insertovano 12.100 kom; Glavnom gradu Podgorica dostavljeno 2.000 kom, a opštini Bijelo Polje 500 flajera, kako bi se material distribuirao na šalterima opštinskih službi i drugim mjestima gdje građani mogu vidjeti i preuzeti flajere.

Flajer: **Lobiranje** – u dnevnoj štampi insertovano 9.000 kom.

Agencija je distribuirala 400 flajera na temu „**Prijavi korupciju u obrazovanju**“ obrazovnim ustanovama i to po 100 kom - Ekonomskom fakultetu, Fakultetu političkih nauka, Pravnom fakultetu, Gimnaziji Miloje Dobrašinić, Bijelo Polje. Flajeri sadrže kontakt ASK, Uprave za inspeksijske poslove i NVO Centar za građansko obrazovanje (CGO) na koje se mogu prijaviti sumnje u postojanje koruptivnih radnji u ovoj oblasti.

U saradnji sa NVO Mogul Ulcinj, NVO Bonum Pljevlja i NVO Bjelopoljski demokratski centar distribuirano je po 1.000 flajera na teme sprječavanje sukoba interesa, lobiranje, zaštita zviždača i prijave korupcije u obrazovanju. U saradnji sa NVO „Pravi put – 2006“ iz Tivta distribuirano je po 500 flajera na navedene teme, kao i dodatnih 500 flajera na temu „Prevenција korupcije u javnim nabavkama“.

✓ **Bilbordi**

Agencija je pripremila bilborde „**Prijavi korupciju**“ koji su u oktobru 2018. postavljeni na 15 lokacija u devet opština.

Agencija je pripremila 15 bilborda „**Lobiraj zakonito**“ koji su u oktobru 2018. postavljeni u 15 opština.

✓ **Citylight poster**

Agencija je u saradnji sa Vrhovnim državnim tužilaštvom i Upravom policije pripremila Citylight postere sa kontaktima ove tri institucije na koje se može prijaviti korupcija. U novembru 2018. postavljeno je 20 Citylight postera u 12 opština. Takođe, ASK je pripremila 30 Citylight postera na temu „**Lobiraj zakonito**“, koji su u novembru 2018. postavljeni u 12 opština.

✓ **Spot**

Antikorupcijski spot „*Korupcija nije u igri*“ emitovan **112 puta** na četiri televizije sa nacionalnom pokrivenošću ispred centralnih informativnih emisija. Spot sadrži kontakte Agencije na koje se mogu prijaviti sumnje u ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na korupciju.

Telop na temu: *Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja* je emitovan po jednom na četiri TV stanice sa nacionalnom pokrivenošću ispred centralnih večernjih informativnih emisija.

✓ **Baneri**

Baneri „*Lobiraj zakonito*“ su postavljeni na tri informativna internet portala, a bili su usmjereni na pozive za polaganje ispita za obavljenje poslova lobiranja koje je Agencija objavljivala na svom sajtu.

✓ **Brošure**

Agencija je korisnica IPA 2014 tvining projekta „Podrška implementaciji mjera integriteta“, u okviru kojeg je izrađeno 700 primjeraka brošure „*Jasno i glasno*“, koja se odnosi na zaštitu zviždača. Brošure su distribuirane na obukama za lica u organima vlasti određenim za postupanje po prijavama zviždača, koje su organizovane u okviru projekta NVO CRNVO pod nazivom „*Let your voice be heard*“.

✓ **Bilten**

Informativni bilten „*Antikorupcija*“ odštampan na crnogorskom (800 kom) i engleskom jeziku (250 kom), sadrži informacije o svim rezultatima rada Agencije. Bilten je distribuiran državnim organima, jedinicama lokalne samoprave, stranim ambasadama, međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Crnoj Gori i NVO sektoru.

Odnosi sa javnošću

Agencija je tokom 2018. **redovno informisala opštu i stručnu javnost o aktivnostima i rezultatima** ovog organa na antikorupcijskom planu posredstvom saopštenja za medije, odgovora na novinarska pitanja, organizovanje press konferencija.

Grafikon 20 – Broj objava o Agenciji u medijima

Aktivnosti ASK u oblasti odnosa sa javnošću	Broj
Tematske press konferencije	7
Saopštenja ASK za javnost	157 (145 objavljeno na sajtu, 65 dostavljeno medijima)
Saopštenja Savjeta ASK	64
Odgovori na novinske upite	101

Tabela 15– Aktivnosti Agencije u oblasti odnosa sa javnošću

U prosjeku, **Agencija je na mjesečnom nivou bila prisutna u 245 medijskih objava**, odnosno, u **osam objava na dnevnom nivou**. S obzirom na prosjek plasiranih objava može se reći da je **intenzitet izvještavanja o Agenciji tokom protekle godine bio prilično izražen**. Posmatrano po vrsti medija, ASK je **bila najprisutnija u sadržaju štampanih medija sa 50,8% udjela**.

ASK se tokom 2018. godine najviše pominjala **u svojstvu primarnog subjekta** objavljenih tekstova. **Primarna pominjanja** čine gotovo **50% ukupnog publiciteta Agencije**, što implicira da su **informacije u značajnoj mjeri stizale do gledalaca, slušalaca i čitalaca**.

Imajući u vidu da se u objavljenim tekstovima o Agenciji, u **65.48% slučajeva ASK pominje u najvidljivijim djelovima tih tekstova**, može se zaključiti da su **informacije o Agenciji bile lako uočljive javnosti**.³⁰

Na internet stranici Agencije objavljena su **2.106 dokumenta** koje je donijela ASK, odnosno koji su dostavljeni ovom organu od strane obveznika zakona iz nadležnosti Agencije.

³⁰ Podaci o prisutnosti Agencije u medijima sadržani su u mjesečnim analizama koje za potrebe ASK priprema Represent Communications.

Društvene mreže

U kontinuitetu se ažuriraju stranice ASK na društvenim mrežama Facebook, Twitter i Youtube, koje je Agencija pokrenula u 2018. Na Facebook-u i Twitter-u se postavlja jedna objava sedmično, a na Youtube kanalu su postavljeni svi video materijali (spotovi i telopi) koje je pripremila Agencija.

Facebook stranica Agencije imala je na kraju 2018. godine **217** pratilaca. **Prosječan doseg** stranice “Agencija za sprječavanje korupcije”, npr. tokom decembra, iznosio je **148 osoba** dnevno.

Izložba likovnih radova osnovaca na temu „Stop korupciji”

Agencija je 27. decembra 2018. organizovala izložbu likovnih radova učenika završnog razreda osnovnih škola na temu „Stop korupciji”, na kojoj su uručene nagrade učenicima koji su pripremili tri najbolja rada.

Osim tri prvoplasirana rada, još devet najboljih likovnih radova je objavljeno na kalendaru Agencije za 2019.

Agencija je u oktobru 2018. uputila dopis svim osnovnim školama u Crnoj Gori, sa pozivom učenicima završnog razreda da pripreme i Agenciji dostave likovne radove na temu „Stop korupciji”. Agenciji su dostavljena 264 likovna rada učenika iz 31 osnovne škole.

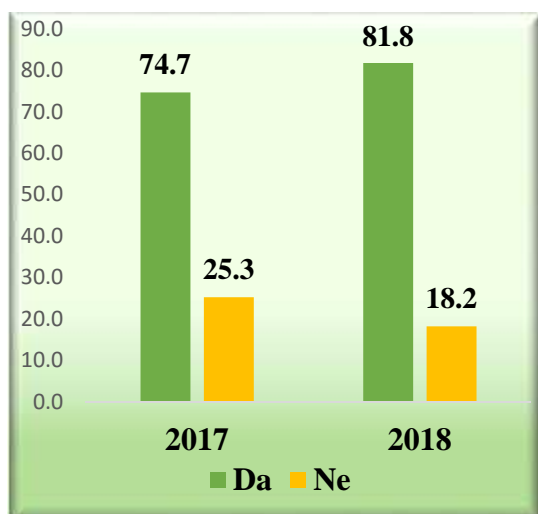
Istraživanje javnog mnjenja

Agencija je u decembru 2018. objavila godišnje istraživanje javnog mnjenja pod nazivom „Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK”.

Upoznatost sa radom ASK

Prema rezultatima istraživanja za ASK je čulo 81,8% anketiranih, od kojih je njih 94,1% odgovorilo da zna čime se Agencija bavi.

Da li ste čuli za Agenciju za sprječavanje korupcije?

Da li znate čime se bavi ASK?

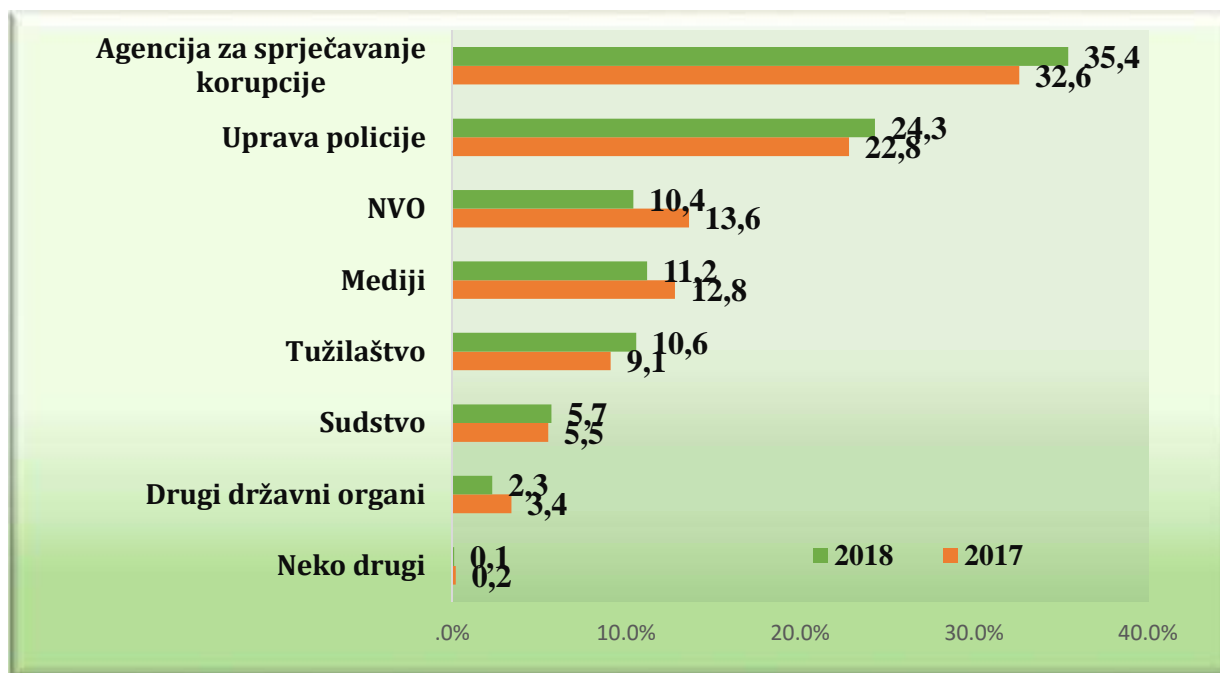

Grafikoni 21 i 22 – Upoznatost javnosti sa radom Agencije

Od ispitanika koji su odgovorili da znaju čime se ASK bavi, najveći procenat je kao aktivnost Agencije naveo „Prevenција/edukacija u borbi protiv korupcije“ (73,6%).

Ukupno 66,4% građana procjenjuje da je ASK dala doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije u Crnoj Gori, dok je povjerenje u rad ASK u borbi protiv korupcije i u ovom, kao i prethodnim godišnjim istraživanjima ima više od 60% ispitanika. Agencija je i u ovom, kao i u prethodnim istraživanjima **na prvom mjestu među institucijama u koje bi građani imali najviše povjerenja u slučaju da se odluče da prijave korupciju.**

U slučaju da se odlučite da prijavite korupciju, kome biste se obratili odnosno, u koga biste imali najviše povjerenja?

Grafikon 23 – Povjerenje građana u institucije kojima se može prijaviti korupcija

Da kampanje ASK ohrabruju građane u suprotstavljanju korupciji smatra 70,8% ispitanika.

Svijest i znanje javnosti o korupcije

Najveći broj ispitanika smatra da je korupcija najprisutnija u zdravstvu (20,2%), potom u državnoj upravi (13,9%), zatim u inspekcijskoj službi (11,7%). Prema mišljenju građana, korupcija je najmanje zastupljena u kulturi, sportu i medijima.

Kao osnovne uzroke za pojavu/prisutnost korupcije građani navode: nedostatak građanske svijesti i odgovornosti o štetnosti korupcije (29,7%) zatim niska primanja službenika u državnim i opštinskim službama (17,8%).

Istraživanje je sprovedeno od 1. do 9. novembra 2018, a realizovala ga je agencija za ispitivanje javnog mnjenja "DAMAR PLUS".

Rezultati istraživanja su dostupni na internet stranici Agencije, na sledećem linku: <http://www.antikorupcija.me/me/novosti/1812281120-istrazivanje-javnog-mnjenja>

Edukacije

Edukacija obveznika antikorupcijskih zakona

Agencija je u 2018. godini kontinuirano sprovodila edukativne aktivnosti za obveznike zakona, u cilju efikasnog i potpunog sprovođenja svojih nadležnosti. Edukacije su

organizovane samostalno i u saradnji sa drugim nadležnim institucijama, NVO sektorom, kao i kroz međunarodne projekte na različite teme koje se odnose na borbu protiv korupcije.

S tim u vezi, evidentan je veliki odziv obveznika zakona, što je takođe jedan od pozitivnih pokazatelja jačanja svijesti o važnosti promovisanja etičkih načela u obavljanju javnih funkcija.

Teme obuke	Organizator obuke	Broj polaznika
Četiri obuke na temu „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje planova integriteta“.	Uprava za kadrove (UZK) i Zajednica opština	120
Osam obuka na teme: integritet, lobiranje, zviždači i sukob interesa	U saradnji sa UZK u okviru programa „Prevenција korupcije“	216
Obuka na temu „Postupanje po prijavama zviždača“ za zaposlene i lice koje je određeno da postupa po prijavama u Zavodu za transfuziju krvi CG.	U saradnji sa Zavodom za transfuziju krvi CG	24
Dvije obuke na temu „Zaštita zviždača i postupanje po prijavama zviždača“	U saradnji sa CRNVO u okviru projekta „Neka se tvoj glas čuje“	29
Predavanje na temu „Prevenција korupcije- Efikasna implementacija planova integriteta“	U saradnji sa Centrom za građansko obrazovanje (CGO)	20
Predavanje na temu "Percepcija korupcije na lokalnom nivou"	U saradnji sa NVO Akademski kreativni centar "Pravi put"	30
Predavanje za učenike Gimnazije „Miloje Dobrašinović“ u Bijelom Polju.	U saradnji sa Ministarstvom prosvjete	30
Dvije radionice za jedinice lokalne samouprave i resorna ministarstva u okviru programa jačanja kapaciteta antikorupcijskih institucija i civilnog društva u borbi protiv korupcije i učestvovanje u procesu usklađenosti sa konvencijom UN-a.	U saradnji sa RAI	45
Šest edukativnih aktivnosti, koje se odnose na oblasti integriteta i zaštita zviždača i finansijsko izvještavanje političkih subjekata o prikupljenim i utrošenim sredstvima u toku izborne kampanje.	U okviru "Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku"	200
Dvije obuke na teme zviždača i lobiranja	U okviru IPA Twinning projekta "Podrška implementaciji mjera integriteta"	40
UKUPNO		754

Tabela 16 – Obuke koje su predstavnici Agencije održali za obveznike antikorupcijskih zakona

Edukacija službenika Agencije

U saradnji s nadležnim institucijama u Crnoj Gori, kao i saradnji sa međunarodnim partnerima, zaposleni u Agenciji, tokom 2018. godine bili su polaznici brojnih domaćih i međunarodnih seminara i radionica, u svrhu sticanja znanja i iskustava potrebnih za što uspješnije savladavanje zadataka iz nadležnosti Agencije. Edukacije su doprinijele kvalitetnijem rješavanju poslovnih izazova, kao i efikasnijem izvršavanju radnih zadataka.

Tema obuke	Organizator obuke	Broj polaznika
<p>Postupak provjere znanja, sposobnosti i vještina (kompetencija); Zakon o upravnom postupku – ZUP; Metodologija praćenja Zakona o upravnom postupku; Javne nabavke; Unutrašnje kontrole - Program obuke u oblasti finansijskog upravljanja i kontrola; Evropska Konvencija o ljudskim pravima – član 6 stav 1 (pravo na suđenje u razumnom roku u upravnom postupku); Značaj i prednosti elektronskih servisa; Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika; Kadrovsko planiranje; Metodologija praćenja Zakona o upravnom postupku; Kurs računara – napredni nivo; Etički kodeks; Poslovna korespondencija; Slobodan pristup informacijama; „Borba protiv korupcije i sprječavanje sukoba interesa u javnoj upravi“.</p>	<p>UZK u okviru opšteg Programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja.</p>	<p>20</p>
<p>Seminar na temu „Angažovanje zainteresovanih strana u političkom finansiranju“, koji je održan u Pragu</p>	<p>Međunarodna organizacija za izborni sistem (IFES)</p>	<p>2</p>
<p>Članovi Radne grupe za praćenje izborne kampanje, kao i ostali zaposleni u Agenciji, prisustvovali su radionici na temu „Internet oglašavanje i politički subjekti“.</p>	<p>Podrška eksperta za social medija marketing Draška Lončara</p>	<p>20</p>
<p>Seminar na temu “Nacrt strategije”</p>	<p>Regionalna škola za državnu upravu (RESPA)</p>	<p>1</p>
<p>Radionica posvećena iznalaženju informacionog modela koji bi podržao rad institucija koje se bave Analizom rizika na institucionalnom i zakonskom nivou, koja je održana u Kišnjev, Moldavija.</p>	<p>RAI</p>	<p>1</p>
<p>Seminari na temu „Konflikt interesa” i „Integrisane istrage protiv korupcije“, te „Obuka o javnom nastupu i odnosima s javnošću“</p>	<p>Podrška Ambasade SAD</p>	<p>21</p>
<p>Ljetnja Akademiji u Beču iz oblasti borbe protiv korupcije</p>	<p>Podrška Ambasade SAD</p>	<p>1</p>
<p>Obuke na teme: “Integritet državnih službenika” i „Javne nabavke“, koje su održane u Hagu – Holandija</p>	<p>Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Holandije i Holandskog Helšinskog komiteta, u okviru MATRA projekta.</p>	<p>3</p>
<p>TAIEX Međunarodna radionica na temu „Transparentnost i javne nabavke“, koja je održana u Tirani</p>	<p>EK - tehnička podrška novim državama članicama procesu pristupanja EU</p>	<p>1</p>
<p>Obuka o implementaciji GDPR uredbe EU o zaštiti ličnih podataka</p>	<p>Hrvatski Zavod za informatizaciju</p>	<p>3</p>

Radionica na temu „Reorganizacija državne uprave“	Ministarstvo javne uprave u saradnji sa ekspertima SIGMA/OECD programa	1
Radionica „Slobodan pristup informacijama od javnog značaja i tajnost podataka“	Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Centrom za integritet iz Osla	1
Obuke na teme integriteta, lobiranja i zaštita zviždača, kao i na teme upravljanja različitim vrstama inicijativa i prijava, te obuka za predavače	U okviru IPA Twinning projekta “Podrška implementaciji mjera integriteta”	30
Trening na temu provjere imovinskih kartona bazirano na novoj metodologiji; radionica za unapređenje sistema izvještavanja ASK	U okviru “Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku“	30

Tabela 17 – Obuke koje su pohađali službenici Agencije

Slobodan pristup informacijama

Agenciji je, u izvještajnom periodu, podnešeno ukupno **114** zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Grafikon 24 – Odgovori Agencije na zahtjeve za Slobodan pristup informacijama

Podnosioci zahtjeva za SPI uputili su Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama **26 žalbi na postupanje ASK po zahtjevima za SPI.**

Grafikon 25 – Ishodi postupaka po žalbama na postupanje Agencije po zahtjevima za SP

10.3. Ocjena stanja, izazovi i preporuke

Agencija je kroz sprovođenje kampanja **doprinijela jačanju znanja opšte javnosti i obveznika antikorupcijskih zakona o nadležnostima ovog organa** kao i, između ostalog, **bitnom povećanju broja prijava zviždača** u 2018. godini.

Prema rezultatima istraživanja „Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK“, ukupno **66,4% građana procjenjuje da je ASK dala doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije** u Crnoj Gori, dok je povjerenje u rad ASK u borbi protiv korupcije i u ovom, kao i prethodnim godišnjim istraživanjima ima više od 60% ispitanika. Agencija je i u ovom, kao i u prethodnim istraživanjima **na prvom mjestu među institucijama u koje bi građani imali najviše povjerenja u slučaju da se odluče da prijave korupciju**.

Nakon sprovedenih kampanja, u 2018. je u odnosu na prethodnu godinu **došlo do povećanja upoznatosti građana sa postojanjem ASK-a**. Prema istraživanju, za Agenciju je čulo **81,8%** anketiranih, dok je 2017. taj procenat iznosio 74,7% ispitanika. Od ispitanika koji su čuli za ASK, njih **94,1% je odgovorilo da zna čime se ovaj organ bavi**, što je **povećanje od 6%** u odnosu na 2017. Od onih koji su odgovorili da znaju čime se ASK bavi, najveći broj ispitanika (73,6%) je naveo „Prevenција/edukacija u borbi protiv korupcije“.

Da **kampanje Agencije ohrabruju građane u suprotstavljanju korupciji smatra 70,8% ispitanika**. Takođe, kampanje sprovedene u 2018. doprinijele su **značajnom rastu broja zviždača dostavljenih Agenciji** u 2018. u odnosu na prethodne dvije godine.

Uprkos dobrim rezultatima istraživanja koje se odnose na rad Agencije, ipak je potrebno ukazati na to da **34,9 % ispitanika smatra da je krivično gonjenje slučajeva korupcije u nadležnosti Agencije**. To je pokazatelj da Agencija u narednom periodu **mora nastaviti informativne kampanje** u cilju jačanja informisanosti javnosti o preventivnim nadležnostima ovog organa.

III Tužbe na akte Agencije

Tokom 2018. godine, na akte Agencije uloženo je **12 tužbi Upravnom sudu**, kojima su stranke tražile preispitivanje akata ASK u oblasti **sprječavanja sukoba interesa i podnošenja Izvještaja o prihodima i imovini**.

Vezano za akte u oblasti **sprječavanja sukoba interesa**, uloženo je **devet tužbi**, od čega je u postupku **po jednoj tužbi ukinuta Odluka** od strane Upravnog suda i vraćena Agenciji na ponovni postupak, dok su postupci po preostalih osam tužbi u toku.

Na akte Agencije iz oblasti **podnošenja izvještaja o prihodima i imovini**, podnijete su **tri tužbe**, od kojih se dvije odnose na postupke koji su pokrenuti u 2018. godini (devet tužbi u 2017.) i jedna po osnovu predmeta iz 2017. godine. Postupci su u toku.

Kada je u pitanju oblast finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, tokom u 2018. godine, nije bilo prigovora u izbornoj kampanji, te stoga nije bilo ni ulaganja tužbi Upravnom sudu na donijete akte Agencije.

Grafikon 26 – Broj uložениh tužbi Upravnom sudu na akte Agencije

IV Institucionalni razvoj i međunarodna saradnja

1. Sporazumi o saradnji

Memorandum o razumijevanju sa Međunarodnom akademijom za borbu protiv korupcije u Beču - IACA

U septembru 2018. godine, predsjednica Savjeta Agencije **Goranka Vučinić** i dekan i izvršni sekretar Međunarodne akademije za borbu protiv korupcije u Beču (IACA) **Martin Krojtner** potpisali su Memorandum o razumijevanju, tokom sedmog zasijedanja Skupštine država članica IACA, u cilju intenzivnije saradnje ove dvije institucije, kada je u pitanju prevencija korupcije.

Memorandum o razumijevanju predviđa sveobuhvatnu podršku u zajedničkim antikorupcijskim projektima, razmjenu informacija i preduzimanje zajedničkih aktivnosti radi promocije programa usmjerenih ka izgradnji kadrovskih i tehničkih kapaciteta institucija koje se bave borbom protiv korupcije.

IACA je međunarodna organizacija koja okuplja 75 članica sa sjedištem u Laksenburgu (Austrija), a koja ima za cilj unapređenje kapaciteta u borbi protiv korupcije.

Memorandum o saradnji sa NVO Centrom za građansko obrazovanje (CGO)

Agencija i NVO Centar za građansko obrazovanje (CGO) potpisali su, u septembru 2018. godine, Memorandum o saradnji čiji je cilj dalje unapređenje i jačanje saradnje kroz zajedničko preventivno djelovanje u borbi protiv korupcije. Memorandum su potpisali direktor Agencije **Sreten Radonjić** i izvršna direktorka CGO-a **Daliborka Uljarević**.

Memorandumom o saradnji predviđene su zajedničke aktivnosti na planu prevencije korupcije koje će se, između ostalog, sprovoditi u oblastima jačanja nivoa javne etike, integriteta, transparentnosti i javne kontrole nad sprovođenjem javnih funkcija i ovlašćenja, kontrole nad djelovanjem i finansiranjem političkih subjekata i izbornih kampanja, zaštite zviždača, kontrole lobiranja, sprečavanja sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, edukacije i istraživanja o korupciji i dr.

Memorandum je potpisan je u okviru projekta "Smjestimo korupciju u muzej!" čiji je nosilac CGO, a Agencija je jedan od saradnika.

Sporazum o elektronskom ustupanju podataka između Agencije i Centralne banke Crne Gore

U septembru 2018. godine, zaključen je **Sporazum o elektronskom ustupanju podataka između Agencije i Centralne banke Crne Gore (CBCG)**, u cilju omogućavanja Agenciji da vrši **provjeru podataka o dugovima javnih funkcionera kojima raspolaže CBCG**.

Naime, Sporazum predviđa da će CBCG elektronski ustupati Agenciji podatke o dugovima javnih funkcionera (glavnica, kamata i rok otplate) kojim raspolaže, radi upoređivanja tih podataka sa podacima o imovini i prihodima prikupljenim od javnih funkcionera.

CBCG ustupa Agenciji podatke koje pribavlja od obveznika izvještavanja, i to: banaka i drugih privrednih društava čije poslovanje kontroliše (lizing društva, faktoring društva, društva za otkup potraživanja, mikrokreditne finansijske institucije, kreditno-garantni fondovi, Investiciono-razvojni fond Crne Gore i platne institucije), kao i privrednih društava i drugih subjekata sa kojima CBCG zaključi poseban ugovor o dostavljanju podataka o zaduženju.

Pristupanjem ovim podacima, Agencija ostvaruje uvid u podatke koji predstavljaju bankarsku, odnosno poslovnu tajnu, te je Agencija dužna da obezbijedi i čuva njihovu tajnost i koristi ih isključivo u svrhe za koje su pribavljene.

2. Aktivnosti Agencije u EU integracionom procesu

Agencija je aktivni učesnik procesa pristupanja Crne Gore EU kroz Poglavlje 23, u dijelu mjera iz okvira njenih nadležnosti. Stoga, kontinuirano ostvaruje redovnu komunikaciju sa šefom Radne grupe i kabinetom Glavnog pregovarača u pogledu ispunjavanja obaveza iz Radne grupe za to poglavlje. Praćenje realizacije i ispunjavanja privremenih mjerila za poglavlja 23 odnosi na povremena pitanja i interesovanje predstavnika Evropske komisije u odnosu na mjere iz Akcionog plana, kvartalno izvještavanje u odnosu na tabele privremenih mjerila i tabele bilansa ostvarenih rezultata, sastanke radnih grupa i pripremu za polugodišnje izvještavanje po AP. Kao centralno preventivno antikorupcijsko tijelo, Agencija koordinira podoblast Prevencija korupcije koja obuhvata sve najvažnije institute iz ove oblasti. Navedena koordinacija takođe, omogućava Agenciji da prati reformske procese u oblasti prevencije korupcije i svoje strateške ciljeve planira u odnosu na rezultate reformi pojedinih resora javnog sektora.

Učestvovanje u reviziji AP za poglavlje 23 – oblast prevencija korupcije

U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na reviziji AP za Poglavlje 23.

Praćenje realizacije i ispunjavanja privremenih mjerila za Poglavlje 23 u dijelu mjera iz nadležnosti Agencije

Agencija kontinuirano izvještava o realizaciji privremenih mjerila za čije je sprovođenje odgovorna, a takođe službenici Agencije koji su koordinatori za Poglavlje 23 prate i dostavljaju informacije i o privremenim mjerilima koja su u nadležnosti drugih institucija.

U Izvještajnom periodu, u cilju ažuriranja informacija o aktivnostima u Poglavlju 23 u odnosu na posljednji Izvještaj EK o Crnoj Gori za 2018. godinu, sačinjen je izvještaj o rezultatima rada Agencije, te posebno u odnosu na privremena mjerila.

U odnosu na ekspertsku misiju koja je boravila u Agenciji u 2017. godini i ekspertske izvještaje koji su uslijedili nakon misije, Agencija je sačinila prilog o realizaciji preporuka iz navedenih Izvještaja i dostavila ga pregovaračkoj strukturi za Poglavlje 23. Redovno izvještavanje o realizaciji navedenih preporuka takođe je zahtjev Evropske komisije.

Praćenje, koordinacija realizacije mjera i priprema polugodišnjih izvještaja o realizaciji Akcionog plana za Poglavlje 23 u dijelu mjera iz nadležnosti ASK i iz nadležnosti drugih institucija

Tokom jula mjeseca, koordinatori za dio Prevencija korupcije iz AP 23 učestvovali su na sastancima sa predstavnicima NVO - članovima radne grupe za Poglavlje 23 u cilju usklađivanja nalaza i ocjena iz polugodišnjeg izvještaja za AP 23.

U decembru 2018. koordinatori za oblast Prevencija korupcije uradili su Nacrt drugog polugodišnjeg izvještaja za AP 23.

Priprema priloga za potrebe održavanja Pododbora Crne Gore i Evropske unije za oblast Pravda, sloboda i bezbjednost

U Izveštajnom periodu održan je VIII sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost, 26. i 26. septembra u Podgorici.

ASK je pripremila poseban prilog u odnosu na sinopsis dostavljen od strane Evropske komisije kao i odgovore na dodatna pitanja koja su zatražena tokom samog Pododbora.

Predstavnici EK održali su poseban sastanak sa predstavnicima Agencije.

Priprema Priloga izvještaju EK o napretku Crne Gore

Agencija je u izvještajnom periodu u cilju ažuriranja informacija o aktivnostima u Poglavlju 23 u odnosu na posljednji Izveštaj EK o Crnoj Gori za 2018. godinu, sačinila prilog o rezultatima rada Agencije prije svega u odnosu na privremena mjerila.

U cilju ispunjavanja preporuka iz posljednjeg Non paper-a za Crnu Goru, Agencija je definisala aktivnosti u cilju ispunjavanja navedenih preporuka koje su usvojene na sjednici Kolegijuma za pregovore.

Učestvovanje u sačinjavanju Programa pristupanja Crne Gore EU i izvještavanje shodno zadatim ciljevima

Agencija je tokom juna mjeseca dostavila Sekretarijatu tabelu pregovaračke strukture usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU, u dijelu Prevencija korupcije.

Priprema TAIEX aplikacija i organizacija TAIEX događaja u cilju realizacije obaveza iz akcionih planova pregovaračko Poglavlje 23

U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji TAIEX mape za 2018. godinu.

Redovno izvještavanje za potrebe izrade priloga za Izveštaj o napretku i za potrebe Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost

Agencija je u izvještajnom periodu u cilju ažuriranja informacija o aktivnostima u Poglavlju 23 u odnosu na posljednji Izveštaj EK o Crnoj Gori za 2018. godinu, sačinila prilog o rezultatima rada Agencije prije svega u odnosu na privremena mjerila.

U Izveštajnom periodu održan je VIII sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost, u septembru 2018. godine, u Podgorici.

ASK je pripremila poseban prilog u odnosu na sinopsis dostavljen od strane Evropske komisije kao i odgovore na dodatna pitanja koja su zatražena tokom samog Pododbora. Predstavnici EK održali su poseban sastanak sa predstavnicima Agencije.

U cilju ispunjavanja preporuka iz posljednjeg Non paper-a za Crnu Goru, Agencija je definisala aktivnosti u cilju ispunjavanja navedenih preporuka koje su usvojene na sjednici Kolegijuma za pregovore.

Redovno dostavljanje informacija o ispunjenosti privremenih mjerila

Tokom izvještajnog perioda ažurirane su informacije koje su se odnosile na ispunjavanje privremenih mjerila za Poglavlje 23.

U julu mjesecu održano je konsultativno saslušanje direktora Agencije pred Skupštinskim Odborom za evropske integracije a tom prilikom predstavljeni su rezultati rada ASK koji se odnose se na obaveze iz pregovaračkog procesa za Poglavlje 23.

Sprovođenje aktivnosti iz TAIEX mape

U izvještajnom periodu nije bilo aktivnosti na realizaciji TAIEX mape za 2018. godinu.

Ostale aktivosti

Predstavnik Agencije je imenovan za člana Radne grupe za **Poglavlje 5 - Javne nabavke**. Krajem 2018. godine, održana je konstitutivna sjednica, na kojoj je definisan budući način rada Radne grupe.

3. Međunarodna saradnja

Agencija sprovodi međunarodnu i regionalnu saradnju u oblasti borbe protiv korupcije, kao jednu od svojih zakonskih nadležnosti. Sa jedne strane, navedena saradnja podrazumijeva **ispunjavanje obaveza koje prositiču iz članstva Crne Gore** u ključnim međunarodnim i regionalnim organizacijama koje definišu i prate sprovođenje standarda u oblasti antikorupcije, a sa druge strane jačanje kadrovskih, informacionih i tehničkih kapaciteta ASK **kroz dva ključna projekta**, kao i organa vlasti (oko 700) i javnih funkcionera (preko 4000) kako bi se dosljedno sprovodili zakoni.

Realizacija aktivnosti IPA 2014 Twinning projekta „Podrška implementaciji mjera u oblasti integriteta”

Partner iz države članice Evropske unije na ovom projektu je Nacionalna agencija za borbu protiv korupcije Republike Italije (ANAC). Sveobuhvatni cilj projekta je podrška u implementaciji mjera integriteta u institucijama javnog sektora i unapređenje sistema za sprečavanje korupcije, kroz jačanje kapaciteta ASK za sprovođenje njenog mandata, unapređenje antikorupcijskih politika i afirmaciju principa dobrog upravljanja. Projekat je vrijedan 600.000 €, a realizuje se od 19. aprila 2017. godine do 19. marta 2019. godine. Tokom 2018. godine, projektne aktivnosti implementirane su dobrom dinamikom i uz dobru saradnju sa institucijama na nacionalnom i lokalnom nivou, među tvining partnerima, pravovremenu dostupnost finansijskih i kadrovskih resursa.

U okviru komponente 1, čiji je cilj jačanje sprovođenja planova integriteta, realizovane su sve aktivnosti. Najvažniji neposredni rezultati su sljedeći:

- ✓ Analizirana je zakonska regulativa i njena primjena u četiri oblasti posebno osjetljive na korupciju: **oblasti javnih nabavki; oblasti privatizacije, koncesija i javno-privatnog partnerstva; oblasti zdravstva i oblasti obrazovanja**, te sačinjene preporuke za poboljšanje integriteta u tim sektorima;
- ✓ Analizirana procjena sprovođenja usvojenih planova integriteta i preporuke za njihovo unapređenje, te date preporuke za samu analizu, kao i za pojedinačne sektore;
- ✓ Izrađen priručnik za menadžere integriteta za obuke menadžera integriteta;
- ✓ Realizovana studijska posjeta italijanskim institucijama, tokom koje su se službenici Agencije upoznali sa praksom relevantnih institucija te zemlje u odnosu na planove integriteta u različitim sektorima, lobiranje, transparentnost i sprovođenje nadzora nad implementacijom preventivnih antikorupcijskih propisa.

U okviru komponente 2, čiji je cilj unapređenje primjene odredbi o zaštiti zviždača, najvažniji neposredni rezultati obuhvataju:

- ✓ Analizu tekuće primjene standarda u vezi sa postupanjem po prijavama i zaštitom zviždača i preporuke za unapređenje primjene zakonskih odredbi o zaštiti zviždača u Crnoj Gori;
- ✓ Izrađena je informativna brošura za lica određena za postupanje po prijavama zviždača u institucijama javnog i privatnog sektora;
- ✓ Izrađen je i priručnik za obuku lica određenih za postupanje po prijavama zviždača, te unaprijeđen dosadašnji materijal za obuke;

- ✓ Realizovana studijska posjeta italijanskim institucijama, tokom koje su se službenici Agencije upoznali sa institucionalno-pravnim okvirom i praksom u oblasti zviždača.
- ✓ Održane radionica i konsultativne sesije posvećene promovisanju instituta zviždača i zaštite zviždača u preduzećima u javnom i privatnom sektoru.

U okviru komponente 3, čiji je cilj jačanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta ASK za koordinaciju i nadzor nad sprovođenjem odredbi lobiranja, do sada su ostvareni sljedeći rezultati:

- ✓ Urađena analiza tekuće primjene Zakona o lobiranju sa preporukama;
- ✓ Izađena nova informativna brošura o institutu lobiranja namijenjena kako obveznicima, tako i opštoj javnosti;
- ✓ Organizovana je radionica na temu „Podizanje nivoa svijesti o Zakonu o lobiranju i njegovoj primjeni”, u cilju promocije ovog zakona, a prisustvovali su predstavnici ministarstava, lokalne samouprave, Unije poslodavaca i Privredne komore;
- ✓ Izrađen predlog izmjena i dopuna Zakona o lobiranju.

U okviru komponente 4, koja za cilj ima jačanje kapaciteta, učinkovitosti i koordinacione uloge Agencije, u cilju efikasne implementacije mjera integriteta, najvažniji rezultati do sada su:

- ✓ Sprovedena je procjena potreba za profesionalnim usavršavanjem zaposlenih ASK i date preporuke i alati za dalji rad u tom segmentu;
- ✓ Održana je obuka za predavače, opšteg karaktera, u cilju pomoći svim službenicima ASK u planiranju, pripremi i izvođenju svih vrsta edukativnih aktivnosti koje sprovode;
- ✓ Izrađena je nova informativna brošura o ključnim nadležnostima Agencije za obveznike sprovođenja zakona;
- ✓ Analizirana saradnja ASK sa drugim organima i date preporuke za jačanje postojeće i uspostavljanje nove saradnje.

Realizacija aktivnosti u okviru projekta „Borba protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori“ („Horizontalni program podrške za Zapadni Balkan i Tursku“), u skladu sa projektnim planom rada

Agencija je jedan od ključnih korisnika ovog projekta, a glavni cilj mu je podrška sprovođenju pojedinačnih GRECO preporuka, kao i dalje jačanje institucionalnih kapaciteta za sprečavanje korupcije. Konkretno, kada je u pitanju jačanje kapaciteta Agencije, projekat pruža tehničku i ekspertsku podršku prije svega, **u oblasti kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, kontrole imovine i prihoda javnih funkcionera, sprečavanja sukoba interesa, prijave i zaštite zviždača**. Odjeljenje za međunarodnu saradnju i standarde sprovodi aktivnosti koordinacije i implementacije navedenog projekta sa strane Agencije.

U 2018. godini:

U oblasti kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja:

- ✓ Izrađen **dizajn baze podataka** za unapređenje kontrole finansiranja političkih subjekata, koja omogućava elektronsko praćenje poštovanja Zakona od strane

političkih subjekata i organa vlasti. Prva faza informacionog sistema za praćenje poštovanja Zakona je završena i testirana i korišćena je tokom predsjedničkih i lokalnih izbora u 2018. godini;

- ✓ U cilju unapređenja Plana kontrole za izbornu kampanju, izrađena je **Metodologija za sprovođenje dubinske kontrole, zasnovane na procjeni rizika tokom izborne kampanje**, kako bi se na osnovu procijenjenih rizika kontrolisali organi vlasti i izbjegla kontrola svih organa; navedena metodologija je korišćena prvi put tokom predsjedničkih izbora u 2018. godini;
- ✓ Izrađen je izmijenjeni **obrazac za finansijsko izvještavanje političkih subjekata** na godišnjem nivou i u toku izbornih kampanja. Cilj navedene aktivnosti je da se obezbijedi ujednačeno finansijsko izveštavanje političkih subjekata;
- ✓ Izrađene **Smjernice za sprečavanje zloupotrebe državnih resursa** u svrhu kontrole izbora za organe vlasti.

U oblasti **sprečavanja sukoba interesa i kontrole imovine i prihoda javnih funkcionera:**

- ✓ Izrađena je nova **metodologija za provjeru imovinskih kartona javnih funkcionera zasnovana na procjeni rizika**, na osnovu koje je Agencija usvojila izmijenjeni **Godišnji Plan kontrole javnih funkcionera** za 2018. godinu. Navedeni Plan sadrži jasne kriterijume za odabir funkcionera za provjeru za sve tri vrste kontrola koje su Planom predviđene;
- ✓ Izrađene **Smjernice za kontrolu i odlučivanje u slučajevima sukoba interesa**, namijenjenih Agenciji kako bi se unaprijedilo obrazloženje odluka u ovoj oblasti kao održivost odluka pred sudom.

Na **strateškom nivou:**

- ✓ Izrađena je **Metodologija za unapređenje izvještavanja o radu Agencije**, kako bi se rezultati Agencije lakše pratili od strane opšte i stručne javnosti.

Obuke koje su službenici Agencije, u okviru projekta, održali drugima:

U oblasti **sprečavanja sukoba interesa:**

- ✓ obuka „**Etika i sprečavanje sukoba interesa za policijske službenike**”, u cilju predstavljanja Smjernica o etici i sprečavanju sukoba interesa, te jačanja kapaciteta za njihovu primjenu u okviru relevantnih tijela Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i pružanja doprinosa unapređenju sprovođenja Etičkog kodeksa za policijske službenike, u cilju ispunjavanja GRECO preporuka iz Izvještaja IV Evaluacione runde.

U oblasti **prijave i zaštite zviždača:**

- ✓ obuka za **državne i policijske službenike „Procedure i standardi za zaštitu zviždača”**, u cilju jačanja kapaciteta policijskih službenika za primjenu pravnih odredbi o zaštiti zviždača i za pružanje zaštite osobama koje prijavljuju korupciju.

U oblasti **izrade i sprovođenja planova integriteta:**

- ✓ radionica za **unapređenje plana integriteta Vrhovnog državnog tužilaštva**, koja je imala za cilj da se uz podršku eksperta i službenika Agencije pruži konkretna

podrška Radnoj grupi VDT-a zaduženoj za izradu nacrtu novog plana integriteta kroz sugestije, komentare i usmjeravanje članova Radne grupe u cilju finalizacije tog dokumenta.

- ✓ seminar „**Integritet u visokom obrazovanju – Izazov za univerzitetske administracije**“, na kojem su predstavnici Agencije prezentovali analizu planova integriteta koji su donešeni u institucijama prosvjete, a u kojima su te institucije procijenile rizike za nastanak korupcije u prosvjeti i definisale mjere za njihovo eliminisanje.

Grupa država Savjeta Evrope protiv korupcije (GRECO):

Crna Gora trenutno prolazi **kroz četvrti krug evaluacije GRECO** - najznačajnijeg tijela za ocjenu primjene antikorupcijskih standarda Savjeta Evrope. ASK administrira cjelokupni proces na nacionalnom nivou. IV krug evaluacija posvećen je prevenciji korupcije u odnosu na poslanike, sudije i tužioce, u okviru koje je, u Izvještaju o evaluaciji koji je usvojen juna 2015. godine, GRECO Crnoj Gori uputio 11 preporuka od kojih je CG ispunila šest, a koje predviđaju neophodne zakonske, institucionalne i praktične reforme u oblastima pokrivenim IV evaluacijom, dok će dodatni Izvještaj za dva djelimično realizovane i tri nerealizovane preporuke izvještaj dostaviti do juna 2019. godine.

Takođe, kada je u pitanju **V krug GRECO evaluacija**, koji se odnosi na sprečavanje korupcije i promociju integriteta u odnosu na najviše nivoe izvršne vlasti, predstavnik Odjeljenja za međunarodnu saradnju i standarde, nakon sprovedene obuke u Strazburu, uvršten je u zvanični sastav GRECO evaluacionog tima koji je evaluirao najviše predstavnike izvršne vlasti u Republici Sjevernoj Makedoniji, 1-5. oktobra 2018. godine, a odabran je i da bude član tima za evaluaciju Hrvatske.

Regionalna antikorupcijska inicijativa za JIE (RAI): Realizacija aktivnosti u okviru Regionalnog programa RAI i drugih aktivnosti utvrđenih važećim Planom rada RAI

Agencija je, kroz projekat RAI-a „Regionalni program Jugoistočne Evrope za jačanje kapaciteta antikorupcijskih organa i civilnog društva za borbu protiv korupcije i doprinos mehanizmu evaluacije primjene UNCAC“, sprovela niz aktivnosti **koje se tiču tri oblasti** i to:

1) **Oblast procjene rizika od korupcije**, u okviru koje je do sada organizovan seminar za menadžere integriteta u organima vlasti (oktobar 2018. godine), obezbijedena ekspertska pomoć za izradu metodologije za procjenu efikasnosti i efektivnosti planova integriteta, kao i organizovana Radionica za predstavnike zdravstvenih institucija na temu procjene rizika od korupcije u zdravstvu. Na radionici je prisustvovalo 27 predstavnika javnih zdravstvenih

ustanova koji su učestvovali u izradi plana integriteta u svojim institucijama. Cilj radionice je bio da se povećaju sposobnosti predstavnika radnih grupa za utvrđivanje rizika od korupcije koji se odnose na zdravstvo.

2) **Oblast procjene podložnosti zakonskih propisa korupciji**, u okviru koje je Agencija uz ekspertsku pomoć RAI-a izradila nacionalnu Metodologiju o procjeni podložnosti zakonskih propisa korupciji. Predmetna Metodologija je dostavljena ministarstvima kao predlagačima zakona, lokalnim samoupravama koje takođe donose opšte normativne akte, kao i Ustavnom sudu, Skupštini Crne Gore i Sekretarijatu za zakonodavstvo. U cilju promocije navedene Metodologije kao i obuke organa vlasti za njeno korišćenje, Agencija je u aprilu 2018. godine, uz podršku ovog projekta, održala radionice za predstavnike lokalne samouprave i resornih ministarstava u Budvi i Podgorici na temu: Procjena rizika od korupcije u zakonskim propisima - Metodologija i praktični primjeri“.

3) **Oblast razmjene podataka za prijavu imovine**, u okviru koje je sačinjen nacrt Međunarodnog sporazuma za potrebe provjere izvještaja o imovini čiji je predlagač RAI. Svrha navedenog Međunarodnog sporazuma je obezbjeđivanje direktne administrativne razmjene podataka o podacima koji se odnose na prijavu imovine između država članica RAI-a i šire. Potpisivanje navedenog Sporazuma ima za cilj efikasniji sistem prevencije korupcije, posebno u dijelu pribavljanja svih neophodnih podataka za utvrđivanje mogućeg sukoba interesa, kao i netačno ili nepotpuno prijavljenih podataka u Izveštajima o prihodima i imovini javnih funkcionera. Takođe, navedeni okvir će doprinijeti jačanju međuinstitucionalne i međuagencijske saradnje na regionalnom nivou, što će predstavljati prvi primjer ovakve vrste razmjene podataka u cilju prevencije korupcije u Evropi. Delegacija CG koju čine predstavnici Ministarstva pravde i Agencije, učestvovali su u prvoj rundi pregovora u vezi nacrtu Sporazuma u oktobru 2018. godine, u Beču. Održavanje narednog sastanka planirano je najkasnije do marta 2019. godine.

Realizacija obaveza koje proizilaze iz rada Međuvladine grupe za evaluaciju primjene UNCAC (IRG), i drugih radnih grupa UN za oblast primjene standarda UNCAC, u skladu sa zadatim rokovima

U radu Međuvladine grupe za evaluaciju primjene UNCAC (IRG), čijim radom koordinira Kancelarija UN za suzbijanje narkotika i kriminala – UNODC, učestvuju predstavnici ASK i VDT. Grupa prati postupak evaluacije primjene UNCAC, kako bi identifikovala izazove i dobre prakse i razmatrala zahtjeve za tehničkom pomoći, u cilju obezbjeđivanja efikasne i efektivne implementacije Konvencije.

Crna Gora je utvrđena kao jedna od država evaluatora primjene UNCAC-a u RS Makedoniji u odnosu na poglavlja II - Preventivne mjere i V - Povraćaj imovine. Druga država evaluator je Moldavija. Početkom januara 2018. godine, ASK i VDT su primili odgovore RS Makedonije na upitnik za samoevaluaciju primjene poglavlja II i V UNCAC u toj državi. Tri predstavnika ASK i dva predstanika VDT analizirali su makedonsko zakonodavstvo i praksu u oblasti povraćaja imovine. Nalazi i dodatna pitanja crnogorskih eksperata dostavljena su UNODC-iju početkom marta 2018. godine, u skladu sa zadatim rokovima.

Nakon toga, crnogorski eksperti (VDT i ASK) su boravili u posjeti RS Makedoniji u maju 2018, u Skoplju. Tokom predmetne misije, crnogorski i moldavski eksperti su razgovarali sa predstavnicima niza relevantnih makedonskih institucija. Od septembra 2018. godine, UNODC sa crnogorskim i moldavskim ekspertima radi na finalizaciji izvještaja o evaluaciji za RS Makedoniju.

ASK je i tokom ove godine redovno dostavljala informacije na zahtjev radnih tijela UN-a, a u vezi sa standardima i primjenom UNCAC-a u Crnoj Gori. Maja 2018. godine, pripremljena je i dostavljena informaciju UNODC-u, na temu sprečavanja i upravljanja sukobom interesa, kao i dostavljanja i provjere izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera. Od 51 države koje su dostavile navedenu informaciju za predmetne oblasti UNODC-u, informacija Crne Gore je ocijenjena kao najinteresantija, pored SAD-a i Novog Zelanda i tim povodom predstavnik Agencije je bio pozvan da predstavi sistem upravljanja sukobom interesa na sastanku Radne grupe za prevenciju korupcije.

Realizacija aktivnosti u okviru Antikorupcijske mreže za Istočnu Evropu i Centralnu Aziju Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (ACN OECD)

U svojstvu nacionalnog koordinatora za aktivnosti ACN OECD, ASK je maja 2018. godine, koordinirala prikupljanje podataka i sačinjavanje odgovora na ACN-ov Upitnik za pripremu tematske studije o sprečavanju korupcije na lokalnom nivou. Upitnik se sastojao iz dva dijela, jednog koji popunjava ASK, i drugog, koji su popunjavali predstavnici odabranih crnogorskih opština. Agencija je sve odgovore objedinila i prevela na engleski jezik te u traženom roku dostavila ACN-u.

Osim pomenute studije, drugu godinu za redom, Sekretarijat ACN-a je prikupljao podatke o indikatorima uspješnosti u odnosu na nacionalne aktivnosti država članica, u oblastima koje su bile predmet interesovanja studija ACN-a u prethodnoj godini. Podaci se koriste za izradu godišnjeg izvještaja o radu ACN-a. Popunjen upitnik o datim indikatorima, Agencija je dostavila ACN-u junu 2018. Osim podataka o sopstvenim aktivnostima, dostavljeni su i relevantni podaci dobijeni od Specijalnog državnog tužilaštva.

Osim kroz ACN, OECD saraduje sa državama našeg regiona i tokom prikupljanja podataka za Izveštaj o konkurentnosti za Jugoistočnu Evropu, koji je pretežno ekonomskog karaktera, a jedan od segmenata kojim se bavi je borba protiv korupcije. Izrada izveštaja je dvogodišnji proces, koji u Crnoj Gori koordinira Ministarstvo ekonomije. Od osnivanja Agencije, sačinjen je drugi po redu Izveštaj o konkurentnosti, objavljen u oktobru 2018. godine. U tom smislu, Agencija pretežno dostavlja informacije o utvrđenim indikatorima koji su u njenoj nadležnosti, učestvuje na sastancima sa predstavnicima OECD i nezavisnim ekspertima i daje komentare na nacrt izveštaja.

U Izveštaju OECD o konkurentnosti za 2018. godinu, od šest država Jugoistočne Evrope, **Crna Gora ima najveću prosječnu ocjenu 2,7 čime se približava nivou aktivne implementacije antikorupcijskih politika.**

Bilateralna saradnja

U maju 2018. godine posredstvom Ambasade SAD-a obezbijedena je ekspertska podrška za unapređenje PR aktivnosti Agencije, kada je i održana **obuka za službenike Agencije na temu odnosa sa javnošću i komunikacionih vještina.** Kao dio podrške razvoju kapaciteta ASK od strane Ambasade SAD-a u Podgorici, u junu 2018. godini, održana je **obuka eksperata Međunarodne akademije za borbu protiv korupcije u Beču (IACA) na temu sprečavanja i otkrivanja sukoba interesa** sa konkretnim primjerima slučajeva iz ove oblasti, na kojoj su učestvovali predstavnici relevantnih odsjeka u Agenciji.

Takođe, Ambasada SAD-a u Podgorici je podržala učešće predstavnika Agencije na Ljetnjoj akademiji u Beču iz oblasti borbe protiv korupcije.

Učešće u RG za predsjedavanje Crne Gore Jadransko-jonskom inicijativom (JJI)

U junu 2018. Crna Gora je po drugi put od obnove nezavisnosti preuzela **jednogodišnje predsjedavanje Jadransko-jonskom inicijativom,** koje će trajati do maja 2019. godine. Na poziv Ministarstva vanjskih poslova, Agencija se uključila u organizovanje aktivnosti u okviru drugog predsjedavanja Crne Gore JJI. Dogovoreno je da Agencija aprila 2019. organizuje dvodnevnu regionalnu konferenciju na temu prevencije korupcije, koji će okupiti predstavnike zemalja članica JJI, kako visoko-rukovodnog, tako i ekspertskog kadra, te predstavnike relevantnih crnogorskih organa i institucija.

Berlinski proces (WB6)

Agencija je učesnik na visokom i operativnom nivou u okviru Berlinskog procesa - međuvladine inicijative koja se tiče proširenja EU, a koja ima za cilj unapređenje multilateralnih veza između šest zemalja Zapadnog Balkana i šest zemalja Evropske unije (Hrvatska, Slovenija, Austrija, Njemačka, Francuska i Italija).

U izvještajnom periodu, Ministarstvo vanjskih poslova je Agenciji dostavilo dokument „**Državne antikorupcijske obaveze**“ (*Anti-corruption Country Commitments*) koji podrazumijeva set antikorupcijskih mjera dodijeljenih Crnoj Gori u okviru Samita Zapadno-balkanske šestorke (WB6), održanog 10. jula 2018. godine u Londonu. Svakoj državi Zapadno-balkanske šestorke dodijeljen je određeni set mjera koje je potrebno ispuniti i o tome izvijestiti u julu 2019. godine (u roku od godinu dana).

4. Razvoj informacionog sistema Agencije

Agencija je tokom 2018. godine nastavila dobru saradnju sa drugim državnim organima, što je za rezultat imalo **unapređenje modula za automatsku razmjenu podataka sa informacionim sistemima drugih državnih organa** u skladu sa potrebama i zahtjevima.

Kontinuirano je unapređivan aplikativni softver Agencije, kroz razvoj novih funkcionalnosti, kao što je **upotreba aplikativnog softvera za Plan integriteta** i statistika nad Planom integriteta, zatim **razvoj specijalizovanog modula za kontrolu političkih subjekata i praćenje izbornih kampanja** u skladu sa Izvještajem eksperta Savjeta Evrope.

Takođe, u narednom periodu, planira se i razvoj funkcionalnosti u informacionom sistemu za elektronsku evidenciju javnih funkcionera po osnovu utvrđenog kršenja ograničenja u vršenju javnih funkcija.

Realizovana je nabavka i integracija u postojeći sistem dodatne hardverske opreme i bezbjednosnih alata u cilju **jačanja informacione bezbjednosti**.

Razvoj novih modula u aplikativnom softveru

U izvještajnom periodu, održane su brojne radionice na temu izrade specijalizovanog **Modula za kontrolu finansiranja političkih subjekata i praćenje izborne kampanje**, koji je u razvoju softvera u 2018. godini predstavljao najveći prioritet u radu. S tim u vezi, završen je modul i izvršeno je testiranje i obuka službenika za rad na sistemu.

U skladu sa specifikacijom, u okviru navedenog modula, realizovani su Moduli koji se odnose na političke subjekte, kao i zajednički moduli za političke subjekte i organe.

Konkretno, u **Modulima koji se odnose na organe** razvijeni su: sedmodnevni izvještaji organa - analitičke kartice i putni nalozi; petnaestodnevni izvještaj organa - analitičke kartice za socijalna davanja, izvod iz trezora i budžetska rezerva; izvod iz trezora i budžetska rezerva; mjesečna potrošnja organa; izvještaji o zapošljavanju; distribucija propagandnog materijala, plaćeno reklamiranje i otpis dugova; registar organa; dosije organa.

U pogledu **Modula koji se odnose na političke subjekte** razvijene su sljedeće funkcionalnosti: kontrola prikupljenih i utrošenih sredstava tokom izborne kampanje; raspodjela budžetskih sredstava; kontrola prikupljenih i utrošenih sredstava za redovan rad političkih subjekata; kontrola političkih subjekata na terenu; registar političkih subjekata; dosije političkog subjekta.

U sklopu **zajedničkih modula za političke subjekte i organe** razvijene su funkcionalnosti za korišćenje prostorije; modul za koji se odnosi na: finansiranje redovnog rada; isplatu naknade odbornicima; zakup poslovnih prostorija.

U dijelu projektnog zadatka Drugi moduli, realizovane su sljedeće funkcionalnosti koje se odnose na: obrasci koje politički subjekti podnose u kampanji; izvještaj o troškovima kampanje; prigovori u kampanji.

U pogledu **aplikacija za planove integriteta**, odrađena su značajna podešavanja da bi bila vidljiva na Internetu, tj. korisnicima “spolja” – državnim organima. Takođe, u ovoj oblasti, obezbjeđen je poseban korisnički nalog na mail serveru, za automatsko slanje mailova koji sadrže pristupne parametre za aplikaciju planova integriteta, kao i implementiran backup podataka za aplikaciju za planove integriteta.

Tokom 2018. godine, rađeno je na **unapređenju Modula koji se odnosi na prekršajne i upravne postupke**. S tim u vezi, značajno je povećan stepen upotrebe sistema i unosa podataka u isti, budući da su prekršajni postupci unijeti za čitavu 2017. i 2016. godinu, a unos podataka za 2018. godinu, vrši se kontinuirano u skladu sa prispjećem predmeta. Takođe, izvršeno je **povezivanje sa Registrom novčanih kazni i prekršajne evidencije u Ministarstvu pravde i omogućen unos prekršajnih naloga** koje izdaje ovlašćeni službenik u Agenciji.

Unapređenje i održavanje Web sajta Agencije

Tokom 2018. godine, realizovane su brojne aktivnosti u cilju nesmetanog rada sajta, tačnije sprvođena je kontrola za upravljanje i praćenje rada sistema, kao i redovna provjera unesenog sadržaja na sajt.

U dijelu koji se odnosi na dodavanje novih korisnika i grupa, unaprijeđena je upravljačka konzola, koja omogućava nesmetani rad administratoru sistema. Takođe, nadograđeni su resursi procesora za nesmetan rad sajta po prijavi korisnika i omogućeno je dnevno i mjesečno kreiranje statističkih izvještaja o posjetama sajtu.

U kontinuitetu su realizovane aktivnosti koje se odnose na prevenciju u slučaju hakerskih napada koji bi ugrozili integritet sajta i zaštita od budućih napada istog tipa.

Obezbjeđivanje stabilnosti rada informacionog sistema

U cilju obezbjeđivanje stabilnosti rada informacionog sistema, kontinuirano se radi na njegovom održavanju i unapređenju.

Ostale aktivnosti Odjeljenja za informacione tehnologije

Službenici Odsjeka za informacione tehnologije su redovno učestvovali u aktivnostima koje je sprovodila Radna grupa za praćenje izborne kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore i izbore za odbornike u lokalnim skupštinama, održane tokom 2018. godine.

Takođe, usavršavali su se u skladu sa potrebama Agencije, naročito u dijelu informacione bezbjednosti i upotrebe analitičkih alata kroz učešće na obukama, treninzima i seminarima, na teme: informacione bezbjednosti, zaštite podataka o ličnosti, Big data i Open Data.

V Finansijski izvještaji

1. Izvještaj o izvršenju budžeta ASK za 2018. godinu

Agencija je u obavezi da sačini i dostavi Ministarstvu finansija – Državnom trezoru, najkasnije do 28. februara 2019. godine godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu, na obrascima 3, 5, 8 i 9 iz člana 2 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova, jedinica lokalne samouprave (Sl. list CG br. 23/14).

Budžet Agencije za 2018. godinu je iznosio **1.792.804,00 €**, od čega je utrošeno **1.467.399,67 €** (procenat izvršenja je **81,85**).

Ukupni izdaci Agencije za period 01.01-31.12.2018. godine iznose 1.467.399,67 €, od čega su:

<i>tekući izdaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 1.312.009,19 • (89,41% ukupnih izdataka)
<i>kapitalni izdaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 79.454,23 • (5,41% ukupnih izdataka)
<i>pozajmice i krediti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 70.000,00 • (4,78% ukupnih izdataka)
<i>transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 3.400,00 • (0,23% ukupnih izdataka)
<i>otplata obaveza</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 2.536,25 • (0,17% ukupnih izdataka)

PREGLED
TEKUĆI BUDŽET I IZVRŠENJE TEKUĆEG BUDŽETA ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2018.
GODINE

Konto	Opis	Tekući budžet za 2018.	Izvršenje tekućeg budžeta za 2018.	Procenat izvršenja
4	IZDACI	1.792.804,00	1.467.399,67	81,85
41	TEKUĆI IZDACI	1.631.803,00	1.312.009,19	80,41
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	974.703,00	822.581,66	84,39
411-1	Neto zarade	574.600,00	484.114,98	84,25
411-2	Porez na zarade	84.600,00	70.578,58	83,43
411-3	Doprinosi na teret zaposlenog	208.253,00	175.166,17	84,11
411-4	Doprinosi na teret poslodavca	94.650,00	82.135,12	86,78
4141-5	Opštinski prirez	12.600,00	10.586,81	84,02
412	Ostala lična primanja	57.000,00	35.900,75	62,98
412-4	Jubilarnе nagrade	2.000,00	1.188,00	59,40
412-5	Otpremnine	2.000,00	-	-
412-7	Ostale naknade	53.000,00	34.712,75	65,50
413	Rashodi za materijal	54.000,00	24.100,66	44,63
413-1	Administrativni materijal	37.000,00	15.177,78	41,02
413-3	Materijal za posebne namjene	6.000,00	3.279,96	54,67
413-5	Rashodi za gorivo	11.000,00	5.642,92	51,30
414	Rashodi za usluge	258.500,00	170.757,26	66,06
414-1	Službena putovanja	50.000,00	29.807,50	59,62
414-2	Reprezentacija	13.000,00	9.917,12	76,29
414-3	Komunikacione usluge	32.000,00	23.195,17	72,48
414-4	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	3.500,00	2.969,45	84,84
414-5	Usluge prevoza	2.000,00	-	-
414-6	Advokatske, notarske i pravne usluge	5.000,00	-	-
414-7	Konsultantske usluge, projekti i studije	25.000,00	20.790,97	83,16
414-8	Usluge stručnog usavršavanja	35.000,00	10.253,67	29,30
414-9	Ostale usluge	93.000,00	73.823,38	79,38

415	Rashodi za tekuće održavanje	41.000,00	27.655,68	67,45
415-3	Tekuće održavanje opreme	41.000,00	27.655,68	67,45
417	Renta	12.600,00	10.000,28	79,37
417-1	Zakup objekta	4.800,00	3.591,88	74,83
417-3	Zakup zemljišta	7.800,00	6.408,40	82,16
419	Ostali izdaci	234.000,00	221.012,90	94,45
419-1	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	44.000,00	43.287,84	98,38
419-3	Izrada i održavanje softvera	128.000,00	118.562,25	92,63
419-4	Osiguranje	7.000,00	5.322,39	76,03
419-5	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	32.000,00	31.419,12	98,18
419-9	Ostalo	23.000,00	22.421,30	97,48
43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	5.000,00	3.400,00	68,00
431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	5.000,00	3.400,00	68,00
431-8	Ostali transferi pojedincima	5.000,00	3.400,00	68,00
44	Kapitalni izdaci	86.000,00	79.454,23	92,39
441	Kapitalni izdaci	86.000,00	79.454,23	92,39
441-5	Izdaci za opremu	86.000,00	79.454,23	92,39
45	Pozajmice i krediti	70.000,00	70.000,00	100,00
451	Pozajmice i krediti	70.000,00	70.000,00	100,00
451-5	Ostale pozajmice i krediti	70.000,00	70.000,00	100,00
46	Otplata dugova	1,00	2.536,25	
463	Otplata obaveza iz prethodnog perioda	1,00	2.536,25	
463-0	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1,00	2.536,25	

2. Izveštaj o javnim nabavkama za 2018. godinu

Agencija je Planom javnih nabavki za 2018. godinu broj: 01-230, od 19.01.2018. godine predvidjela javne nabavke u vrijednosti od 478.240,00 €, od čega za nabavku roba 119.700,00 €, a za nabavku usluga 358.540,00 €.

Plan javnih nabavki za 2018. godinu nije mijenjan.

Ukupna procijenjena vrijednost svih uspješno realizovanih nabavki u 2018. godini iznosila je 456.240,00 €.

Od Plana javnih nabavki u vrijednosti od 478.240,00 €, i ukupno 43 postupka javnih nabavki (11 za robe i 32 za usluge) nije realizovano svega četiri postupka nabavke, i to u vrijednosti od 22.000,00 €, što predstavlja 4,6 % Plana.

Procenat realizacije Plana javnih nabavki od 95,4 % pokazuje dobro definisane potrebe Agencije, kao i uspješnu realizaciju istih.

Za nabavku roba zaključeno je ukupno osam ugovora, dok je za nabavku usluga iz Plana javnih nabavki zaključen je 31 ugovor.

Agencija je, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore“ broj: 042/2011, od 15.08.2011, 057/2014 od 26.12.2014., 028/2015 od 03.06.2015. godine i 042/2017 od 30.06.2017. godine) sprovela **otvorene postupke javnih nabavki nakon kojih je zaključila sledeće ugovore:**

UGOVOR	Datum zaključenja
Za nabavku usluga održavanja softvera, sa „Prozone“ D.O.O. Novi Sad	16.03.2018.
Za nabavku poštanskih usluga sa „Pošta Crne Gore“ A.D. Podgorica	03.04.2018.
Za nabavku parking usluga, sa „Parking servis Podgorica“ D.O.O. Podgorica	03.04.2018.
Za usluge izrade novih modula softvera za kontrolu finansiranja političkih subjekata u toku izborne kampanje sa „PROZONE“ D.O.O. Novi Sad	24.05.2018.
Za nabavku kancelarijskog namještaja (arhivskih polica) sa „Raster“ D.O.O. Podgorica	05.09.2018.
Za nabavku kompjuterske opreme po partijama, za I partiju mrežna i infrastrukturna oprema sa „Coreit“ D.O.O. Podgorica	06.12.2018.
Za Partiju II, računarska oprema i periferija sa „Info S“ D.O.O. Podgorica	04.12.2018.
Za nabavku usluga tehničkog pregleda i testiranja vozila (registracija), po šoping postupku iz 2017. godine, sa „Sava osiguranje“ A.D. Podgorica	19.02.2018.

Agencija je sprovela postupke nabavke male vrijednosti, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore“ broj: 042/2011, od 15.08.2011, 057/2014 od

26.12.2014. i 028/2015 od 03.06.2015. godine i 042/2017 od 30.06.2017. godine) nakon kojih je zaključila sljedeće **Ugovore o nabavci male vrijednosti**:

UGOVOR	Datum zaključenja
Za nabavku usluga stručnog usavršavanja engleskog jezika - početni nivo, sa „Oxford“ D.O.O. Podgorica	15.02.2018.
Za nabavku usluga održavanja računovodstvenog programa (glavna knjiga, osnovna sredstva i lična primanja) sa „Epsilon“ D.O.O. Podgorica	02.03.2018.
Za nabavku parking usluga „Čelebić“ D.O.O. Podgorica	06.03.2018.
Za nabavku godišnjih licenci za sve bezbijedonosne alate i uređaje „4SEC“ D.O.O. Podgorica	12.03.2018.
Za nabavku novina i periodičnih časopisa, sa „S press +“ D.O.O., Podgorica	02.04.2018.
Za nabavku usluga press clipping - a, sa „Represent communication“ D.O.O. Podgorica	12.04.2018.
Za nabavku usluga prevođenja, sa „Porta Aperta“ D.O.O. Podgorica	20.04.2018.
Za nabavku usluga neživotnog osiguranja, sa „Lovćen osiguranje“ A.D. Podgorica	27.04.2018.
Za nabavku usluga praćenja medijskog oglašavanja političkih subjekata u toku izborne kampanje, sa „Arhimed“ D.O.O. Podgorica	10.05.2018.
Za nabavku usluga održavanja konferencijskog sistema, sa „DAA Montenegro“ D.O.O. Podgorica	14.05.2018.
Za usluge održavanja sistema tehničke zaštite, sa „IP Systems“ D.O.O. Budva	14.05.2018.
Za usluge marketinga na društvenim mrežama sa „Amplitudo“ D.O.O. Podgorica	14.05.2018.
Za uslugu paketa propisa sa „ING - PRO“ D.O.O. Podgorica	24.05.2018.
Za nabavku usluga održavanja i unaprijeđenje softvera za razmjenu podataka sa drugim institucijama i web sajta sa „Blokod“ D.O.O. Podgorica	24.05.2018.
Za nabavku usluge izrade periodičnih publikacija i štampanje brošura, sa „Obod“ A.D. Podgorica	01.06.2018.
Za nabavku usluga održavanja hardverske infrastrukture informacionog sistema Agencije, sa „e-lavirint“ D.O.O. Podgorica	04.06.2018.
Za nabavku televizijskih usluga, sa „Media connection“ D.O.O. Podgorica	06.07.2018.
Za nabavku usluga projekta izrade antikorupcijske kampanje, sa „M.A.S. CODE“ D.O.O. Podgorica	18.07.2018.
Za nabavku usluga kancelarijski materijal, sa „Stratus“ D.O.O. Podgorica	18.07.2018.

Za nabaku usluga mobilne telefonije, sa „Crnogorski telekom“ A.D. Podgorica	24.07.2018.
Za nabaku usluga obezbijeđenja službenih prostorija, sa „Nikšić guard security“ D.O.O. Podgorica	01.08.2018.
Za nabaku usluga održavanja higijene prostorija Agencije, sa „Clean express“ D.O.O. Podgorica	19.07.2018.
Za nabaku usluga postavljanja reklamnih panoa, sa „Montenegro Metropolis Media“ D.O.O. Podgorica	14.09.2018.
Za nabaku usluga kasko osiguranje vozila, sa „Lovćen osiguranje“ A.D. Podgorica	09.10.2018.
Za nabaku usluga istraživanja javnog mnjenja, sa „Damar plus“ D.O.O. Podgorica	12.10.2018.
Za nabaku kopir aparata, sa „INFO S“ D.O.O. Podgorica	17.10.2018.
Za nabaku usluga turističke agencije, sa „Miross“ D.O.O. Podgorica	19.11.2018.
Za nabaku birotehničkog materijala, sa „Kastex“ D.O.O. Podgorica	19.11.2018.
Za nabaku interneta (link), sa „Crnogorski telekom“ A.D. Podgorica	30.11.2018.
Za nabaku usluga okrugli stolovi i javne rasprave, sa „Marco Polo“ D.O.O. Podgorica	17.12.2018.
Za nabaku usluga fiksne telefonije, sa „Crnogorski telekom“ A.D. Podgorica	26.12.2018.
Za nabaku naftnih proizvoda i goriva, sa „Jugopetrol“ A.D. Podgorica	26.12.2018.

Svi navedeni Ugovori o javnoj nabavci nalaze se na sajtu Uprave za javne nabavke i Agencije (www.ujn.gov.me i www.antikorupcija.me), dok se Ugovori o nabavci male vrijednosti nalaze na sajtu Agencije, u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore“ broj: 042/2011, od 15.08.2011, 057/2014 od 26.12.2014., 028/2015 od 03.06.2015. i 042/2017 od 30.06.2017. godine) i Pravilnikom za postupanje ASK prilikom sprovođenja postupaka nabavki male vrijednosti broj: 01-2573, od 11.09.2017. godine.

VI Nadzorna uloga Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije

Tokom 2018. godine, Savjet ASK nije radio u punom sastavu, kako zbog činjenice da je u prvoj polovini godine mjesto jednog člana Savjeta bilo upražnjeno, tako i zbog razrješenja jednog člana Savjeta sa te funkcije u julu 2018. godine. Naime, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Devetoj sjednici Prvog redovnog zasijedanja, 5. jula 2018. godine, izabrala je **Gavrila Čabarkapu** na mjesto člana Savjeta Agencije koje je do tada bilo upražnjeno. Na istoj sjednici, na predlog Odbora za antikorupciju, Skupština Crne Gore je razriješila dotadašnju članicu Savjeta **Vanju Čalović Marković**, a na osnovu Odluke ASK od 31. maja 2018.³¹, kojom je utvrđeno da je Čalović Marković prekršila ZSK.

Ipak, navedeno ograničenje nije uticalo na redovan rad Savjeta, imajući u vidu da je na svakoj sjednici postojao kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Ključni rezultati

Tokom 2018. godine, održane su 23 sjednice Savjeta Agencije, na kojima je doneseno 37 zaključaka/inicijativa za unapređenje rada ASK, u skladu sa čl. 88 ZSK.

U navedenom periodu usvojena su sljedeća akta:

- Plan rada Agencije za 2018. godinu;
- Izvještaj o radu za 2017. godinu sa Finansijskim izvještajem;
- Pravila o radu ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa javnih funkcionera; i
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u ASK.

Izvršena je i provjera podataka iz Izvještaja o prihodima i imovini Direktora Agencije.

Takođe, Savjet je, u julu 2018. godine, jednoglasno izbarao **Goranku Vučinić** za predsjednicu Savjeta, na četvrti mandat u trajanju od godinu dana.

Savjet je redovno pratio aktivnosti koje je Agencija sprovodila u toku izbornih kampanja, pa su tako razmatrani planovi kontrole i nadzora za predsjedničke, kao i za izbore u skupštinama opština: Berane, Ulcinj, Plužine, Šavnik, Žabljak, Bar, Plav, Pljevlja, Rožaje, Danilovgrad, Bijelo Polje, Kolašin i Tuzi, te skupštinama Glavnog grada Podgorica, i Gradske opštine Golubovci opštine u okviru Glavnog grada.

Na osnovu redovnog praćenja sprovođenja planova kontrole i nadzora, konstatovano je da je Agencija proaktivnim djelovanjem obezbijedila transparentnost izvještavanja od strane obveznika primjene Zakona i upotrebe javnih resursa u toku izbornih kampanja. Navedene aktivnosti su uticale na značajno manji broj podnijetih zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka.

³¹ Odluka je objavljena na internet stranici ASK: <http://www.antikorupcija.me/me/novosti/1805311224-saopstenje-agencija-donijela-odluku-krsenju-zakona-sprjecavanju-korupcije-clanice-savjeta-ask-vanje-calovic-markovic/>

Pored toga, Savjet je održao **pet tematskih sjednica**, na kojima su razmatrani rezultati koje je Agencija postigla u pojedinačnim oblastima rada. Tako je razmatrano postupanje Agencije u dijelu: zahtjeva za slobodan pristup informacijama; postupcima davanja mišljenja zbog sumnje u postojanje sukoba interesa u vršenju javnih funkcija; mišljenjima o procjeni podložnosti zakonskih tekstova na rizike od korupcije, postupanju nadležnih organa za izbor, imenovanja i postavljenja po odlukama ASK, kao i o postupanju javnih funkcionera po odlukama i mišljenjima Agencije. Posebna pažnja bila je posvećena rezultatima sprovedenih postupaka potpune, tj. „dubinske” provjere Izvještaja o prihodima i imovini 20 javnih funkcionera, saglasno Revidiranom godišnjem planu provjere javnih funkcionera i državnih službenika u 2018. godini. Tokom uporedno - hronološke provjere izvršena je detaljna analiza prihoda i imovine, koja se temelji na poređenju prijavljenih podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnog funkcionera, a potom i provjera tih podataka kroz baze sa kojima je Agencija direktno umrežena.

Savjet je sa posebnom pažnjom **razmotrio preporuke iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz 2018**, i s tim u vezi donio **Plan realizacije navedenih preporuka**, sa konkretnim mjerama, rokovima, nosiocima obaveza i indikatorima performansi. U izvještajnom periodu, razmatrana su dva izvještaja o realizaciji Plana, i konstatovano da je **realizovano ili se u kontinuitetu realizuje preko 90% definisanih mjera**.

Savjet je aktivno učestvovao u radu Radne grupe ASK, koja je formirana radi izrade analize važećih zakonskih rješenja iz nadležnosti Agencije, sa predlozima za izmjene i dopune.

Nadzorna uloga Savjeta ASK realizovana je i kroz redovno razmatranje kvartalnih izvještaja o radu Agencije, kao i kroz usmeno izvještavanje Direktora o radu Agencije na sjednicama Savjeta.

Izazovi

Savjet je konstatovao da je **Agencija i u prošloj godini nastavila sa potpunom i neselektivnom primjenom zakona**, te da je svojim proaktivnim djelovanjem uticala na **visok stepen transparentnosti i poštovanja zakonskih ograničenja i zabrana** od strane zakonskih obveznika.

Ipak, ključni izazov u daljem radu Agencije, još uvijek predstavljaju **nejasnoće i nepreciznosti pojedinih zakonskih rješenja**, na čijoj izmjeni će Savjet insistirati.

Pored toga, veoma je **važno blagovremeno sprovesti postupak izbora petog člana Savjeta**, kako bio to tijelo kontinuirano radilo u punom sastavu.

Međunarodna saradnja

Članovi Savjeta su u ime Agencije aktivno učestvovali i u realizaciji pojedinih aktivnosti koje se odnose na ostvarivanje međunarodne saradnje.

U okviru ostvarivanja bilateralne saradnje, članovi Savjeta ASK su **obavili radne posjete antikorupcijskim tijelima iz Evrope i regiona**.

Studijske posjete su obavljene antikorupcijskim **institucijama Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine**, s ciljem razmjene iskustava i najbolje prakse u oblasti prevencije korupcije, i dogovoreni oblici dalje saradnje na tehničkom nivou.

Pod pokroviteljstvom Ambasade SAD u Podgorici, u martu 2018. godine, obavljena je **studijska posjeta institucijama Republike Slovenije i Austrija**, u cilju upoznavanja predstavnika ASK sa najboljom praksom institucija koje se bave borbom protiv korupcije, administrativnih istraga, krivičnog gonjenja i finansiskih istraga.

Predsjednica Savjeta je prisustvovala Sedmom zasijedanju Skupštine članica Međunarodne akademije za borbu protiv korupcije, 27. i 28. septembra 2018. godine u Beču. Tokom zasijedanja, Predsjednica Savjeta ASK i dekan i izvršni sekretar Akademije, potpisali su Memorandum o razumijevanju između te dvije institucije.³²

³² Detaljnije u odjeljku Sporazumi o saradnji, str. 87.

ZAKLJUČAK

Tokom 2018. registrovan je **rast zahtjeva za davanje Mišljenja** o postojanju **sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija** (185) za **oko 45%** u odnosu na 2017. Evidentan je i **visok procenat poštovanja Mišljenja i postupanja po Odlukama** Agencije, te se bilježi i rast broja podnesenih ostavki sa javne funkcije (77) nakon Mišljenja i Odluka ovog organa. Sve to ukazuje na jačanje svijesti obveznika zakona u pogledu poštovanja obaveza propisanih ZSK-om u ovoj oblasti.

U vezi sa **podnošenjem Izvještaja o prihodima i imovini** javnih funkcionera i onih državnih službenika koji za to imaju propisanu obavezu, takođe je evidentiran **rast broja Izvještaja** po različitim osnovama podnošenja (ukupno 8.004), što je za **23% više u odnosu na 2016.** i **14% u odnosu na 2017.**

Posebno značajan rezultat rada Agencije u 2018. predstavlja **značajan rast broja prijava zviždača** (podnijeto 110 prijava), što je za **čak 96% više u odnosu na 2016,** te **59% u odnosu na 2017.** Taj podatak ukazuje na rast povjerenja u rad Agencije i javne svijesti o važnosti prijavljivanja sumnji u postojanje korupcije.

Takođe, proaktivno djelovanje Agencije kroz pokretanje postupaka **po službenoj dužnosti** koji se odnose na oglašavanja slobodnih radnih mjesta u trajanju od jednog dana u državnim institucijama, imalo je za posljedicu osjetno smanjenje takve prakse u 2018. i u znatnoj mjeri je **dovelo do otklanjanja korupcijskih rizika u postupcima zapošljavanja.**

U dijelu nadležnosti koje se odnose na **planove integriteta**, od početka rada do kraja 2018. Agenciji je dostavljeno **688 planova integriteta** (kojima je obuhvaćeno 696 organa), čime je **98% organa vlasti ispunilo zakonsku obavezu** usvajanja planova integriteta.

Podatak da je u 2018. porastao broj registrovanih lobista (pet fizičkih i jedno pravno lice) u odnosu na prethodne godinu ukazuje na povećanje zainteresovanosti građana za obavljanje poslova lobiranja. Imajući u vidu ukupan broj registrovanih lobista (šest fizičkih lica i jedno pravno lice) i podatak da je prvi lobista registrovan u novembru 2017. potrebno je **nastaviti sa informativnom kampanjom u cilju podizanja javne svijesti o institutu lobiranja.**

Proaktivnim pristupom Agencije, obezbijedeno je poštovanje ZFPSiIK u izbornim kampanjama u 2018. i **transparentnost upotrebe javnih resursa u kampanjama** (Agencija je izvršila kontrolu 34.301 dostavljenog izvještaja političkih subjekata, te organa vlasti i pravnih lica). Agencija je, kroz primjenu Zakona u proteklom periodu, prepoznala niz nedostataka pravnog okvira u ovoj oblasti, te je nadležnom skupštinskom Odboru dostavila preporuke za unapređenje zakonodavnog okvira.

Kao novinu u 2018. Agencija je, **realizujući preporuku Evropske komisije**, u julu **počela sa direktnim izdavanjem prekršajnih naloga** u skladu sa zakonskim ovlašćenjima. S tim u vezi, izdala je **21 prekršajni nalog**, od kojih je devet realizovano tj. naplaćeno u iznosu od **3.002€.**

Takođe, tokom 2018, zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, podnijela ukupno **436 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka** nadležnim sudovima za prekršaje. Tokom izvještajnog perioda, okončana su ukupno 442 postupka (uključujući i one po zahtjevima iz 2016. i 2017. godine), od čega je izrečena **331 sankcija** (245 novčanih kazni i 86 opomena). **Ukupan iznos novčanih kazni je 100.400€**. Na osnovu predloga za oduzimanje imovinske koristi koja je stečena izvršenjem prekršaja, sudovi za prekršaje su izrekli tri mjere oduzimanja imovinske koristi okrivljenima u iznosu 12.540€.

U izvještajnom periodu, Agencija je donijela **Mišljenje na Predlog zakona o akademskom integritetu**, te **Mišljenje na Nacrt Zakona o javnim nabavkama i Nacrt Zakona o državnoj upravi**, koja su dostavljena predlagaču zakona, Vladi, Skupštini Crne Gore i Savjetu Agencije. Takođe, nastavila je i sa intenzivnim informativnim i antikorupcijskim kampanjama u cilju **jačanju znanja opšte javnosti i obveznika antikorupcijskih zakona o nadležnostima ovog organa** kao i jačanja nivoa javne svijesti.

Efekte svoga rada u 2018. godini Agencija je ispitala kroz istraživanje javnog mnjenja „Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK“, koje je objavila 28. decembra 2018, a koje je za potrebe ove institucije realizovala agencija Damar Plus.

Ukupno **66,4% građana procjenjuje da je ASK dala doprinos sveukupnoj borbi protiv korupcije** u Crnoj Gori, dok je povjerenje u rad ASK u borbi protiv korupcije i u ovom, kao i prethodnim godišnjim istraživanjima ima više od 60% ispitanika. Agencija je i u ovom, kao i u prethodnim istraživanjima **na prvom mjestu među institucijama u koje bi građani imali najviše povjerenja u slučaju da se odluče da prijave korupciju**.

Broj: 00 – 539/3

Podgorica, 15. mart 2019. godine

PREDSJEDNICA SAVJETA AGENCIJE

Goranka Vučinić

ANEXI

ANEX 1

SPREČAVANJE SUKOBA JAVNOG I PRIVATNOG INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA /SUKOB INTERESA/NESPOJIVOST FUNKCIJA

	Zahtjevi za davanje Mišljenja	Mišljenja Agencije	Odluke/akt a zbog postojanja sukoba interesa po inicijativi	Odluke/akt a zbog postojanja sukoba interesa na zahtjev Agencije	Odluke/akt a zbog povrede ograničenja po inicijativi	Odluke/akt a zbog povrede ograničenja na zahtjev Agencije	Akta kojima su predmeti okončani u prethodnom postupka po prijavi NN i drugih fizičkih lica	Odluke o izuzeću na osnovu Mišljenja/ Podnijete ostavke na osnovu mišljenja/odluke	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	50	50	3	1	-	3	7	16	3 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	- za predmete koji su pokrenuti u 2017. izrečeno je 6 sankcija (1 opomena i 5 novčanih kazni, u ukupnom novčanom iznosu od 1.120€); -za predmete pokrenute u 2016. izrečena je 1 sankcija (novčana kazna u iznosu od 230€)

April-jun	17	17	8	-	-	7	4	7	5 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	-za predmete pokrenute u 2018. izrečene su 2 sankcije (2 novčane kazne u ukupnom iznosu od 400 €) -za predmete pokrenute 2017. izrečeno je 5 sankcija (3 novčane kazne u ukupnom iznosu od 1.870€ i 2 opomene)
Jul-septembar	64	62	1	—	1	9+5	0	34	-	Izrečena 1 sankcija (novčana kazna u iznosu od 530€)
Oktobar-decembar	54	56	3	2	16	1	0	20	11 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i 5 naloga	2 predmeta riješena (novčane kazne u iznosu od 780€)
UKUPNO	185	185	15	3	17	25	11	77	19 +5 naloga	17 izrečenih sankcija, iznos novčanih kazni 4.930€

ANEX 2

KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA

	Prijavljeni pokloni	Prijavljena sponzorstva	Prijavljene donacije	Provjereni izvještaji	Utvrđene nepravilnosti	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	4 prigodna, 123 protokolarnih, nije bilo poklona koji se ne mogu odbiti	34 sponzorstva	531	438	15 zahtjeva organima vlasti za dopunu Izvještaja u toku zakonskog roka	Zakonski rok u toku	Nema
April-jun	-----	7	6	140	7 zahtjeva za provjeru podataka nakon isteka zakonskog roka	Nije bilo utvrđenih nepravilnosti	-----
Jul-septembar	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Oktobar-decembar	30 organa dostavilo obavještenja da nisu primali poklone	30 organa dostavilo obavještenja da nisu primali sponzorstva	30 organa dostavilo obavještenja da nisu primali donacije	-----	-----	-----	-----
UKUPNO	127	41	537	578	22 zahtjeva organima vlasti	U toku postupka provjere nije bilo utvrđenih nepravilnosti, pa nije bilo elemenata za pokretanje postupaka pred ASK	/

ANEX 3

EFIKASNA PROVJERA IZVJEŠTAJA O IMOVINI I PRIHODIMA JAVNIH FUNKCIONERA									
	Administrativna provjera Izvještaja o prihodima i imovini	Administrativna provjera Izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera	Administrativna provjera Izvještaja o prihodima i imovini državnih službenika	Provjereni izvještaji shodno Godišnjem planu provjere u smislu tačnosti i potpunosti	Utvrđene nepravilnosti - kršenja	Prekršajni postupci zbog nepredavanja izvještaja	Prekršajni postupci - netačni podaci	Izrečene sankcije	Predmeti ustupljeni tužilaštvu
Januar-mart	2.450	2.080	370	---- ³³	6	5 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	4 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	-za predmete pokrenute u 2017. izrečeno 40 sankcija (8 opomena i 32 novčane kazne, u ukupnom iznosu od 9.470€) - za predmete pokrenute u 2016. izrečeno 5 sankcija (3 opomene i 2 novčane kazne, u ukupnom iznosu od 650€)	
April - jun	4.110	3.141	969	84	15	320 zahtjeva za pokretanje		-za predmete pokrenute u 2018. izrečeno	

³³ S obzirom da je zakonski rok za dostavljanje redovnih godišnjih Izvještaja o prihodima i imovini do 31. marta, ova vrsta provjere se vrši nakon dostavljanja.

Izveštaj o radu Agencije za sprječavanje korupcije za 2018.

						prekršajnog postupka		25 sankcija (4 opomene i 21 novčana kazna u ukupnom iznosu od 5.230€) - za predmete pokrenute u 2017. izrečeno 36 sankcije (7 opomena i 29 novčanih kazni, u ukupnom iznosu od 7.435€) -za predmete pokrenute 2016. izrečena jedna sankciju (novčana kazna u iznosu od 170€)	
Jul - septembar	908	866	42	416	14	2 naloga	1 naloga	74 novčane kazne u iznosu od 15.990€	
Oktobar-decembar	536	515	21	354	15	18 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka i 8 naloga	21 zahtjev za pokretanje prekršajnih postupaka i 5 naloga	Izrečeno 100 sankcija, iznos novčanih kazni 11.705€	
UKUPNO	8004	6602	1402	854	50	343 zahtjeva i 8 naloga	25 zahtjeva i 4 naloga	271 sankcija, iznos novčanih kazni 50.650€	

ANEX 4

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA								
	Broj izvještaja političkih subjekata o redovnom radu	Broj izvještaja političkih subjekata u toku izborne kampanje	Broj izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj kontrola dostavljenih izvještaja	Broj kontrola poštovanja zabrana i ograničenja propisanih zakonom	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije	Predmeti ustupljeni tužilaštvu
Januar-mart	51-god. izvješ 38-članarina	17 - izvje o troškov 62 - 15-dnevna	1.590 zapošljavanja 14793 (putni n) 848(analitičke) 317(15dnevnih)	(1+2+3)	45-kontr na terenu 1273 –lica iz izbora mup, poreska 43 – otpis dugova 26-mjes. potrošnja 28- provjera sponzorstva donacija i značajnijih transakcija	11 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	-za predmete koji su pokrenuti u 2017, izrečeno 4 novčanih kazni, u iznosu od 6.690€ -za predmete koji su pokrenuti 2016, izrečeno 9 sankcija - 3 opomene i 6 novčanih kazni, u ukupnom iznosu od 11.800€	
April-jun	2-članarine	52- privrem izvješ 6-izvješ o prihod 128 – 15 dnev 53- izvješ o troškovi	12.635pn 1.560 ak 1.695 zapoš 387 – 15dnevna	(1+2+3)	52 – mjes potrošnja 51 - kontr na terenu 36 - provjera mjes potr 15 – provjera intern oglaš 66 - pružaoci usluga 28 - zah za izj o a.k	6 zahtjeva za pokretanje prekršajno g postupka	- za predmete pokrenute 2018. izrečene su 2 novčane kazne u ukupnom iznosu od 4.970€ i 1 opomena - za predmete pokrenute 2016. izrečeno je 1 opomena	
Jul-septembar	1 – odluka o izmjeni i dopuni odluke o				863 provjerena lica iz evidencije Ministarstv pravde	10 zahtjeva za pokretanje	2 novčane kazne u ukupnom iznosu od 4.960€	

Izveštaj o radu Agencije za sprječavanje korupcije za 2018.

	visini članarine				863 provjerena lica iz evidencije MUP-a	prekršajno g postupka	
Oktobar-decembar	2	2 (15 dnev)	24-pn 8 ak 16 -zapoš 14 - 15 dnevnih	(1+2+3)		3 zahtjeva za pokretanje prekršajno g postupka	7 novčane kazne, u ukupnom iznosu 4.440€ - za predmete pokrenute 2016. izrečena 1 novčana kazna, u iznosu od 2.360€ - za predmete pokrenute 2017. izrečena 1 opomena
UKUPNO	94	320	33.887	34.301	3.389	30	28 sankcija, iznos novčanih kazni 35.220€

ANEX 5

JAČANJE INTEGRITETA U JAVNOM SEKTORU DONOŠENJEM PLANOVA INTEGRITETA OD STRANE ORGANA VLASTI I IZVJEŠTAVANJE O NJIHOVOM SPROVOĐENJU							
	Broj organa koji su imenovali menadžera integriteta	Usvojeni planovi integriteta	Izvještaji o sprovođenju planova integriteta	Broj preporuka za unapređenje PI	Broj preporuka za unapr. izvještaja o sprovođenju PI	Prekršajni postupci/ Izrečene sankcije	Održane obuke, sastanci i konsultacije
Januar	0	0	3	54	0		20 konsultacija
Februar	1	0	11	100	3		37 konsultacija, 1 radni sastanak, obavještenje o obavezi usvajanja izvještaja dostavljeno na 685 adresa
Mart	2	3	84	63	6		133 konsultacije, 2 radna sastanka, 4 obuke
April	6	4	505	51	48		214 konsultacija, 1 obuka, upitnik za procjenu efikasnosti PI dostavljen svim organima
Maj	1	1	62	54	4		71 konsultacija
Jun	1	1	8	37	0		27 konsultacija, 2 radna sastanka
Jul	0	1	1	11	0		23 konsultacije
Avgust	0	0	0	42	0		41 konsultacija, 2 radna sastanka
Septembar	0	0	0	21	0		528 konsultacija, 7 radnih sastanaka, 4 obuke
Oktober	2	1	0	2	0		555 konsultacija, 16 radnih sastanaka
Novembar	1	1	0	0	0		76 konsultacija, 3 radna sastanka
Decembar	0	0	0	1	0		17 konsultacija, 1 radni sastanak, 2 obuke
UKUPNO	14 (694 od 1.1.2016.)	12 (688 od 1.1.2016.)	674	436	61		1.742 konsultacij, 34 radnih sastanaka, 11 obuka

ANEX 6

EFIKASNO SPROVOĐENJE I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA O LOBIRANJU									
	Broj objavljenih poziva za polaganje Ispita za obavljanje poslova lobiranja	Broj organizovanih Ispita za obavljanje poslova lobiranja	Broj izdatih sertifikata o položenom ispitu	Broj registrovanih lobista i lica koja obavljaju djelatnost lobiranja	Broj dostavljenih službenih zabilješki o lobističkom kontaktu	Broj dostavljenih pisanih izvještaja o radu lobista i pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja	Broj dostavljenih prijava zbog nedozvoljenog lobiranja	Prekršajni postupci i izečene sankcije	Ostalo
Januar	1	/	/	1 fiz. lice	/	1	/	/	/
Februar	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Mart	1	1	1	/	/	/	/	/	/
April	1	1	2	/	/	/	/	/	1 obuka
Maj	1	1	2	/	/	/	/	/	/
Jun	1	1	2	/	/	/	/	/	1 obuka
Jul	/	/	/	3 fiz. lica	/	/	/	/	/
Avgust	/	/	/	1 fiz. lice	/	/	/	/	/
Septembar	/	/	/	1 pravno lice	/	/	/	/	/
Oktoibar	1	/	/	/	/	/	/	/	/
Novembar	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Decembar	/	/	/	/	/	/	/	/	/
UKUPNO	6 (21 od 1.1.2016.)	4 (7 od 1.1.2016.)	7 (14 od 1.1.2016.)	5 fizičkih i 1 pravno lice (6 fizičkih lica i 1 pravno lice od 1.1.2016.)	/	1	/	/	2 obuke

ANEX 7

Ex of – postupci pokrenuti po službenoj dužnosti; **P** – prijava zviždača; **17** – postupci iz 2017; **18** – postupci iz 2018;

POSTUPANJE PO PRIJAVI O UGROŽAVANJU JAVNOG INTERESA KOJE UPUĆUJE NA KORUPCIJU I ZAHTJEVU ZA ZAŠTITU

Napomena: 34 postupka je prenjeto u 2018 god. 1 - ZZZ	Broj prijava	Anonimnih	Prijave zaposlenih	Prijava iz oblasti obravnavanja	Prijave koje se odnose na JF	Okončano postupaka	Preporuke	Realizovano	Ex officio	Tužilaštva	Dr. nadležni organi	Broj lokal. organa koji su odredili lice	Broj zahtjeva za zaštitu	Mišljenja Agencije zzz (poz + neg -)	Preporuke	Realizovano	Broj obuka za zak. obveznike i zaposlene
Januar	8	3	1	1	3	1+ ex of 17 2-ex of 17 2- p 17 i 18	20e	40e 4p	-	2-17	2-17	4	-	-	-	-	1 odsjek bd
Februar	11	4	2	1	3	1+ ex of 18 2-ex of 17 3- p 2x17 i 1 18	12e	75e	2	1-18	1-17 1-18	-	-	-	-	-	1 konf.NVO kronizam
Mart	17	7	0	3	6	1+ ex of 18 1+ ex of 17 8- p 6x17 i 2x18	8e	61e	2	-	-	1	-	-	-	-	1 odsjek VDT H 2 odsjek H 1 ZO ZTK
April	7	1	0	0	1	4- p 17	0	87e 6p	0	0	4-18	4	-	-	-	-	1 konf.tirana
Maj	13	7	0	0	2	1+ ex of 17 1+ ex of 18 2+ p 17 1-p 17 2-p 18	7e 7p	28e	1	0	1-18	3	-	-	-	-	1 TOT (ipa) Lok.s.TVuzk
Jun	8	4	0	0	0	1+ ex of 18 1-p 17 2-p 18	4e	12e	1	1-18	2-18	-	-	-	3-17	-	1 transp (ipa)

Izvjestaj o radu Agencije za sprječavanje korupcije za 2018.

Jul	8	2	0	0	2	1+ ex of 18 2- p 18 1- p 17 1+p 18	8e 1p	8e+ 18e 5p	1	1- 18	1-18	-	-	-	-	-	
Avgust	3	3	0	0	1	1+ ex of 18 11- p 18	8e	1p	1	0	8-18	-	-	-	-	-	1 konf ODIHR
Septembar	9	5	0	1	2	1+ ex of 18 4-p18	4e	4e	1	2- 18	2-18	-	-	-	-	-	
Oktobar	7	3	1	2	0	1+ ex of 18 1+ ex of 17 1- ex of 18 1- p 18	11e 1p		2	2- 18	2-17 5-18	-	-	-	-	-	1 studijska IPA, Rim
Novembar	12	6	0	2	2	1+ ex of 18 1+ p 18 4- p 18	4e 3p		1	0	5-18	-	1	-	-	-	1 CRNVO 1 HMZBT Kolasin
Decembar	7	2	0	1	2	1+p18 6-p18	2p		1	0	2-18	-	-	1- 17	-	-	1 CRNVO 1 IPA Privatni
UKUPNO	110	47	4	10	22	59 p (19 iz 2017; 30 iz 2018) 18 ex of (8 iz 2017. i 10 iz 2018)	101	334 e 16p	1 3	9	36	12	1	1	-	-	

	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	14 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	1 novčana kazna u iznosu 1.560€
April-jun	1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	6 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 6.320€
Jul-septembar	3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	2 novčane 1.700€ 2 opomene
Oktobar-decembar	1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	1 novčana kazna 120€ 3 opomene
UKUPNO	19	15 sankcija, iznos novčanih kazni 9.700€

